



*Jyväskylän normaalikoulun*  
**VUOSIKERTOMUS**

**2005-2006**

XXXIII



# JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULUN YHTEYSTIEDOT

Normaalikoulun johtava rehtori	Pekka Ruuskanen Kanslia	260 1902 260 1900
Rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 1 - 6 ja esiopetus	Sari Keinonen Kanslia	260 1852 260 1850
Rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9 ja	Helena Muilu Kanslia	260 1922 260 1920
Lukion rehtori Normaalikoulun vararehtori	Kirsti Koski Kanslia	260 1912 260 1910
Normaalikoulun sekä yläkoulun ja lukion postiosoite	PL 35 (N) 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO	
Normaalikoulun sekä yläkoulun ja lukion käyntiosoite	Yliopistonkatu 1 40100 JYVÄSKYLÄ	
Normaalikoulun sekä yläkoulun ja lukion telefax		(014) 260 1901
Alakoulun postiosoite	PL 35 (K) 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO	
Alakoulun käyntiosoite	Pitkäkatu 8 40700 JYVÄSKYLÄ	
Alakoulun telefax		(014) 260 1851
Koulun kotisivujen osoite	www.norssi.jyu.fi	

## OPILASMÄÄRÄT

	<b>Syyslukukauden alkaessa</b>	<b>Kevätlukukauden päättyessä</b>
Perusopetuksen vuosiluokat 1 - 6 ja esiopetus	374	379
Perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9	273	278
Lukio	284	276
<b>Yhteensä</b>	<b>931</b>	<b>933</b>

## TYÖSKENTELYAIKA

Lukuvuosi alkoi 15.8.2005 ja päättyi 3.6.2006. Työpäiviä oli syyslukukaudella 88 ja kevätlukukaudella 99, yhteensä 187.

Kannen piirustus: Sanni Strandén 8e

# SISÄLLYS



LUKUVUODEN PÄÄTTEEKSI	1
ELÄKEPÄIVILLE	3
JOHTOKUNTA	4
KOULUN HENKILÖKUNTA	5
PYSYVÄT TOIMIKUNNAT JA TYÖRYHMÄT	11
KOULUN EDUSTUS MUISSA HALLINTOELIMISSÄ	13
OPPILASLUETTELOT	14
KEVÄÄN 2005 "RIEMUT" JA YLIOPIILAAT	27
TUNTIJAOT	28
NORSSI JUHLI 90-VUOTISTAIVALTAAN	32
PERUSOPETUKSEN KOULUVUOSI	35
LUKION KOULUVUOSI	46
KOULUN KEHITTÄMISHANKEET	49
KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	56
TÄYDENNYSKOULUTUS	63
NORSSILAISTEN JULKAISU- JA OPPIKIRJATUOTANTOA	64
OPPILASKUNNAT	65
KIRJASTO	69
TUKIOPPILAS- JA TUTORTOIMINTA	73
SAAVUTUKSIA	74
TYÖHYVINVOINTI	77
OPETUSHARJOITTELUN TOTEUTUMINEN JA KEHITTÄMINEN	79
KUVIA LUKUVUODEN VARRELTA	83
TIEDOTUKSIA	87
NORMAALIKOULUN KOULUMUODON MUUTOKSET	88

## LUKUVUODEN PÄÄTTEEKSI

Uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön lukio-opetuksessa ja opettajaopiskelijoiden pedagogisissa opinnoissa. Perusopetuksen opetussuunnitelmauudistus eteni viimeiseen vaiheeseen, ja tänä lukuvuonna kaikki vuosiluokat ovat toteuttaneet uudistettuja opetussuunnitelmia. Lisäksi koulumme on mukana opetushallituksen yhtenäisen perusopetuksen hankkeessa. Hankkeessa pedagogisena tavoitteenamme on, että oppilaalle muodostuisi yhtenäinen oppimispolku ensimmäisestä luokasta yhdeksänteen luokkaan saakka. Koulumme opetussuunnitelma on rakennettu tukemaan tämän tavoitteen saavuttamista. Oppiaineiden sisältöjen rakentamisen lisäksi keskeisinä käytännön toimina ovat siirtymävaiheiden ennakointi, tiedonsiirto ja seuranta. Tärkeitä siirtymävaiheita ovat esiopetuksesta alkuopetukseen siirtyminen, luokanopettajalta toiselle siirtyminen ja siirtyminen seitsemännelle luokalle. Tiedonsiirtoa ja seurantaa helpottaa merkittävästi se, että koulumme terveydenhoitaja ja koulupsykologi toimivat sekä alakoulussa että yläkoulussa, joten heidän oppilaantuntemuksensa kehittyi monen vuoden aikana. Yhtenäisyyttä lisäävät myös eri aineissa toteutetut ylä- ja alakoulun oppilaiden yhteiset projektit.

Kevään aikana on julkisuudessa keskusteltu perusopetuksen yhteydessä toteutettavista retkistä, leirikouluista ja vierailuista, jotka ovat osa perusopetuslain tarkoittamaa koulun ulkopuolista toimintaa. Erityisesti esillä on ollut, saako oppilailta periä maksuja tällaisesta toiminnasta. Oikeus maksuttomaan perusopetukseen on kirjattu perustuslakiin. Maksuttomuus tarkoittaa sitä, että opetuksesta ei saa aiheutua oppilaalle kustannuksia. Taloudellisesta asemasta riippumatta kaikilla lapsilla on oikeus perusopetuslaissa tarkoitettuun opetukseen. Opetushallituksen mukaan maksuttomuuden ei pidä estää kouluja järjestämästä retkiä, leirikouluja tai muita tapahtumia, jotka monipuolistavat oppimisympäristöä ja edistävät oppiaineelle ominaisten menetelmien ja työtapojen käyttöä.

Koulun opintokäyntejä ja -retkiä, leirikouluja sekä opetukseen liittyviä tapahtumia voidaan tukea oppilaiden ja huoltajien vapaaehtoisesti keräämillä varoilla. Varojen keruuseen ja käyttöön liittyvistä pelisäännöistä on tärkeä sopia selkeästi jo suunnittelun alkuvaiheessa kotien ja koulun kesken.

Normaalikoulu on tukenut opintoretkiä ja leirikouluja vuosittain sovitulla avustuksella, joka on riittänyt lyhyiden retkien ja leirikoulujen toteuttamiseen. Jos luokat ovat halunneet tehdä pidempiä ja kalliimpia retkiä, ne ovat hankkineet lisärahoitusta muun muassa erilaisilla myyntitempauksilla ja talkootöillä. Koulumme tiedotteessa ovat johtokunnan hyväksymät tarkemmat toimintaohjeet retkistä.

Lukiovaiheen alkaessa opiskelijat ovat kokonaan uuden tilanteen edessä. On suunniteltava oma opintopolku tuleville kouluvuosille, ja viimeistään tässä vaiheessa olisi löydyttävä henkilökohtaisesti oikeat tavat opiskella eri oppiaineita. Lukuvuosi aloitettiin uuden opetussuunnitelman mukaisena 1. vuosikurssin opiskelijoiden kanssa, ja muut etenevät vanhan opetussuunnitelman mukaan. Näin myös opettajat olivat lukuvuoden alussa uudessa tilanteessa, tosin uuden opetussuunnitelman laatimisen myötä hyvin valmistautuneina. Uuden opetussuunnitelman eräs haaste on oppimisen erityinen tuki. Tämä ei tarkoita pelkästään erilaisten oppimisvaikeuksien seulontaa ja tuen antamista vaan laajemmin kaikille opiskelijoille kohdistettua tukea oppimistaitoihin ja eri

oppimistekniikoiden haltuunottoon. Tähän haastavaan tehtävään tarvitsemme sekä koulumme moniammatillista yhteistyötä että kotien tukea, jotta pystymme toimimaan muuttuvissa tilanteissa opiskelijoiden parhaaksi.

Ylioppilastutkinto uudistuu. Tämän lukuvuoden aikana reaali- koe koki muutoksen: entisen yhden, kaikki aineet sisältävän reaali-kokeen sijaan oli mahdollisuus osallistua yksittäisen reaaliaineen kokeeseen. Tänä keväänä kokelaat kirjoittivat yli 100 aineriaalikoetta 10 eri oppiaineesta. Ensi lukuvuonna uudistuu äidinkielen koe, ja näin saadaan päätökseen ylioppilastutkinnon merkittävä uudistamisvaihe.

Jyväskylän normaalikoulussa pidetään keskeisenä tehtävänä opetusharjoittelun kehittämistä ja monipuolistamista. Tavoitteena on integroida kasvatustieteiden opintojaksot ohjattuihin harjoitteluihin sekä ajallisesti että sisällön kannalta. Nykyisessä opetus suunnitelmassa on tarjolla opetusharjoittelun opintojakso, joka toteutetaan aineenopettaja- ja luokanopettajaopiskelijoiden yhteisryhminä näkökulmana yhtenäisen perusopetus. Koulun omat kehittämishankkeet, kuten yläkoulun ja lukion laaja tiedeopetushanke, tullaan integroimaan ohjattuihin harjoitteluihin, jolloin laaja-alaisen tiedekäsityksen leviäminen mahdollistuu kenttäkouluverkostoon uusien opettajien rekrytoinnin myötä.

Tammikuussa järjestettiin yhdessä opettajankoulutuslaitoksen kanssa pedagogiset messut. Tavoitteena oli antaa kenttäkoulujen opettajille mahdollisuus tutustua pedagogisiin virtauksiin ja omakohtaisesti kokea opettajan työn moninaisuus eri työpajatoimintojen kautta. Tätä toimintatapaa kehitetään edelleen tulevaisuudessa, ja samalla monipuolistetaan oman henkilöstömme täydennyskoulutusta ja yhteistyötä Jyväskylän seutukunnalla.

Kulunut lukuvuosi on ollut koulu yhteisön kaiken toiminnan ja johtamisen kannalta hyvin haasteellinen. Valtiontalouden tehostamistoimet ovat kiristäneet Normaalikoulujen resursseja, mikä on näkynyt muun muassa opetusryhmien koon kasvuna yläkoulussa ja lukiossa. Oppimisedellytykset ovat kuitenkin säilyneet lähes ennallaan. Lukuvuoden aikana on aloitettu siirtyminen henkilöstön uuteen palkkausjärjestelmään. Tämä muutos on laajuutensa vuoksi työllistänyt jokaista asianosaista. Lisäksi valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja yliopistojen laatujärjestelmätyön käynnistäminen ovat tuoneet lisätyötä koululle.

Kiitämme lämpimästi lukuisia yhteistyötahoja Normaalikoulun saamasta tuesta kuluneen lukuvuoden aikana. Toivotamme kaikille koulu yhteisömme ja sidosryhmien jäsenille aurinkoista ja rentouttavaa kesälomaa.

Jyväskylässä 3. kesäkuuta 2006

Pekka Ruuskanen  
Normaalikoulun  
johtava rehtori

Sari Keinonen  
perusopetuksen rehtori  
vuosiluokat 1 - 6

Helena Muilu  
perusopetuksen rehtori  
vuosiluokat 7 - 9

Kirsti Koski  
lukion rehtori

# ELÄKEPÄIVILLE



## Marja Töhönen

Kotitalouden opettaja Marja Töhönen jää eläkkeelle 1.8.2006. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Suonenjoen yhteislyseosta vuonna 1963. Marja Töhönen opiskeli Keski-Suomen kotitalousopettajaopistossa vuosina 1964–1969 ja valmistui kotitalousopettajaksi vuonna 1969. Hän suoritti yhden lukukauden opetusharjoittelun Jyväskylän normaalikoulussa vuonna 1981.

Marja Töhösellä on työkokemusta useilta Jyväskylän kouluilta. Pisimmän yhtäkestoisen ajan Marja on työskennellyt koulumme kotitalouden opettajana vuosina 1982–1990 ja 1997–2006.

Kollegana Marja on ollut erittäin tunnollinen, auttavainen, luotettava ja vastuullinen. Mitä yhdessä sovittiin – se piti aina. Työvuosien aikana Marja ehti kokea myös paljon muutoksia: opetustilat vaihtuivat toisiin tiloihin ja opetussuunnitelmat ovat uudistuneet moneen otteeseen.

Esteettinen kauneus on aina ollut Marjalle tärkeää. Tämä näkyi usein kotitalousluokan koristelussa; luonnon kauniit materiaalit koristavat luokkaa monintavoin. Samoin, esteettisyys yhdistyneenä erinomaiseen käsityötaitoon; Marja toteutti tekstiilityön kerhossa todella kauniita käsitöitä. Omasta kunnosta huolehtiminen on ollut myös Marjalle tärkeää. Marja on ollut jumppakerhon uskollinen kävijä. Näin me kollegat saimme nauttia rattaosasta ja tärkeästä yhdessäolosta.

Opettajana Marja on aina ollut oppilaita kannustava ja rohkaiseva. Oppilaiden hyvinvointi on ollut etusijalla. Marja on löytänyt oppilaiden hyvät puolet ja ohjannut heitä lempeällä kädellä.

Koko työyhteisö toivottaa Marjalle antoisia eläkepäiviä.

# JOHTOKUNTA

## Johtokunnan kokoonpano on kuluneena lukuvuotena ollut seuraava:

	Jäsenet	Varajäsenet
Oppilaiden huoltajien edustajat	Sami Kalaja (pj) Joonas Hokkanen Aila Koistinen Pirkko Korhonen	Marketta Hintsu Kaija-Leena Kajaluoto Kari Kallio Tiina-Mari Lyyra
Opettajankoulutusyksikön edustaja	Vesa Keskitalo (vpj)	Tarja Nyman
Jyväskylän kaupungin edustaja	Jukka Juusela	Ahti Ruoppila
Opettajakunnan edustajat	Paula Ojala Rauno Pietiläinen Paula Rauniahon	Marita Kontoniemi Kerttu Nuoranne Jukka Jokinen
Muun henkilökunnan edustaja	Jorma Lind	Heikki Kähkönen
Oppilaiden edustajat	Maija Väisänen Aleksi Pienimäki Anna-Liina Olkinuora	Antti Mutanen Tommi Koskinen

Johtokunnan puheenjohtajana on toiminut rehtori Sami Kalaja ja varapuheenjohtajana lehtori Vesa Keskitalo. Sihteerinä ja esittelijänä koko koulua koskevissa asioissa on ollut johtava rehtori ja muina esittelijöinä ovat toimineet kouluasteen rehtorit. Johtokunta piti lukuvuoden aikana kolme varsinaista kokousta.

Johtokunta hyväksyi lukuvuoden aikana 14 leirikoulun tai useampipäiväisen opintoretken suunnitelmat. Johtokunnan kevään kokouksissa keskusteltiin luokkaretkien maksuttomuudesta ja kustannuksista. Koulu on antanut merkittävän leirikoulu- tai luokkaretkiavustuksen, joka on riittänyt lyhyempien retkien ja leirikoulujen toteuttamiseen. Jos luokat ovat halunneet tehdä pidempiä ja kalliimpia luokkaretkiä, ne ovat myös hankkineet lisärahoituksen erilaisilla rahankeruutavoilla, kuten mm. talkoilla tai myyntitempauksilla.

Johtokunta käsittelee maaliskuun kokouksessaan Normaalikoulun johtosäännön muutosehdotuksia. Johtokunnan jäseneksi on jatkossa tulossa myös opettajaksi opiskelevien edustaja. Kokouksessa keskusteltiin myös liikuntaluokan omaharjoittelutuntien vastuukysymyksistä. Liikunnanopettajat laativat johtokunnan aloitteesta tiedotteen huoltajille liikuntaluokkien omaharjoittelun toiminnasta ja vastuukysymyksistä. Samassa kokouksessa keskusteltiin myös päivänavauksista ja niiden sisällöstä. Oppilaskunnalle tarjottiin myös mahdollisuutta pitää omia viikoittaisia päivänavauksia.

Koulumme johtokunnan kokouksissa on kuluneena lukuvuonna käyty hyvin aktiivista keskustelua koulun toimintaan liittyvistä asioista. Koulu haluaa välittää johtokunnan jäsenille lämpimät kiitokset Normaalikoulun kehittämiseksi tehdystä tärkeästä työstä.

# KOULUN HENKILÖKUNTA

## REHTORIT

### Normaalikoulun johtava rehtori

Ruuskanen, Pekka, FT, koko koulun rehtori

### Kouluasteen rehtorit

Keinonen, Sari, KM, EO, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 1 - 6 ja esiopetus  
Koski, Kirsti, FM, lukion rehtori, Normaalikoulun vararehtori  
Muilu, Helena, FL, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9

## PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKKIEN 1 - 6 OPETTAJAT

### Lehtorit

Hannula, Marja, PkO, FK, 2a:n luokanlehtori  
Hiltunen, Eero, PkO, KM, 6c:n luokanlehtori  
Hirvonen, Martti O., PkO, HuK, 5b:n luokanlehtori  
Jokinen, Satu, EO, KM, lehtori, erityisopetus  
vv. 25.8.2005 – 31.5.2006  
Kalaja, Mari, FM, englantia, ranska  
Keinonen, Sari, KM, EO, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 1 - 6  
Kerimaa, Maarit, KM, MO, EO, 4b:n luokanlehtori  
Kontoniemi, Marita, PkO, KT, luokanlehtori  
vv. 1.8.2005 – 31.7.2006  
Kupari, Marjaana, EO, KM, lehtori, erityisopetus, osa-aikaeläkkeellä 1.2.02 alkaen  
Kuusisto, Jouni, PkO, KM, 1a:n luokanlehtori  
Leinonen, Perttu, PkO, KM, 6a:n luokanlehtori  
Leppiniemi, Markus, KM, 1b:n luokanlehtori  
Luukkonen Eeva, LitL, liikunta  
Luukkonen, Unto, LitM, liikunta  
Nevalainen, Raimo, PkO, KL, luokanlehtori  
vv. 12.8.2005 – 31.7.2006  
Ojala, Paula, KM, 3a:n luokanlehtori  
Ollikainen, Ilpo, KM, 5c:n luokanlehtori  
Pietilä, Irmeli, KM, 3c:n luokanlehtori  
Pulli, Sari, KM, EO, luokanlehtori  
vv. 1.8.2005 – 26.4.2006  
Rahela, Juhani, PkO, KM, 5a:n luokanlehtori  
Siipola, Matti, PkO, KM, 6b:n luokanlehtori  
Streng, Anne, PkO, FM, 4c:n luokanlehtori  
Tikkanen, Pirjo, PkO, KM, luokanlehtori  
vv. 1.8.2005 – 31.7.2006

### Tuntiopettajat

Oikarinen, Pirkko, KM, musiikki  
Huovila, Riitta, Ktyo, FM, tekstiilityö  
Kokkonen, Sari, KM, erityisopetus  
Kyyrä Anna-Mari, KM, 2c:n luokanopettaja



Leppäaho, Maarit, FM, LO, 3b:n luokanopettaja  
 Penttinen Esa, LO, AO, KT, FL, OPO, 4a:n luokanopettaja  
 12.8.2005 – 31.7.2006  
 Remes, Heidi, KM, erityisopetus  
 29.8.2005 -31.5.2006  
 Ruuhi, Pia, KM, LTO, 2b:n luokanopettaja  
 12.8.2005 – 26.4.2006  
 Tähkänen, Tarja, KM, 1c:n luokanopettaja

## YHTEISET OPETTAJAT

### Lehtorit

Huohvanainen, Tiina, FM, englantia  
 Lojander, Ulla, tekstiiliopettaja, HuK, tekstiilityö  
 Sipilä, Rami, KM, tekninen työ, matematiikka; 8a:n luokanohjaaja

### Tuntiopettajat

Eronen-Huhtala, Marjatta, srk.lehtori, HuK, ortodoksinen uskonto  
 Ilola, Maarit, FM, englantia; 8d:n luokanohjaaja  
 Laine, Jari, LitM, liikunta, terveystieto  
 Ruodemäki, Rami-Jussi, KM, musiikki; IIIA:n ryhmänohjaaja  
 Sääkslahti, Arja, LitT, liikunta  
 Vilenius-Suhanto, Heli, FM, saksa, ranska; IIIB:n ryhmänohjaaja



## PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKKIEN 7 - 9 JA LUKION OPETTAJAT

### Lehtorit

Ailinpieti, Jaana, FM, biologia, maantieto; IIC:n ryhmänohjaaja

Antila-Kaiponen, Annikki, MO, HuK, musiikki

Göös, Irja, FK, ruotsi

Hakanen, Mikko, FK, matematiikka, elämäntietomustieto, filosofia;  
9a:n luokanohjaaja

Hella, Jukka, TM, uskonto, psykologia; 7b:n luokanohjaaja

Hägglblom, Vesa, FM, englanti, ranska

Jokinen, Jukka, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, lakitieto

Kalmbach, Aija, FK, ranska, englanti; 9b:n luokanohjaaja

Kara, Hannele, FL, saksa; 7d:n luokanohjaaja

Kauppinen, Merja, FL, äidinkieli ja kirjallisuus

vv. 1.1. – 31.7.2006

Kesti, Taina, EO, YTM, erityisopetus

Koponen, Raimo, FK, matematiikka

Koski, Kirsti, FM, lukion rehtori; fysiikka, kemia

Kähkönen, Kaija, FL, englanti; 8b:n luokanohjaaja

Lehtivaara, Riitta Liisa, KM, Opo, oppilaanohjaus

Linnakylä, Heikki, KM, LiK, Opo, oppilaanohjaus

Lintula, Pirkko, TM, uskonto, psykologia, filosofia

Lojander, Ulla, tekstiiliopettaja, HuK, tekstiilityö

Lumiahho, Päivi, LitM, Opo, liikunta, terveystieto

Muilo, Helena, FL, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9; kemia, fysiikka

Murtorinne, Annamari, FT, KM, PKO, äidinkieli ja kirjallisuus; 7a:n luokanohjaaja

Mutikainen, Jouni, LitM, Opo, liikunta, terveystieto, oppilaanohjaus;

vararehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9

Määttänen, Jarkko, FT, biologia, maantieto; 9c:n luokanohjaaja

vv. 1.1. – 31.7.2006

Nukarinen, Kaija, FM, äidinkieli ja kirjallisuus; 9c:n luokanohjaaja 1.1.2006 alkaen

Nuoranne, Kerttu, TaK, kuvataide; IA:n ryhmänohjaaja

Parkatti, Heikki, LitM, HuK, liikunta, terveystieto; lukion vararehtori;

IV vuosikurssin ryhmänohjaaja

Parkkinen, Pekka, FK, kemia, fysiikka; IID:n ryhmänohjaaja

Peltokorpi, Päiviö, FK, matematiikka, tietotekniikka

Pietiläinen, Rauno, FK, matematiikka, 9d:n luokanohjaaja

Pitkänen, Erkki, KM, FL, englanti

Pollari, Pirjo, FL, englanti

Pöntinen, Kari, FK, historia ja yhteiskuntaoppi, taloustieto, elämäntietomustieto;

IIB:n ryhmänohjaaja

Raatikainen, Aili, FK, ruotsi

Rahkonen, Anna-Liisa, FM, ruotsi

Raninen, Hannu, FM, matematiikka

Rauniaho, Paula, FM, saksa, espanja; IIA:n ryhmänohjaaja

Reinikka, Leena, FM, matematiikka

Rosti, Marjatta, KkO, FK, äidinkieli ja kirjallisuus

vv. 10.11.2005 – 10.7.2006

Saranen, Erkki, FL, matematiikka

Sorajoki, Sari, KM, kotitalous; 8f:n luokanohjaaja

Staff-Ahokas, Liisa, FM, englanti; 9f:n luokanohjaaja 24.10.2005 alkaen

Suutarinen, Sakari, KT, FL, historia ja yhteiskuntaoppi, taloustieto, lakitieto;

tutkijana 1.9.2005 – 31.3.2006

Säämänen-Huotari, Leena, FM, biologia, maantieto

Vaaherkumpu, Kaisa, FM, ruotsi

vv. 12.8.2005 – 31.7.2006

Vatanen, Pirjo-Liisa, FL, äidinkieli ja kirjallisuus

Vuorimies, Heikki, FM, fysiikka, kemia

vv. 1.8. – 31.12.2005

Weijo, Inka, FM, fysiikka, tietotekniikka; 9f:n luokanohjaaja

vv. 24.10.2005 – 31.7.2006

## Tuntiopettajat

Antola, Mika, matematiikka (sivutoiminen)

Eskelinen, Satu, LitM, liikunta, terveystieto; IIC:n ryhmänohjaaja

vv. 6.3. – 31.7.2006

Jokinen, Mari, FM, ruotsi

12.8.2005 – 24.1.2006

Kauranen, Tiina, erityisopetus

1.9. – 16.10.2006

Kivioja, Kaisa, FM, biologia, maantieto

1.8. – 31.12.2005 (sivutoiminen)

1.1. – 31.7.2006

Kontinen, Arja, FM, latina (sivutoiminen)

Koponen, Jouni, LitM, liikunta, terveystieto; IC:n ryhmänohjaaja

Kuula, Elina, FM, matematiikka; IIID:n ryhmänohjaaja

vv. 1.8. – 9.11.2005

Lahtinen, Sanna, FM, äidinkieli ja kirjallisuus

10.11.2005 – 10.7.2006

Laine, Jari, LitM, liikunta, terveystieto

Laitinen, Kati, biologia, maantieto (sivutoiminen)

Lappeteläinen, Anita, KM, erityisopetus

vv. 1.8. – 31.12.2005

Laurila, Marika, FM, ruotsi; 9e:n luokanohjaaja

Marjomäki, Heikki, YTL, historia ja yhteiskuntaoppi, elämäntutkimustieto; 8c:n luokanohjaaja

Mäkinen, Sakari, FL, fysiikka, kemia

Mäki-Paavola, Mari, FM, äidinkieli ja kirjallisuus

Nevanpää, Tom, FM, fysiikka, kemia; IB:n ryhmänohjaaja

Pulkkinen, Hanna, FM, ilmaisutaito (sivutoiminen)

Raasakka, Anne, TaM, kuvataide; 7c:n ryhmänohjaaja

Rautiainen, Matti, FL, YTM, historia, yhteiskuntaoppi, lakitieto (sivutoiminen)

Repo, Juuso, FM, historia, yhteiskuntaoppi, lakitieto

1.9.2005 – 31.3.2006

Räsänen, Pia, LitM, liikunta, terveystieto

Saastamoinen, Vuokko, HuK, venäjä (sivutoiminen)

Soininen, Päivi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus

1.1. – 31.7.2006

Terävä, Mika, HuK, ilmaisutaito (sivutoiminen)

Torkkola, Kimmo, FM, kemia, matematiikka, fysiikka; 8e:n luokanohjaaja

Tuhkanen, Kaisa, FM, ruotsi

vv. 1.8.2005 – 15.2.2006

Töhönen, Marja, KtaO, kotitalous (sivutoiminen)

Wasenius, Johanna, KM, erityisopetus

1.9. – 31.12.2005



## **MUU HENKILÖKUNTA**

### **Perusopetuksen vuosiluokat 1 – 6**

Kauppinen, Anu, kouluavustaja

Lindberg Raiili, yo-merkonomi, HuK, osastosihteeri, alakoulun kanslia  
vs. 1.8.2005 – 31.7.2006

Pohjanheimo Kaisa, yo-merkonomi, osastosihteeri, alakoulun kanslia  
vv. 1.8.2005 – 31.7.2006

Tuominen Sauli, virastomestari

Tuulari, Jetro, kouluavustaja

Vesterinen, Sini, kouluavustaja

Voutinen, Suvi, kouluavustaja

### **Yhteiset**

Hirvonen, Minna, mediainsinööriharjoittelija  
1.4.–31.7.2006

Hänninen, Jarkko, tradenomi, atk-suunnittelija  
vs. 1.8.2005.-31.7.2006

Lauttaanaho, Anne, kirjastos sihteeri

Lind, Jorma, laboratoriomestari

Kilpeläinen, Tuija, PsL, koulupsykologi  
vv. 1.8.2005.- 31.7.2006

vs. Ottelin, Katja-Mari, PsM

Mattila, Mika, atk-suunnittelija

vv. 1.8.2005–31.7.2006

Pakkanen, Kullervo, erikoislaboratoriomestari

Tikkunen, Paavo, ma. tekninen avustaja

### **Perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9 ja lukio**

Kähkönen, Heikki, huoltomestari

Niiranen, Senja, mediainsinööriharjoittelija

1.8. – 31.10.2005

Nyman, Esa, virastomestari

Riikonen, Raili, merkonomi, toimistosihtööri, yläkoulun kanslia  
Salmenkivi, Marjo, yo-merkonomi, osastosihtööri, johtavan rehtorin sihtööri  
Smalin, Pasi, tekninen avustaja

1.8. – 11.10.2005

Varis, Anneli, toimistosihtööri, lukion kanslia

### **Kouluruokailu**

Ruokaloiden ylläpitäjänä on ollut Sonaatti Oy.

Oppilasruokala Amanda:  
Manninen, Hilikka, ravintolapäällikkö  
Piilonen, Satu, kokki

Oppilasruokala Muonatupa:  
Vuoremaa Anneli, ravintolapäällikkö  
Huutonen, Mirja, kassa-tarjoilija  
Leppänen, Tarja, kokki

### **Siivous**

Kummankin koulutalon siivouksesta on huolehtinut SOL Palvelut oy.

### **Terveydenhuolto**

Oppilaiden terveydenhuollosta on vastannut Jyväskylän kaupunki:

Häll, Anna-Kaisa, terveydenhoitaja  
4.4. – 10.5.2006

Leppäkynnäs, Minna, koululääkäri  
Saarela, Hannele, terveydenhoitaja  
vv. 4.4. – 10.5.2006

Hakio, Sinikka, vastuuhammaslääkäri



## PYSYVÄT TOIMIKUNNAT JA TYÖRYHMÄT

### RUOKALATOIMIKUNTA

Oppilashuoltoon kuuluvan ruokahuollon kehittämistä varten Normaalkoululla on koko koulun yhteinen ruokalatoimikunta. Se on yhteydenpitoelin koulun tiloissa toimivien ruokaloiden käyttäjien ja ruokalanpitäjän Sonaatti Oy:n välillä. Ruokalatoimikunta seuraa ruokailun toimivuutta, ruuan laatua ja riittävyyttä, kerää palautetta ja hyväksyy lukukausittaiset ruokalistat.

Sonaatti Oy toteutti loka-marraskuussa 2005 sekä oppilailla että henkilöstöllä asiakastytyväisyyskyselyn. Erityiskiitosta saivat leivät, salaattit ja salaattikastikkeet. Lisäksi pidettiin hyvänä, että valittavissa on ollut joko riisi- tai perunavaihtoehto. Ruuan maku jäi kyselyn mukaan hieman ruokalanpitäjän asettamasta tavoitteesta. Kouluruokailusta pyritään tekemään oppilaille ja opiskelijoille miellyttävä taukohetki opintojen lomassa.

Ruokalatoimikuntaan ovat kuuluneet oppilaiden edustajina vuosiluokilta 1 - 6 Tuukka Lattu (Johanna Salovaara), vuosiluokilta 7 - 9 Benjamin Ahonen (Sara-Sofia Korhonen), lukios- ta Noora Lemmitty (Marko Korpi), opettajien edustajina vuosiluokilta 1 - 6 Anna-Mari Kyrrä (Unto Luukkonen), vuosiluokilta 7 - 9 Sari Sorajoki (Heikki Linnakylä) ja lukioista Jouni Koponen (Päivi Lumiaho) ja vanhempien edustajana johtokunnan jäsen Pirkko Korhonen (Kaija-Leena Kajaluoto) sekä terveydenhoitaja Hannele Saarela ja ruokaloiden henkilökunta. Kokouksiin on osallistunut myös Sonaatti Oy:n toimitusjohtaja Arto Majjala. Puheenjohtajana on toiminut koulun johtava rehtori.

Sekä alakoulun että yläkoulun ja lukion välituntikahvit ovat olleet varsin suosittuja monipuolisen tarjonnan sekä tuoreiden sämpylöiden ja leivonnaisten ansiosta. Molemmissa ruokaloissa on oppilaille ollut iltapäivisin myynnissä monipuolinen ja ravitseva välipala. Kahvioiden palvelujen käyttäjien ovat olleet oppilaiden lisäksi koulun henkilökunta, ope- tusharjoittelijat ja koululle saapuneet vieraat.

### OPPILASHUOLTORYHMÄT

Koulussa toimii kaksi moniammatillista oppilashuoltoryhmää. Vuosiluokkien 1–6 puolella ryhmiin kuuluvat erityisopettajat, rehtori, koulu-psykologi ja terveydenhoitaja. Vuosiluokkien 7–9 ja lukion puolella ryhmää täydentävät opinto-ohjaajat. Tarpeen mukaan kokouksiin osallistuvat oppilas, vanhemmat ja opettaja. Ryhmät ovat kokoontuneet kuukausittain, tarvittaessa useamminkin pienemmällä kokoonpanolla.

Ryhmien kokouksissa on käsitelty lukuvuoden aikana muun muassa erityisopetuksen kohdentamista ja henkilökohtaisten opetus- suunnitelmien rakentamista yhteistyössä perheiden kanssa, luokkien ryhmädynaamisia kysymyksiä, oppilaiden poissaolojen seuranta- ta ja lastensuojelullisia kysymyksiä. Lisäksi on pohdittu poissaoloja vähentäviä ja oppi- mismotivaatiota lisääviä keinoja. Yksittäisten oppilaiden asioita on käsitelty silloin, kun niiden hoitamiseen on tarvittu moniammatillista yhteistyötä.

Perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 luokan- opettajat, seitsemäsluokkalaisten luokanoh- jaajat ja lukion ensimmäisen vuosikurssin ryhmänohjaajat vierailivat oppilashuoltoryh- mässä ja kertoivat luokistaan. Kuudesluok- kalaisten yläkouluun siirtymiseen paneuduttiin erityisopetuksen tarpeita ja muita mahdollisia toimenpiteitä ennakkoiden. Myös tulevien eka- luokkalaisten asioihin on paneuduttu huolel- la ja lapsiin on käyty tutustumassa esiope- tusryhmissä.

Kuluneen lukuvuoden aikana oppilashuolto- ryhmä toteutti kyselyn 4.-, 5.- ja 6.-luokka- laisille tietokoneiden ja pelikoneiden käytös- tä. Tämän pohjalta oppilashuoltoryhmän edustajat olivat mukana Norssin päivässä keskustelemassa vanhempien kanssa liialli- sen ja ikärajoista piittaamattoman pelaamisen vaaroista sekä riippuvuuskien synnyen ennalta- ehkäisemisestä. Kuluneen lukuvuoden aikana koulupsykologi on ollut mukana 8. luokkien vanhempainillassa keskustelemassa oppilai- den hyvinvointiin liittyvistä teemoista. Tulevi- en ekaluokkalaisten vanhempainillassa koulu- psykologi on alustanut oppimisvalmiuksista ja erityisen tuen tarpeen ennakoimisesta.

Oppilashuoltotyöryhmän kehittämisspäivässä olemme tänä lukuvuonna pohtineet oppilashuoltotyöhön ja lastensuojeluun liittyviä pulmakysymyksiä yhdessä kaupungin koulukuraattorin kanssa.

Kuluneen lukuvuoden aikana koulussamme on kokoontunut koulupsykologin ja erityisopettajan vetämä lasten tunnetaitojen harjaanuttamiseen tähtäävä, 2.-3.-luokkalaisten suunnattu, Tunnetaiturit-ryhmä. Tämä pilottiryhmä on osoittanut selkeästi tunnetaitojen harjoittelun tarpeellisuuden ja hyödyllisyyden. Se, että on tunteineen sinut itsensä kanssa, antaa mahdollisuuden muidenkin asioiden ymmärtämiseen ja oppimiseen! Tarvetta tämänkaltaiseen ryhmätoimintaan olisi varmasti myös jatkossa.

## KRIISIRYHMÄ

Koko koulun yhteisen kriisiryhmän toiminta on jatkunut. Sen tavoitteena on kehittää koulun valmiuksia henkisten kriisien varalle. Tällaisia ovat esimerkiksi oppilaan tai koulun henkilökunnan jäsenen kuolema, vakava sairastuminen, itsemurha tai sen yritys, vakava onnettomuus, väkivalta tai fyysisen vahingoittumisen uhka. Kriisit muuttavat tuttua ja turvallista elämää, koska ne tuovat tullessaan paljon tuskaa ja epävarmuutta. On tärkeää, että koulu yhteistyön suoraan tai välillisesti liittyviin kriiseihin osataan valmistautua entistä paremmin ja niitä myös osataan käsitellä taroituksenmukaisesti.

Kriisiryhmän vetäjänä toimii koulupsykologi. Sen vapaaehtoisesti ilmoittautuneita jäseniä ovat terveydenhoitaja, rehtorit sekä opettajat kaikilta kouluasteilta. Noin kymmenen henkilön ryhmän lisäksi koulun oppilashuoltohenkilöstö toimii aktiivisesti kriisiryhmän kanssa. Lukuvuoden aikana kriisiryhmä on päivittänyt koulumme kriisivalmiussuunnitelmaa ja miettinyt erityisesti toimintaohjeita väkivaltatilanteisiin. Kriisiryhmän puitteissa on jatkettu edelleen koulumme päihdestrategian työstämistä. Koulumme kahdeksansien luokkien vanhempainillassa on ollut poliisi kertomassa päihteistä. Myös tupakoimattomuuskampanja on jälleen ollut käynnissä koulussamme.

## TIETOTEKNIIKAN SUUNNITTELU- RYHMÄT

Koulumme tietostrategian kehittämistä ja sen toteuttamista varten koulussamme toimii kolme tietotekniikan suunnitteluryhmää. Normaalikoulun TVT-ryhmä käsittelee koko koulua koskevia TVT-asioita.

Ryhmän kokoonpano: pj. Päiviö Peltokorpi, Perttu Leinonen, Markus Leppiniemi, Helena Muilu, Sari Keinonen, Ilpo Ollikainen, Pekka Ruuskanen, Jarkko Hänninen. Perusopetuksen luokkien 0-6 TVT-ryhmä käsittelee alakoulun tiloja ja toimintoja koskevia asioita. Ryhmän kokoonpano: Sari Keinonen, Tarja Tähkänen, Ilpo Ollikainen, Perttu Leinonen, Markus Leppiniemi. Perusopetuksen luokkien 7-9 ja lukion TVT-ryhmä käsittelee yläkoulun ja lukion tiloja ja toimintoja koskevia asioita. Ryhmän kokoonpano: pj. Päiviö Peltokorpi, Päivi Lumiaho, Helena Muilu, Kaija Nukarinen, Erkki Pitkänen, Pekka Ruuskanen, Marjo Salmenkivi, Mikko Hakanen, Leena Säämänen-Huotari, Jarkko Hänninen.

Lukuvuoden aikana ATK-järjestelmämme uusiminen ja sen resurssit keskusteluttivat työryhmiä runsaasti. Koulun johto linjasi, että koneiden uudistaminen pyritään pitämään vuosittain n. 50 uusittavan työaseman tasolla, ja työryhmissä linjattiin työasemamäärä sen mukaiseksi. Koko koulun työasemakanta sopeutetaan n. 200 työaseman suuruiseksi. Näillä linjauksilla turvataan, että työasemat ovat varmasti toimivia ja niiden tarvitsema mikrotuki pysyy kohtuullisella tasolla.

Yksi kuluneen lukuvuoden painopistealue oli henkilöstön TVT-koulutus. Lukuvuoden aikana tarjottiin henkilöstölle runsaasti lyhytkestoista täsmäkoulutusta, jonka aiheet valittiin henkilöstön osaamiskartoituksen pohjalta. Koulutus toteutettiin yhteistyössä Kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa, ja se rahoitettiin pääosin opetusministeriöltä tähän tarkoitukseen haetulla ja saadulla määrärahalta.

Muuten TVT:n käyttö työskentelyssä ja opetuksessa jatkoi tasaista kehitystä tietostrategiamme mukaisesti. Tietostrategiamme ja koulumme ATK-järjestelmään voi tutustua koulumme www-sivuilla ATK-palveluiden osastolla osoitteessa <http://www.nors->



si.jyu.fi.

Koulumme on osallistunut aktiivisesti Suomen normaalikoulujen verkostoitumishankkeen eNorssin kehittämistyöhön. Lehtori Markus Leppiniemi toimi eNorssin projektivastaavana ja on myös jäsenenä johtoryhmässä. Lisäksi olemme usean lehtorin voimin mukana eNorssin yhteistyössä ja toiminnassa. Yhteistyöverkoston toimintaan voi tutustua osoitteessa <http://www.enorssi.fi>.

## **KOULUN EDUSTUS MUISSA HALLINTOELIMISSÄ**

### **YLIOPISTON HALLITUS**

Johtava rehtori Pekka Ruuskanen ja lehtori Heikki Parkatti ovat toimineet yliopiston hallituksen varajäseninä.

### **TIEDEKUNTANEUVOSTO**

Kasvatustieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvostossa on vaaleissa valittuna varsinaisena jäsenenä toiminut lukion rehtori Kirsti Koski.

Normaalikoulua koskevien asioiden valmistelusta tiedekunnalle on vastannut johtava rehtori Pekka Ruuskanen.

### **TIEDEKUNNAN JOHTORYHMÄ**

Johtava rehtori Pekka Ruuskanen on ollut Kasvatustieteiden tiedekunnan johtoryhmän jäsenenä.

### **AINEENOPETTAJAKOULUTUKSEN YHTEISTYÖRYHMÄ**

Aineenopettajakoulutuksen yhteistyöryhmässä ovat olleet koulun edustajina johtava rehtori Pekka Ruuskanen ja lukion rehtori Kirsti Koski.

Opetusharjoittelun kehittämistoimikuntaan ovat koulun edustajina kuuluneet lukion rehtori Kirsti Koski ja lehtorit Mikko Hakanen ja Heikki Parkatti.

Kasvatus- sekä liikunta ja terveystieteiden

tiedekuntien nimeämään liikunnan ja terveystiedon aineenopettajakoulutusta koordinoivaan työryhmään on nimetty opettaja Jouni Koponen, lehtori Päivi Lumiaho ja lehtori Heikki Parkatti.

### **OPETTAJANKOULUTUSLAITOKSEN OPISKELIJAVALINTATOIMIKUNNAT**

Luokanopettajien koulutuksen valintatoimikunnassa on toiminut lehtori Irmeli Pietilä.

Aineenopettajien koulutuksen valintatoimikunnassa, joka valitsee opiskelijat opettajan pedagogisiin opintoihin, ovat koulun edustajina olleet lukion rehtori Kirsti Koski sekä lehtori Kaija Nukarinen. Koulun lehtorit ovat osallistuneet soveltuvuuskokeiden käytännön toteutukseen sekä opettajankoulutuslaitoksen että ainelaitosten valinnoissa.

Opinto-ohjaajien koulutuslinjan valintatoimikuntaan ovat kuluneena lukuvuotena kuuluneet lehtorit Riitta Liisa Lehtivaara ja Heikki Linnakylä.

Opinto-ohjaajat ovat osallistuneet valintakokeiden käytännön toteutukseen.

### **JÄSENYYSKYSIÄ ASiantuntijaryhmässä**

Lehtori Kaija Nukarinen on suomen kielen lautakunnan jäsen ja lehtori Marjatta Rosti varajäsen.

### **JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN LIIKENNESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ**

Koulun edustajana ryhmässä on toiminut lehtori Jouni Mutikainen.





# OPPILASLUETTELOT

## PERUSOPETUS, VUOSILUOKAT 1 - 6

### 1a, luokanopettaja Jouni Kuusisto

Eronen Aku  
Helste Anni  
Kalho Maija  
Kallio Ella  
Koivisto Niilo  
Lappalainen Matias

Lappalainen Topi  
Oittinen Tanja  
Ojala Fanni  
Olkinuora Tatu  
Petäjäjärvi Henna-Sofia  
Salmijärvi Anita

Salminen Leevi  
Salonen Aurora  
Savolainen Nooa  
Ulmala Isabella  
Varjonen Jessica  
Vastamäki Vilma

### 1b, luokanopettaja Markus Leppiniemi

Hankama Milo  
Hepola Ilari  
Karjalainen Karoliina  
Karjalainen Katariina  
Kesämaa Elina  
Liikka Saku

Limingoja Leevi  
Makkonen Emma  
Matikainen Soile  
Myllylä Edit  
Niemelä Viivi  
Pesonen Antti

Pilkkakangas Pipsa  
Poikonen Anna  
Riihinen Aamos  
Rosti Juuso  
Torkki Otto

### 1c, luokanopettaja Tarja Tähkänen

Alanko Juha-Matti  
Bergqvist Milla  
Heikkinen Vertti  
Hietämäki Samuli  
Hyvönen Iiro  
Kalaja Severi  
Koskinen Nora  
Leini Wilma  
Lestinen Tinja  
Mattiila Severi  
Pellinen Marianna  
Peltonen Miska  
Pölkki Helmi  
Ruuskanen Jaakko  
Saariniemi Sara  
Takala Elias  
Vainio Akseli  
Österlund Tatu  
Österlund Tea



Välitunnilla



## 2a, luokanopettaja Marja Hannula

Ala-Kojola Arita  
Aumo Alex  
Barkman Ville  
Edwards Fanny  
Hakamäki Aapo  
Helenius Mikko  
Jalkanen Anni

Jalonen Anni-Maria  
Kiraly Kaarle  
Laine Semi  
Miettunen Pyry  
Muhli Anna  
Nurminen Niklas  
Nyman Ada

Nättinen Julius  
Pakkanen Kanerva  
Ruokolainen Anna  
Ruuskanen Katri  
Räsänen Vilma

## 2b, luokanopettaja Pia Ruuhi

Aho Verna  
Ervasti Roope  
Hovikoski Julius  
Kettunen Aku  
Koljander Magnus  
Mikkonen Justus  
Mustalampi Oscar

Nurmenniemi Julius  
Nygård Nelli  
Palviainen Ella  
Piesanen Lotta  
Pohjola Ilona  
Salo Kaisa  
Savolainen Aaron

Sihvonen Inka  
Suortamo Sannakaisa  
Torkkola Sara  
Uotila Lotta  
Verkasalo Rosa

## 2c, luokanopettaja Anna-Mari Kyyrä

Eerola Pinja  
Halme Lauri  
Halmu Anastasia  
Holma Eemil  
Huuska Sara  
Hyttinen Mikko  
Ishiyama Sakurako

Järvinen Piritta  
Kekäläinen Erkka  
Koistinen Marika  
Kokko Kaisa-Marja  
Laine Sarita  
Lehto Eemil  
Markkanen Armi

Ruuskanen Arttu  
Salmi Elina  
Salmi Tuomas  
Salmikangas Anna  
Syrjänen Pyry



## 3a, luokanopettaja Paula Ojala

Geier Silvia  
Heisto Reetta  
Hoikka Henri  
Iiläinen Tiia  
Jäderholm Jesse  
Järvinen Sonja  
Keilamaa Lassi  
Kettunen Anna  
Krogerus Mariel  
Laukka Miko

Leppiniemi Sofie  
Leppänen Mia  
Pesonen Heikki  
Petäjäjärvi Erika  
Rautjärvi Eevi  
Savolainen Helene  
Savolainen Viivi  
Särkkä Kalle  
Tammilehto Lasse  
Tammilehto Olli



### 3b, luokanopettaja Maarit Leppäaho

Elomaa Hanna	Kesämaa Emmi	Petäjäjärvi Henrika
Flander Eikka	Kravt Monica	Pukari Peppina
Häkkinen Voitto	Könönen Christa	Rossi Henri
Hämäläinen Eeli	Lahdenperä Amanda	Ruokonen Juho
Ilmanen Kukka-Maria	Lahtinen Aleksi	Torvinen Aino
Jaarte Rebekka	Mustonen Ruben	Tuohimetsä Topi
Joutsimäki Karel	Mutanen Erik	
Keränen Kerttu	Pakkanen Vivian	

### 3c, luokanopettaja Irmeli Pietilä

Alanko Maunu-Mikael	Kokkonen Aura	Salmijärvi Petri
Antikainen Jenna	Kujala Tomi	Savolainen Asta
Hankama Saara	Lappalainen Erika	Torkki Säde
Holm Essi	Leini Renne	Ulmala Sofia
Kalaja Helmi	Luoma Ilpo	Varjonen Janita
Kelly Joel	Mäntymies Iiris	Virtapohja Veronika
Kierros Rebekka	Nieminen Leevi	
Klemetti Lotta	Ruuska Juuso	

### 4a, luokanopettaja Esa Penttinen

Anttila Armi	Korhonen Anssi	Mikkonen Matias
Helste Kaisa	Kotikoski Satu	Pakkanen Julia
Hoskonen Viljami	Lahtinen Alisa	Saintola Anni
Huotari Amanda	Lappalainen Niilo	Sarasoja Maaria
Härkönen Sara	Lattu Tilda	Virtakainen Vilja
Kallio Eetu	Leinonen Pauli	Vuorela Jaakko
Kilpinen Toni	Leppänen Elisa	Vänni Saara

### 4b, luokanopettaja Maarit Kerimaa

Ahonen Laura	Lahti Vilma	Puurttinen Tuomas
Bergqvist Miisa	Marjomäki Iisakki	Rehn Aino
Dalskaja Liisa	Mäenpää Ville-Petteri	Reuna Topi
Ferm Elmeri	Mönttinen Peppi	Tiainen Riku
Honka Julius	Pakkanen Jere	Turunen Maria
Kiviniemi Emmi	Pesonen Pinja	Vuorela Ville
Kohl Katriina	Pirhonen Mesi	
Koivisto Helvi	Puukko Viivi	

#### 4c, luokanopettaja Anne Streng

Aumo Axel	Martikainen Kukka-Maaria	Pietiläinen Anna
Becquart Michelle	Maukonen Kaisa	Riekkinen Viljami
Heikkinen Henriikka	Nenonen Sofia	Salonen Aaron
Heikkinen Valma	Niemelä Laura	Sorjonen Elina
Helenius Lauri	Nygård Linda	Takala Juuso
Härkönen Petra	Parkkonen Roosa	Vilmusenaho Visa
Korpela Meini	Peura Soila	Österlund Tom

#### 5a, luokanopettaja Juhani Rahela

Halme Joonas	Marquis Maria	Pölkki Aleksii
Hautalahti Annika	Muhli Ella	Rautio Petro
Häkkinen Onni-Pekka	Murtomäki Karoliina	Saariaho Kaisla
Hänninen Josa	Nieminen Mikko	Salo Jussipekka
Jantunen Atte	Norontaus Henrik	Tiirikka Henrik
Jyrinki Laura	Nuorva Satu-Maria	Valkeinen Oula
Lappalainen Johanna	Pakkanen Kaisla	Vanhatalo Santeri
Lehtola Arttu	Pihkala Antti	Vuorela Siiri

#### 5b, luokanopettaja Martti Hirvonen

Aalto Ilja	Määttä Vuokko	Ruuskanen Saska
Ahonen Annikki	Nieminen Laura	Rönkä Markus
Järvinen Henri	Niemistö Katri	Saari Petra
Koljander Monica	Pellinen Johanna	Salmi Antti
Korhonen Leo-Emil	Raasakka Pulmu	Savolainen Aleksii
Korpela Janne	Romanov Anna	Sokka Taisto
Kuiri Eero	Ruokolainen Marko	Wilson Laura
Myllymäki Tessa	Ruuska Miika	

#### 5c, luokanopettaja Ilpo Ollikainen

Geier Anton	Lattu Roosa	Paavola Pyry
Hakala Ville	Laukka Michael	Pirhonen Marius
Hakamäki Anssi	Lehto Annastiina	Pöntinen Kerttu
Hintsa Niklas	Lehto Taneli	Rainamo Aapo
Hyttinen Katri	Levijärvi Emma	Salminen Emma
Kanerva Krista	Lintunen Eerik	Tuuri Vilma-Stina
Kautto Kasimir	Mehtovuori Sandra	Virtanen Ville
Kemiläinen Joel	Nyman Annika	



### 6a, luokanopettaja Perttu Leinonen

Hovikoski Roosa  
Huotari Lyydia  
Kierros Rasmus  
Kinos Eetu  
Kokko Arttu  
Muhonen Jaana  
Mutanen Eilla  
Nieminen Jukka

Olkinuora Ida  
Pesonen Panu  
Piirtola Aino  
Pirttinen Lisa-Lotta  
Pukari Ronja  
Riikonen Janne  
Ruoppila Hilla  
Salovaara Johanna

Sen Hakan  
Sorjonen Antti  
Vatanen Eetu  
Venesmaa Venla  
Viinikainen Alisa  
Viinikainen Topi  
Viikuna Aura

### 6b, luokanopettaja Matti Siipola

Aho Juhana  
Hannula Verner  
Heikkinen Nikolas  
Heikkinen Telma  
Holma Tiuku  
Innilä Julia  
Järvinen Juuso  
Kinnunen Antti

Korpela Enni  
Lahdenperä Bertram  
Lattu Tuukka  
Leinonen Niko  
Leinonen Roosa  
Lätti Katri  
Mankki Linda  
Maukonen Kalle

Nygård Lotta  
Peltovuori Neija  
Peura Emilia  
Ranta Veera  
Tammilehto Mikko  
Tirkkonen Eero

### 6c, luokanopettaja Eero Hiltunen

Aalto Roope  
Hannula Ilkka  
Heikkinen Panu  
Hentunen Sampo  
Hokkanen Aapo  
Honka Aleks  
Järvinen Roosa  
Kalaja Sohvi  
Kallio Sanna  
Knevel Hannah  
Koskinen Janika  
Liimatainen Toni  
Miaoulis Mihalitsa  
Nieminen Eero  
Petäjäjärvi Henrik  
Rantalainen Samuel  
Reunama Miisa  
Rummukainen Otto  
Saarelainen Anna  
Salovaara Isabella  
Suni Matias  
Välimäki Maria



*Pojat*

◇◇◇ ————— ◇◇◇

## PERUSOPETUS, VUOSILUOKAT 7 - 9

### 7a, luokanohjaaja lehtori Annamari Murtorinne

Ahola Otto	Helanterä Otso	Poutanen Silva
Ahonen Benjamin	Holma Joel	Pänkäläinen Katariina
Ala-Pöllänen Lari	Kanerva Iisa	Sarasoja Anna
Asikainen Jori	Komi Tuulia	Suortamo Antti
Haipola Anna	Luhanko Misa	Suvitie Aurelia
Hakala Elisa	Neittaanmäki Henriikka	Toivanen Enna

### 7b, luokanohjaaja lehtori Jukka Hella

Alanen Iina	Ilmoniemi Mikko	Oikari Axel
Ekholm Noora	Koiramäki Oodi	Pitkänen Marko
Finne Miso 1)	Lahtinen Noora	Rinne Ida
Hakala Karita	Lindberg Jerry	Rosti Janita
Heisto Antti	Luoma Onerva	Vanhatalo Lotta-Maria
Hyytiäinen Veera	Mikkonen Karri	

1) 29.8.2005 alkaen Tansaniassa

### 7c, luokanohjaaja TaM Anne Raasakka

Hänninen Den	Kuronen Paavo	Simpanen Silja
Järvinen Jessica	Lehtola Joel	Sokka Touko
Kangas Joel	Nyrhinen Tuukka	Suhonen Petra
Koljonen Kaisa	Pasanen Ida	Syrjänen Samuli
Koskinen Toni	Ruottinen Antti	Urpi Ilkka
Kuokkala Maria	Sampo Olli	Vidgren Raakel

### 7d, luokanohjaaja lehtori Hannele Kara

Ahonen Olli-Pekka	Männikkö Kaisa-Maaria	Tiainen Sannika
Ahtiainen Sampsa	Mäntyniemi Saara-Sofia	Uusitalo Aapo
Kangasmäki Jori	Ruokonen Otto	Vallius Valter
Keikkala Viivi	Saariaho Iiro	Vatanen Ville
Lind Johanna	Saariaho Katri	Viitala Ville
Mehtovuori Viola	Savolainen Joël	

**8a, luokanohjaaja lehtori Rami Sipilä**

Arho Janne  
 Erola Olli-Pekka  
 Hassinen Silja  
 Hirsilä Lauri  
 Innilä Joakim  
 Kallio Janina

Kinnunen Hemmi  
 Lattu Topias  
 Lehto Teemu  
 Lintunen Mesi  
 Muikku Eveliina  
 Myllys Nanna

Mäkinen Eveliina  
 Palomäki Mikko  
 Töytäri Otto  
 Vaasala Pinja

**8b, luokanohjaaja lehtori Kaija Kähkönen**

Allonen Severi  
 Alonen Mari  
 Antikainen Anni  
 Hakala Anna  
 Heisto Hanna  
 Henderson Jennifer

Laapio Isto 1)  
 Lampinen Stiina  
 Leskinen Ottopekka  
 Lumela Valtteri  
 Nykänen Miika  
 Pietilä Mikko

Piirainen Iina  
 Pirskanen Herkko  
 Sorjonen Anna  
 Töyrylä Niklas  
 Vuorela Sami  
 Yli-Tuina Inka

1) 28.11.2005 alkaen Saarijärveltä

**8c, luokanohjaaja YTL Heikki Marjomäki**

Connal Victor  
 Hiltunen Erik  
 Hokkanen Juuso  
 Hänninen Taina  
 Hölttä Mira  
 Järvinen Venla

Kairaluoma Valtteri  
 Lahtinen Anu  
 Mehtonen Niko  
 Nirkkonen Maija  
 Olkinuora Helmi-Riikka  
 Puukko Nelli

Rahela Jussi  
 Tepponen Ilkka  
 Tiihonen Lauri  
 Timonen Alina  
 Vuorela Aura

**8d, luokanohjaaja FM Maarit Ilola**

Aho Mirna  
 Hautalahti Samuel  
 Hokkanen Atte  
 Hokkanen Veli-Matti  
 Honka Valtteri  
 Huuska Mira

Hyvärinen Henna  
 Kastepohja Jenna  
 Kekkonen Katri 1)  
 Kokko Jenny  
 Korhonen Sara-Sofia  
 Kuitunen Kalle

Kähkönen Niko  
 Liljamo Maija  
 Linjama Vilja  
 Saari Antti  
 Saastamoinen Henry  
 Sihvonen Heli

1) 23.3.2006 alkaen Viitaniemen koulusta

**8e, luokanohjaaja FM Kimmo Torkkola**

Etelämäki Anna-Liisa  
Iiliäinen Sara  
Kierros Miro  
Knuuttila Visa  
Lavonen Lauri  
Manninen Teemu

Nissinen Topi  
Nurminen Amanda  
Nyyssönen Samuli  
Pakkanen Pihla  
Rautiainen Ville  
Saari Satu

Saintola Olli  
Santala Samuli  
Sopanen Paula  
Strandén Sanni  
Tavaststjerna Ida 1)  
Vaitinen Rosa

1) 10.4.2006 alkaen Lohjalta

**8f, luokanohjaaja lehtori Sari Sorajoki**

Alho Hanna 1)  
Hemmilä Antti  
Kantanen Elli  
Kiianmaa Meri-Maaria  
Koiramäki Sara  
Lohman Irene

Marjomäki Julia  
Perämäki Tuomas  
Pirttimäki Elli  
Pukari Vili-Pekko  
Rintala Tuomas  
Salmijärvi Salla

Soininen Petteri  
Taillon Charlotte  
Tero Taija-Lotta  
Toiviainen Leo  
Vainiomäki Varpu

1) 31.8.2005 alkaen Viitaniemen koulusta

**9a, luokanohjaaja lehtori Mikko Hakanen**

Ahonen Patrick  
Danielsbacka Oona  
Hamo Tamar  
Helimäki Hanna  
Hämäläinen Iida  
Jantunen Mika

Kohl Alexander  
Lindberg Joe  
Luhanko Miro  
Maukonen Ville  
Oikari Sonja  
Ritanen Hanna

Ruotsalainen Saba  
Salo Tommi  
Suoniemi Emma  
Tamminen Annu  
Toivanen Eemi

**9b, luokanohjaaja lehtori Aija Kalmbach**

Elomaa Liisa  
Heikkinen Pyry  
Hokkanen Heidi  
Jääskeläinen Hanna  
Kuokkala Annina  
Lönnblad Erno

Maula Mia  
Niemistö Lauri  
Perämäki Ilona  
Poutanen Päivi  
Ruokonen Anna  
Sundqvist Anette

Södergård Alexander  
Tossavainen Oke  
Vehkala Essi  
Venäläinen Petja  
Virtanen Sara





### 9c, luokanohjaaja lehtori Jarkko Määttänen, 2.1.2006 alkaen lehtori Kaija Nukarinen

Abedi Shila	Kuikka Salla	Savolainen Luukas
Ahonen Sakari	Kuttila Jenni	Soittu Irina
Anttila Annaliisa	Lappalainen Matti	Tikka Otto
Kajaniemi Ilmo	Leivo Juulia	Tirkkonen Hanna
Koivusilta Amanda	Leskinen Roope	Väisänen Maija
Korhonen Pekka	Pietiläinen Samuli	

### 9d, luokanohjaaja lehtori Rauno Pietiläinen

Hentunen Roosa	Kiiskinen Sampsa	Nättinen Joonas
Hepola Elli	Koskela Maria	Pirhonen Hillamaria 1)
Järvinen Maria	Kuitunen Ville	Pöntinen Auri
Järvinen Viivi	Kujala Hanna	Saintola Markus
Kangasmetsä Laura	Kuronen Juho	Sirviö Antti
Kasurinen Anna	Mikkola Riikka	Väliaho Ville

1) Skotlannissa syyslukauden 2005

### 9e, luokanohjaaja FM Marika Laurila

Keränen Aino	Laukkanen Saara	Parkkinen Ilmari
Kiviniemi Mari	Luoma Oskari	Patrikainen Bikri
Korhonen Jutta	Maalampi Jaakko	Rantasila Aino
Laakso Matias	Matsinen Kalle	Saarelainen Veera
Lahtinen Johannes	Merkku Emmamari	Silvennoinen Veera
Lakanen Valtteri	Nieminen Matleena	Suominen Essi

### 9f, luokanohjaaja lehtori Inka Weijo, 24.10.2005 alkaen lehtori Liisa Staff-Ahokas

Heinonen Tiia	Kyrö Hanna	Rehn Saara
Hänninen Ninja	Maukonen Hanna	Ruuskanen Anni
Jolkkonen Saara	Mutanen Tomi	Sarasoja Laura
Kakko Noora	Mäntyniemi Juho-Matias	Tainen Pauliina
Kantanen Anna	Nieminen Matias	Venesmaa Jaakko
Keskitalo Hanna	Puustinen Miska	

## LUKIO

### IA, ryhmänohjaaja lehtori Kerttu Nuoranne

Ala-Hynnilä Sara	Lapinkero Riina	Ristaniemi Aapo
Heiskanen Jasmin	Manninen Kirsi	Roppola Siru
Holm Elisa	Manninen Tiina	Savolainen Mikko
Honkanen Mikko	Muhonen Jukka	Seppänen Sinna
Kangas Annu	Myllylä Jasmiina	Syrjänen Hermanni
Keränen Leena	Määttä Eero	Tiilikainen Päivi
Kinnunen Aino	Nieminen Katri	Tonteri Tiina
Koiranen Tuomas	Pitkänen Elina	Valkonen Mikko
Kokko Antti	Rautio Markus	Virtanen Ida
Kuosmanen Emmi	Riihimäki Saar	Vuoristo Juho

### IB, ryhmänohjaaja FM Tom Nevanpää

Aavajoki Saara	Luostarinen Lauri	Pietilä Iida
Alho Anne	Mannila Antti	Puupponen Veli-Mikko
Halttunen Jaakko	Manninen Laura	Seijesvirta Jani
Kastepohja Jussi	Mappes Hanna	Suhanto Saara
Kivelä Päivi-Solina	Mikkonen Pyry-Petteri	Suvitie Karel
Korpela Hannu	Myllylä Eemil	Tenhu Reetta
Lappalainen Tuukka	Nikkanen Teemu	Viinikainen Santeri
Lehtovaara Iiro	Nyrönen Eliska	Viiri Sanni
Leinonen Irene	Parantainen Jonna	Vuorinen Ilkka
Linjama Ilmo	Peltonen Arttu	

### IC, ryhmänohjaaja LitM Jouni Koponen

Alonen Minttu	Knuuttila Miska	Nuoranne Olli
Aumo Suvu	Koivisto Ville	Pajunen Daniel
Haapamäki Joni	Korhonen Satu	Pienimäki Miina
Hautala Juuso	Kostilainen Tommi	Rainamo Aleksis
Huikko Joni	Kuokkanen Henri	Raitanen Oskari
Jaatinen Krista	Kuokkanen Kalle	Raittila Eero
Jahkola Julia	Kääriäinen Juho-Petteri	Rintala Essi
Juoperi Simeoni	Leivo Johannes	Sokka Toivo
Kakko Hanna	Lumela Miikka	Tuomikoski Olli
Kalaja Säde	Mutikainen Henriikka	



## IIA, ryhmänohjaaja lehtori Paula Rauniahon

Harju Pauliina	Keinänen Juho 1)	Riipinen Laura
Hokkanen Antti	Länsimies Asta	Sairanen Elina
Hyvärinen Minna	Mutanen Antti	Selänne Anniina
Hämäläinen Raakel	Oikari Sinivuokko	Suhanto Heini
Ikonen Minna	Ojala Emmi	Törmäkangas Aino
Isomäki Pasi	Palviainen Johanna	Venäläinen Timo
Kalaniemi Emmi	Pekkarinen Tuulimari	Viljala Maiju
Kangas Laura	Puttonen Anni	

1) vaihto-opiskelijana (Belgia)

## IIB, ryhmänohjaaja lehtori Kari Pöntinen

Eskonen Paula	Kivelä Piia	Pöntinen Miila
Hokkanen Ilona	Kovanen Hannamari	Rautio Irina
Huovinen Nina	Leppänen Marinka	Reinikainen Jenni
Hyvärinen Riina 1)	Liogon Ruiz Paloma 2)	Saikkonen Tuulia
Jantunen Milla	Martikainen Jaakko	Sams Roosa 3)
Kajjaluoto Otso	Mirsch Mikaela	Sarkkinen Sirja
Karstinen Hanna	Oikinuora Anna-Liina	
Kinnunen Sanna	Pihlajarinne Noora	

1) eronnut koulusta 23.8.2005 2) vaihto-opiskelija (Meksiko)

3) vaihto-opiskelijana (Japani)

## IIC, ryhmänohjaaja lehtori Jaana Ailinpieti

Hannula Oona	Laukkala Sampo	Räsänen Aino
Heinonen Petrus	Leinonen Tatu	Sallinen Katja
Joensuu Elina	Lemmetty Noora	Salovaara Heini
Kallio Niina	Liikanen Tommi	Salovaara Suvi
Keisanen Elisa	Lopez-Lehto Sebastian	Saukkonen Jenni 1)
Keto Laura	Myllymäki Sami	Sopanen Taneli
Kivikunnas Laura	Nissinen Aapo	Säteri Johanna
Korpi Marko	Paltamaa Ville	
Koskinen Tommi	Pitkänen Marjo	

1) eronnut koulusta 11.1.2006



### IID, ryhmänohjaaja lehtori Pekka Parkkinen

Antikainen Olli	Leppänen Leena	Ristaniemi Samuli
Aukee Sonja	Lyyra Inari	Routila Johannes
Fuchs Emil 1)	Marttila Jaakko	Toikka Anna
Helimäki Maija-Leena	Mokkila Antti	Toivanen Tuuli
Kaarakainen Henna	Perälä Leila 2)	Tuomi Ian
Kiili Joonas	Pienimäki Aleksi	Viitanen Anna-Maija
Kirvesoja Olli-Pekka	Piesala lines	
Leinonen Juho	Pollack Helen 3)	

- 1) vaihto-opiskelijana (Ranska) 2) vaihto-opiskelijana (Uusi-Seelanti)  
3) vaihto-opiskelija (Saksa)

### IIIA, ryhmänohjaaja KM Rami-Jussi Ruodemäki

Ahola, Jenni	Leppänen, Heini	Ratavaara, Joni
Holopainen, Ida	Manni, Jussi	Rautjoki, Sini
Ikola, Jussi	Mansikka-aho, Jenni	Utela, Hanna
Johansson, Jukka	Matsinen, Tytti	Valkeinen, Elina
Jylhä, Juha-Pekka	Nikkilä, Tiia	Virkkunen Jukka
Kokkinen, Eevi	Pehkonen, Emilia	Voutilainen, Hanna
Lamminmäki, Maria	Poikonen, Antti	Vähämäki, Sanna
Lappalainen, Lotta	Rantasila, Anna	

### IIIB, ryhmänohjaaja FM Heli Vilenius-Suhanto

Haverinen, Joonas	Laine, Johanna	Salila, Netta-Riina
Hirvivuori, Heidi	Lampinen, Isa	Sopanen, Inka
Hooli, Niku	Lindberg, Sanni	Stång, Outi
Hänninen, Johanna	Liukkonen Anniina	Särkkä, Hanna
Jahkola, Julius	Lundahl, Saimi	Tauren, Jani Petteri
Kierämäki, Marianne	Mäenpää, Juho	Tulla, Anumaaria
Kinnunen, Leena	Pehkonen, Sampo	Törmäkangas, Saara
Kivelä, Marjukka	Ruottinen, Karoliina	Vihonen, Sampsa

### IIIC, ryhmänohjaaja LitM Satu Eskelinen

Alppisara, Lauri	Maukonen, Antti	Rainamo, Arttu
Erola, Antti	Mutikainen, Heli	Rinne, Antti
Eronen, Juha	Ohtonen, Roope	Salonen, Outi
Haro, Pauliina	Parkkinen, Jani	Sirviö, Tiina
Ilksöz, Seda	Parkkonen, Jenni	Vartiainen, Tiina
Jäntti, Riikka	Poutamo, Janne	Vihtilä, Pyry
Leinonen, Loviisa	Poutanen, Suvi	Väisänen, Lauri
Lätti, Kukka	Pälvimäki, Joonas	

### IIID, ryhmänohjaaja FM Elina Kuula

Hytönen, Henrik  
Hämäläinen, Pipsa  
Itkonen, Teemu  
Jaatinen, Kati  
Jokinen, Iida  
Kempfi, Mia  
Kinnunen, Simo  
Korpela, Sanna

Kuikka, Lauri  
Käppi, Juha  
Laitila, Eerikki  
Lampila, Arto  
Lauermaa, Sini  
Lehto, Jaakko  
Linjama, Perttu  
Mannila, Lotta

Peltonen, Lauri  
Piirtola, Anni  
Rajala, Jenni  
Routila, Susanna  
Tero, Tiia-Riikka  
Tiihonen, Antti  
Tiilikainen, Pekka  
Urpi, Elena

### IV vsk, ryhmänohjaaja lehtori Heikki Parkatti

Haro, Jaana \*)  
Jokipalo, Eemeli \*)  
Järvinen, Tiia  
Kinnunen, Virva \*)  
Korhonen, Jaakko

Kuorelahti, Jaana  
Liisanantti, Tuomas  
Myllymäki Eero \*)  
Puolakka, Jukka  
Puttonen Anssi \*)

Ratinen, Lauri  
Sokka Taimi  
Niska, Lauri

\*) ylioppilas 5.12.2005



Toimintaa Norssiolympialaisissa

# KEVÄÄN 2005 "RIEMUT" JA YLIOPPILAAT



*Ylioppilaat vuodelta 1955*



*ja keväältä 2005*



# TUNTIJAOT

## ALAKOULUN TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2005-2006

Aine	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5.lk	6. lk
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	6	5	5	5
A-kieli			2	2	2	2
Matematiikka	3	3	4	4	4	4
Ympäristö ja luonnontieto	2	2	3	3		
Biologia ja maantieto					2	1
Fysiikka ja kemia					1	1
Uskonto/ET	1	1	1	2	1	2
Historia ja yhteiskuntaoppi					2	2
Musiikki	2	2	2	2	2	2
Kuvataide	2	2	2	2	2	2
Käsityö	2	2	2	2	2	2
Liikunta	2	2	3	3	3	3
Oppilaan viikkotuntimäärä	21	21	25	25	26	26
Vapaaehtoinen A-kieli	-----			1	2	3



Alakoulu osallistumassa liikuntaennätykseen

◇◇◇ ————— ◇◇◇

## YLÄKOULUN TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2005-2006

OPPIAINE		YHTEISET			VAL. 8. - 9.	YHTEENSÄ VÄHINT.
		7.	8.	9.		
AI		3	3	3	0 -	9
A1-KIELI	EN, SA	2	3	2	1 -	8
	RA	2	3	3	0 -	8
B1-KIELI		2	2	2	0 -	6
UE, UO, ET		1	1	1	0 -	3
HY		2	2	3	0 -	7
MA		3	3	4	0 -	10
BG		2	2	3	0 -	7
FK		2	3	2	0 -	7
TT		1	1	1	0 -	3
MU		2	0	0	0 -	2
KU		1	1	0	0 -	2
KO		3	0	0	0 -	3
TN/TS		3	0	0	0 -	3
LI		2	2	2	0 -	6
OP		0.5	0.7	0.8		2
AT		1	0	0	0 -	1
<b>YHT.PAK</b>		<b>30.5</b>	<b>23.7</b>	<b>24.8</b>		<b>79</b>
A2-KIELI		0/2	0/2	0/2	0/6	0
B2-KIELI		0	0/2	0/2	0/4	0
<b>YHT. VAL.</b>		<b>0/2</b>	<b>7/9</b>	<b>6/8</b>	<b>13/19</b>	
<b>YHTEENSÄ (oppilas)</b>		<b>30.5/32.5</b>	<b>30.7/32.7</b>	<b>30.8/32.8</b>		<b>92/98</b>



LUKION TUNTIJAKO 1 LUKUVUONNA 2005-2006

	Oppilaalle pakolliset kurssit	Syventävinä opintoina tarjottavien kurssien määrät
Äidinkieli	6	2-
Kielet		
<i>A-kieli</i>	6	2-
<i>B-kieli</i>	5	2-
<i>Muut kielet</i>	-	16-
Matematiikka		
<i>Lyhyt oppimäärä</i>	6	2-
<i>Pitkä oppimäärä</i>	10	3-
Ympäristö ja luonnontieteet		
<i>Biologia</i>	2	2-
<i>Maantieto</i>	2	2-
<i>Fysiikka</i>	1	7-
<i>Kemia</i>	1	3-
Katsomusaineet		
<i>Uskonto/elämänkatsomustieto</i>	3	2-
<i>Filosofia</i>	1	2-
	-	5-
Psykologia		
Historia, yhteiskuntaoppi	5	3-
Taideaineet		
<i>Musiikki</i>	1-2	3-
<i>Kuvaamataito</i>	1-2	3-
	3	3-
Liikunta, terveystieto		
Oppilaanohjaus	1	-
Pakolliset kurssit	45-49	
Syventävät kurssit	10	
Soveltavat kurssit		
<b>Yhteensä</b>	<b>75</b>	

## LUKION TUNTIJAKO 2 LUKUVUONNA 2005-2006

	Oppilaalle pakolliset kurssit	Syventävinä opintoina tarjottavien kurssien määrät
Äidinkieli	6	2-
Kielet		
<i>A-kieli</i>	6	2-
<i>B-kieli</i>	5	2-
<i>Muut kielet</i>	-	16-
Matematiikka		
<i>Lyhyt oppimäärä</i>	6	2-
<i>Pitkä oppimäärä</i>	10	3-
Ympäristö ja luonnontieteet		
<i>Biologia</i>	2	2-
<i>Maantieto</i>	2	2-
<i>Fysiikka</i>	1	7-
<i>Kemia</i>	1	3-
Katsomusaineet		
<i>Uskonto/elämänkatsomustieto</i>	3	2-
<i>Filosofia</i>	1	2-
Psykologia	1	4-
Historia	4	2-
Yhteiskuntaoppi	2	2-
Taideaineet		
<i>Musiikki</i>	1-2	3-
<i>Kuvaamataito</i>	1-2	3-
Liikunta, terveystieto	3	3-
Oppilaanohjaus	1	-
Pakolliset kurssit	47-51	
Syventävät kurssit	10	
Soveltavat kurssit		
<b>Yhteensä</b>	<b>75</b>	

## NORSSI JUHLI 90-VUOTIS- TAIVALTAAN

Koulumme yläkoulun ja lukion edeltäjä Jyväskylän Suomalainen Yhteiskoulu perustettiin vuonna 1915 palvelemaan Jyväskylän ja lähikuntien koulutustarpeita. Kaupungissa tosin toimi jo silloin kaksi oppikoulua: toinen tytöille ja toinen pojille. Yhteisopetuksen tarve oli kuitenkin olemassa, ja uusi koulu perustettiin.

Lokakuun 8. päivänä 2005 vietettiin koulussamme Norssin päivää ja 90-vuotisjuhlaa, mutta sitä edelsi koko viikon kestänyt juhla viikko.

### JUHLAVIIKOLLA TAPAHTUI

Juhlaviikon jokainen aamu alkoi pidennetyllä päivänavauksella. Kunakin päivänä esiteltiin, mitä tapahtui koulussamme, Suomessa ja jopa koko maailmassa tiettyjen vuosikymmenten aikana: koulu perustettiin ja Suomi itsenäistyi, käytiin sodat ja koulu toimi sotasaarialana, nuorisokulttuuri pyyhkäisi yli Norssin

ja koko Suomen, rehtorit vaihtuivat ja koulu kehitettiin.

Juhlaviikkoon liittyi myös kolme ystävyysottelua. Maanantaina kohtasivat koulun entiset ja nykyiset koripalloilijat. Keskiviikkona yläkoulu ja lukio taistelivat kiivastahtisessa sähköttelussa. Yläkoululla tosin oli vahvistuksena entisiä norssilaisia, jopa Happeen aktiivipelaajia. Viikon viimeinen ystävyysottelu käytiin Hippo-areenalla. Kyseessä oli pesäpallo-ottelu opettajat vastaan nykyiset norssilaiset. Otteiden myötä koulussamme liikkui koko viikon ajan entisiä oppilaita.

Juhlaviikon keskiviikkona oppilaskunta järjesti oppilaille tanssiaiset. Ne korvasivat perinteiset, vuotuiset itsenäisyystanssiaiset. Väkeä oli juhlimassa salin täydeltä, ja tanssiaiset onnistuivat erinomaisesti.

Perjantain koulupäivä oli kaksiosainen. Iltapäivällä seppelleenlaskuun sankarihaudoilla osallistui sekä henkilökunnan että oppilaiden ja opiskelijoiden edustajia. Illalla siirryttiin vielä lippulinnan johtamana kulkueena kouluta



*Koulun johto, rehtori Pekka Ruuskanen ja johtokunnan puheenjohtaja Sami Kalaja laskemassa seppelleen sankarihaudoille.*



*Entinen rehtorimme opetusneuvos Päivi Teppo tuomassa onnittelunsa 90-vuotiaalle Norssille*

sankarihautojen ohi juhlahjalmalanpalvelukseen Taulumäen kirkkoon. Siellä meidät vastaanottivat entiset norssilaiset: Eivor Pitkänen, joka vastasi saarnasta ja Mika Riikonen, joka toimi liturgina.

## **NORSSIN PÄIVÄ, JUHLAN HUIPENTUMA**

Itse Norssin päivä, lauantai 8.10., keräsi koululle enemmän entisiä oppilaita ja koulun ystäviä kuin mikään aikaisempi tilaisuus. Ensimmäisen tunnin aikana oli mahdollista vieraila oppitunneilla. Seuraavan tunnin aloitti päivänavaus, jonka pitivät 30 vuotta sitten koulusta kirjoittaneet.

Päivänavauksen järjestänyt ikäluokka jäi juhlasaliin keskustelemaan lukiolaisten kanssa elämäkulusta ja erilaisista uravalinnoista. Samaan aikaan yläkoulun oppilaat kokoonoutuivat luokittain entisten norssilaisten vetämiin pajoihin. Pajoissa nähtiin yli 20 koulume entistä oppilasta. Yläkoululaiset tapasivat niin musikoita, tanssitaiteilijoita, urheilijoita, toimittajia kuin dramaturgin ja arkkitehdinkin. Lisäksi heille esiintyi stand up -koomikko Ismo Leikola.

Samaan aikaan muut vieraat kiertelivät koululla, muistelivat menneitä ja tutustuivat nykyiseen koulutaloon. Osa heistä kävi esittämässä virallisen tervehdyksensä koulun johdolle, osa tapasi vanhoja tuttuja. Samalla he saattoivat pysähtyä nauttimaan 8.-luokkalaisten tarjoilemasta kahvista ja heidän leipomistaan herkuista. Vieraita opasti ja ohjasi info-pisteiden pätevä lukiolaisjoukko.

Oppilaiden koulupäivä päättyi koulun ja vieraiden yhteiseen päiväjuhlaan, jossa juhlapuheen piti KTM Antti Aumo. Muusta ohjelmasta - musiikista, näytelmästä ja liikuntaesityksestä - vastasi koulun nykyinen väki. Tosin musiikkiesitykseen olimme saaneet vieraaksi yliopistolta Sinfiksen.

Iltapäivällä oli varattu aikaa luokkakokouksia varten, ja niitä pidettiinkin enääntymäärä. Myös entisten norssilaisten yhdistys, Yhteisnorssit, piti vuosikokouksensa.

Norssin päivä huipentui aikuisten juhlaillamiin. Siellä Ismo Leikola jatkoi esiintymistään ja tanssiorkesteri Eeva tahditti tanssia. Orkesterissakin soitti norssilaisia! Ruoka oli maittavaa, sitä oli riittävästi ja ilta kului rattaosasti. Vanhat ystävät tapasivat, ja monia uusia luokkakoko-

uksia päätettiin pitää.

## NÄYTTELYITÄ TUTUSTUTTAVIKSI

Juhlia varten saimme lainaksi taloomme yliopiston museoamanuenssin Hanna Keljon. Hän pystyttikin useita näyttelyitä elävöittämään juhlatilaisuuksiimme ja Norssin päivää. Yliopiston päärakennuksessa oli vanhojen oppikirjojen näyttely. Normaalkoululla saattoi tutustua viime vuosisadan alkuvuosikymmenien koululaisten elämään.

Koulun moninaiset, pysyvät näyttelyt kertovat koulun historiasta. Koulun oma museo oli koko juhlapäivän ajan avoinna, ja Hanna toimi siellä asiantuntijana.

Nykyisten oppilaiden luovuudesta ja saavutuksista kertoivat kuvataiteen ja käsitöiden näyttelyt. Näin katsottavaa riitti.

## JULKAISUJA JOKA KÄTEEN

Jo näyttelyt antoivat hyvän kuvan Normaalkoulun menneisyydestä ja nykyisyydestä. Vielä enemmän koulussa tehdystä työstä kertoivat useat julkaisut, jotka oli toimitettu juuri Norssin juhlapäiväksi. Tavallaan näiden monikuinen valmistaminen oli samalla valmistautumista 90-vuotisjuhliin, juhlatuotteen toimintaa. Uunituoreet julkaisut olivat esil-



*Illtajuhlassa tapasivat monet entiset norssilaiset tuttujaan. Kuvassa etuoikealla ikinorssi Sanni Kankainen.*

lä myyntinäyttelyssä, josta niitä matkasi eri puolille maata.

Normaalkoulun julkaisusarja sai kolme uutta kirjaa. Mari Mäki-Paavola toimitti koulutehtien kokoelman Kirje lasinpuhaltajalle ja muita tekstejä. Se koostuu lukuvuoden 2004–2005 aikana syntyneistä koulumme oppilaiden ja opiskelijoiden töistä. Samoihin kansiin on koottu niin novelleja ja runoja kuin esseitäkin sekä suuri joukko kuvataiteesta tehtyjä kuvia. Onpa kirjassa matematiikan ratkaisuja ja kotitalouden ateriaseosteita.

Julkaisusarjan 8. osan toimitti Kaija Nukari. Jyväskylän normaalkoulun vuosikirja 2005 Norssi tutkii ja kehittää sisältää kuvia ja raportteja koulussa parin viime lu-



*Norssin sininen soi Yliopiston Sinifksen ja Norssin Torvien yhteisesityksenä päiväjuhlissa*

kuvuuden aikana toteutetuista tutkimuksista, hankkeista ja opetuskokeiluista. Nämä kaikki liittyvät opetuksen ja opetusharjoittelun kehittämiseen.

Menneisyyteen kurkistetaan Heikki Vuorimiehen toimittamassa julkaisussa Koulumuistoja menneiltä vuosikymmeniltä. Nimensä mukaisesti se sisältää fyysisesti koulussa aikaansa viettäneen lapsen, oppilaan, opettajan ja rehtorin mietteitä ja muistikuvia menneisyydestä. Huomattavan suuri osa julkaisun teksteistä koostuu Sanni Kankaisen tarkoista muistoista ja mielikuvista.

Paitsi kirjoitettua tekstiä julkaistiin myös äänitteitä, nauhoitteita ja kuvia. Rami-Jussi Ruodemäki toimitti CD-levyn Normaalistudion parhaat 1997–2005. Se sisältää musiikin kurssella ja erilaisissa juhlissa ja projekteissa syntyneitä oppilaiden äänitteitä.

Kerttu Nuoranne oli koonnut korttisarjan kuvataiteen töistä lukuvuodelta 2004–2005. Se on upea kooste eri-ikäisten, eri tekniikoin valmistamista töistä.

Katsauksen kouluvuoden kulkuun loi Vesa Häggblomin ja Kullervo Pakkasen koostama lähes tunnin mittainen video. Sen tapahtumat alkavat syyslukukauden alussa ja loppuvat Suvivirteen. Väliin mahtuu muutamina viime lukuvuosina taltioitua koulun arkea ja juhlaa. Video oli nähtävänä non stop -esityksenä päivän aikana.

Myyntinäyttelyssä myytiin loppuun aikaisempien vuosien suosikit: Eira Paunun Koulutyöstä yliopettajaksi -muistelmät ja satuprojektissa valmistunut Satuja-kuvakirja. Kaikkia muita julkaisuja on toki vielä saatavana.

## KOHTI SATAVUOTISJUHLAA

Vietimme hienon juhluvuoden, juhlaiviikon ja sen huipentuman, Norssin päivän. Suunnattoman monet koulumme henkilökuntaan ja oppilasjoukkoon kuuluvat mahdollistivat tapahtuman onnistumisen. Kiitos heille.

Juhlapäivänä näkyi selvästi, kuinka paljon meillä on ystäviä. Saimme myös tuntuman siitä, miten monenlaisiin tehtäviin koulumme kasvatit ovat yhteiskunnassa päätyneet. Vaik-

ka koulumuoto muuttuu, opetussuunnitelmat vaihtuvat ja opettajakuntakin hiljalleen uudistuu, Norssi pysyy. Lieneekö norssilaisuudessa mukana pisara sitä kuulua Norssin henkeä?

Tapaamisiin suurjuhlassa, kun koulumme täyttää sata vuotta.

Pirjo-Liisa Vatanen  
Juhlatoimikunnan puheenjohtaja

## PERUSOPETUKSEN KOU- LUVUOSI

### NORSSIN PÄIVÄN PÄIVÄNAVAUS ALAKOULULLA 8.10.2005

Tätä koulumme juhlapäivää, Norssin päivää, vietämme perinteisesti koulumme perustajan Uno Cygnaeuksen syntymäpäivän tienoilla. Hän syntyi 12.10.1810. Koulumme aloitti toimintansa vuonna 1866. Niinpä koulumme täyttääkin tänä vuonna jo 139 vuotta. Tämän uuden hienon koulurakennuksen saimme käyttömme kolme vuotta sitten, mutta sitä ennen koulumme on toiminut yliopiston alueella sekä Alvar Aallon suunnittelemassa koulutalossa että vanhoissa seminaarirakennuksissa. Ennen 1880-lukua koulumme toimi Jyväskylän kaupungin keskustassa useassa eri paikassa.

Tänään käymme tervehdyskäynnillä Cygnaeus-puistossa sijaitsevalla Uno Cygnaeuksen patsaalla ja laskemme kukkakimput patsaan juureen. Näin ovat tehneet kohta sadan vuoden ajan koulumme oppilaat siitä lähtien, kun patsas pystytettiin. Tässä Uno Cygnaeuksen mukaan nimetyssä puistossa sijaitsi Jyväskylän vanha kappelikirkko kello-  
tapuleineen ja Kirkkotarha vielä 1800-luvun alkupuolella. Puistossa on nähtävissä tämän kirkon kivinen muistomerkki, ja viime kesänä on puiston kunnostuksen yhteydessä istutettu kello-  
tapulin paikalle pienelle kummulle kyy-  
nelkoivun taimi.

Tänä vuonna Euroopan rakennusperintöpäivien teemana ovat puistot ja puutarhat. Siksi tarjoan tässä teille muutaman puistomuston lapsuudestani. Minä olen paljasjalkainen jyväskyläläinen, mikä tarkoittaa sitä, että olen



syntynyt Jyväskylän kaupungissa. Tuolloin yli 50 vuotta sitten Jyväskylässä oli vielä paljon kauniita puisia empiretaloja. Yksi näistä puutaoloista sijaitsi nykyisen Cygnaeus-lukion paikalla. Tässä puutalossa oli aikaisemmin toiminut Jyväskylän seminaari eli opettajankoulutuslaitos, ja sen jälkeen siinä toimi Jyväskylän tyttölyseo, jota koulua kävin pari vuotta, kunnes koulu muutti Voionmaan kadulle. Lapsuuteni koti sijaitsi Kilpisenkadulla Kirkkopuiston vieressä, ja joka aamu kuljin kouluun Kirkkopuiston lehmuskujaa pitkin Kauppakadun kautta Cygnaeus-puistoon. Puiston vanhat koivut suojasivat hiekkakäytäviä, Cygnaeuksen patsasta, vanhan kirkon muistomerkkiä ja vielä muutamaa rautaista hautaristiä, jotka olivat jäljellä vanhoilla haudoilla.

Aivan koulurakennuksen vieressä lähellä porttia oli nuorena kuolleen Frederika-nimisen naisen kaunis koristeellinen rautainen hautaristi. Tänä päivänä kaikki nuo hautamuistomerkit on puiston kunnostusten yhteydessä peitetty nurmen alle eikä niitä enää ole nähtävissä. Muistan myös ihmetelleeni sitä, mistä sepeleet ja kauniit kukat ilmestyivät joka syksy Cygnaeuksen patsaan juurelle. Sain kuulla, että harjoittelukoulun oppilaat käyvät tuomassa ne sinne ja laulavat samalla patsaalla. Siis juuri niin, kuin me tänäänkin teemme. Nykyisin meitä sanotaan norssilaisiksi, mutta ennen meistä puhuttiin harjoittelukoululaisina, seminaarin oppilaina ja opettajina.

Muutama kortteli Cygnaeus-puistosta lounaaseen sijaitsee Lounaispuisto. Lapselle puiston tärkeitä välineitä olivat jo 50 vuotta sitten keinut ja karuselli. Saatoimme sydämen halusta keinua puistossa muutaman tunnin peräjälkeen, kun vain muistimme olla kotona tarkasti määrätyn ajan kuluttua. 50 vuotta sitten lasten tuli aina erikseen pyytää kotoa lupa, jos he halusivat mennä kotipihaan ulkopuolelle ja heidän täytyi tulla täsmällisesti kotiin sovituna aikana. Silloin ei ollut kännyköitä lisäajan pyytämistä varten.

Talvisin Harjun urheiluradalle oli jäädytetty suuri luistinrata, jossa saimme käydä luistelemassa. Siellä vietettiin monia iltoja kavereiden kanssa radalla viiletäten. Harjulla oli toinenkin talvinen hauskuus. Kaupunki rakennutti pitkän, jäädytetyn pulkkamaän Harjun rinteen länsipäätyyn nykyisen Yliopistonka-

dun puolelle. Mäkeä saattoi laskea vanerista tehdyillä pulkilla tai pahvin palasilla. Olisipa silloinkin ollut muovisia liukureita, niillä kyllä olisi kelvannut laskea. Vaneripulkat ja pahvinpalat kuuluivat puhki mielestämme aina aivan liian nopeasti.

Lapsuuteni puistoista tärkein on minulle aina ollut Kirkkopuisto. Kirkon kellon jokatuntisista lyönneistä saattoi seurata ajan kulumista pihaleikkien lomassa. Kirkkopuiston nurmikot eivät olleet leikkejä varten eikä nurmikoille saanut astua, mutta kirkon ja Gummeruksenkadun väliin oli lapsille rakennettu hiekkalaitikko. Siellä kaupungin puistotäti kaitsi hänelle hoitoon tuotuja lapsia muutamana tuntina päivittäin. Kesäisin Kauppakadun varrella olevan lehmuskujan kummassakin päässä myytiin kangaskojusta jäätelöä: vanilja-, suklaa- tai mansikkajäätelöä, jossa todellakin oli ihan oikeita mansikoita ja mansikkahilloa. Sen vertaista herkkua ei sen jälkeen ole ollutkaan saatavissa.

Jyväskylän Rantapuisto on lapsuuteni puisto, joka on täysin kaupunkikuvasta kadonnut. Siitä ei ole enää jäljellä yhtään mitään. Rantapuisto sijaitsi Vaasankadun alapäässä nykyisen Hannikaisenkadun ja junanradan välissä. Kesällä puistossa oli aurinkoisina päivinä hyvin lämmintä; siellä tuoksuivat järvi, ratapiha ja veturien savut ja rasvat. Jyväsjärveltä ja läheiseltä kaatopaikalta kantautui lokkien kirkuna. Vanhojen puiden siimeksessä puiston tunnelma oli rauhaisa mutta kuitenkin jännittävän salaperäinen kuin jotain odottava. Nykyisin tämän puiston paikalla kulkee levennetty katu ja ylikulkusilta.

Jyväskylän kaupunki on laajentunut 50 vuodessa joka suuntaan ja puistojakin on rakennettu lisää. Osaisitko muuten arvata, kuinka monta puistoa ja viheraluetta Jyväskylän kaupungin hoidossa oli viime kesänä? Veikkaan, että et arvannut millään lähellekään. Niitä on nimittäin yli 200 eri puolilla kaupunkia. Näitä puistoalueita koskeva kartta on tänään nähtävissä kirjaston ikkunassa koulumme aulaassa.

Marjaana Kupari



*Paarien tekeminen*



*Hyvin menee!*

## ALAKOULUN LUOKKARETKEILYÄ

Kuudensista luokista a- ja c-luokka olivat syyslukukauden alussa leirikoulussa Jyväskylän yliopiston bio- ja ympäristötieteiden laitoksen Konneveden tutkimusasemalla. Paikka onkin ollut koulumme suosituimpia leirikoulukohteita mm. oivallisen maaston, hyvin toimivan ja edullisen majoituksen ja ruokailun vuoksi.

Leirikoululaisten käytössä ovat myös tutkimusluokka, vaellusretki luontopolulla ja veneily- ja kalastusmahdollisuudet. Sopivan patikkaretken etäisyydellä on myös kalanviljelyslaitos, kotiseutumuseo ja jyrävä graniitista tehty kirkko.

Alueen kasvistoa hyödynsimme keräämällä ja prässäämällä muutamia kasveja. Puukon käyttöä ja solmujen tekoa tarvittiin erätaitojen työpisteissä, joista kuvatkin kertovat.

## HETKINEN! TUOLLAHAN ON KATTI MATIKAINEN – JA TERHONAATTORI!

Kun ovesta tupsahtaa vastaan ihan oikea Katti Matikainen, notkahtavat monen polvet silksasta hämmästyksestä. Ajatella! Ihka elävä Katti Matikainen rupattelee tuossa mukavia, juuri niin kuin televisiossakin.

Näin yllättävään kohtaamiseen osui Norssin 3c-luokka maaliskuun lopussa Tampereen Tohlopissa. Samalla reissulla tuli bongattua monta muutakin tv-kasvoa. Tuolla vilahti Pikku kakkosen Jyrki. Poinzin juontaja Ville on oikeastikin tosi puhelias tyyppi samoin kuin Hetkisen Minna, Terho Terhonaattorista puhumattakaan.

Mutta hetkinen! Mitäs varten 3c oikeastaan on Tohlopissa? No tietysti osallistuakseen kolmasluokkalaisten tietovisaan Hetkiseen.

Ennen kisaa luokka sai opastetulla kierroksella tutustua televisiotyön taustoihin. Luokka pääsi näkemään muun muassa millaiset Pikku kakkosen lavasteet ovat luonnossa (ne ovat yllättävän pienet!). Yhdessä nurkassa vuoden kohokohtaansa odotti Joulupukin Kuuman linjan ”hirsimökki”. Pukuvarastossa selvisi sekini, että Pikku kakkosen Eila Roineella on pitkä rekellinen erilaisia mekkoja.

Kierros helpotti hieman – mutta vain hieman – lieventämään itse kisan odotusta. Luokan kilpailuedustajat Joel Kelly, Aura Kokkonen ja Såde Torkki saivat pienen tupsauksen puute-



*Paareilla kantaminen*





*Tohlopissa Norssin 3c törmäsi tv:sta tuttuihin olentoihin. Katti Matikainen oli matkalla kuvauksiin*

ria nenälleen ja päälleen iloisen vaaleanpunaiset paidat. Lappeenrannasta tulleilla vastapelereilla oli siniset paidat.

Jännitys oli käsin kosketeltavaa, kun kilpailijat asettuivat paikoilleen kisapöydän ääreen ja muu luokka ryhmittyi heidän taakseen kannustamaan ja heiluttelemaan banderolleja.

Vaikka jännityksen vuoksi sanat tahtoiatkin olla kisassa joskus hukassa, tietoa ja taitoa ei luokalta kuitenkaan puutu. Kilpailuun osallistuminen ja siihen valmistautuminen osoitti taas kerran, miten luokan yhteishenki toimii loistavasti. Kilpailuedustajat pelasivat yhteen mallikkaasti, ja se, jos mikä on tärkeä taito – pitkällä tähtäimellä. Karkkiakin tuli ihan riittävästi.

Norssin 3c-luokan osallistuminen Hetkisen tietovisaan esitetään TV2:ssa 7.10.2006.

Anita Kärki  
Auran äiti  
Kuvat: Anita Kärki



*Tietovisa Hetkinen on pian alkamassa ja jännitys sen kuin tiivistyy*

## JYVÄSKYLÄN 169-VUOTISSYNTY- MÄPÄIVÄVASTAANOTTO 5.-LUOK- KALAISILLE

Opettaja jakoi kutsut luokalle. Kutsussa toivotettiin viidesluokkalaiset tervetulleeksi Jyväskylän 169-vuotissyntymäpäivävastaanotolle. Allekirjoituksena luki kaupunginjohtaja Markku Andersson. Oli aika jännää saada kutsu kaupunginjohtajalta viidesluokkalaisille tarkoitettua juhlaan.

### Valmistelut ja ohjeet juhlaa varten

Opettaja neuvoi oppilaita laittamaan päälle jotain siistimpää kuin arkipäiväiset vaatteet. Monet alkivatkin suunnitella pukeutumistaan heti, kun kutsut oli jaettu. Useimmat tytöt suunnittelivat laittavansa hameen ja blazerin. Pojat eivät niin paljon tainneetkaan pukeutumisesta välittää. Juhlapäivänä ennen lähtöä Jyväskylän Paviljonkiin opettaja neuvoi vielä, minne Paviljongissa pitää mennä ja miten siellä pitää käyttäytyä. Hän kertoi hieman myös ohjelmasta.

### Kuljetus

Kuljetus hoitui busseilla, joita oli varattu kaksi meidän koulumme viidesluokkalaisille. Aika nopeasti oltiin perillä määränpäässä, mutta pihalla jouduttiin vielä odottelemaan sisälle pääsyä. Siitä sitten vähän ajan kuluttua siirryttiin sisälle ja vietiin vaatteet varatuille narikkapaikoille. Muut narikat olivat jo ihan täynnä, mutta eihän se ollut ihmeäkään, kun katseli ympärilleen. Väkeä oli niin paljon, ettei meinannut uskoa silmiään, saati sitä, että kaikki olivat viidesluokkalaisia.

### Siirtyminen yläkerran lämpiöön kättelemään kaupunginjohtajaa

Alhaalla odoteltiin jonkun aikaa ja sitten käveltiin raput ylös. Ylhäällä kaupunginjohtaja jo odottelikin. Kaupunginjohtajaa käteltiin, mutta rapattelemaan ei ehtinyt, sillä aikaa oli liian vähän. Muita odotellessa katselimme ympärillemme ja näimme tarjoilut. Vesi herautti kielelle: donitseja, limsaa ja suklaakarkkeja. Donitseja oli jokaiselle yksi kappale, suklaakarkkeja sai ottaa mielen määrin ja limsaa tuotiin pöytiin lisää, kun vain vähän malttoi odottaa.

### Ravintolassa

Tarjoilut olivat mahtavat, eli todella herkulliset. Syödessä juteltiin kavereitten kanssa ja pohdittiin, mitä mahtaa olla ohjelmassa seuraavana. Ajateltiin, että varmaan jotain kivaa, kun juhlan alkukin oli ollut mukava. Ravintolassa katseltiin pelleä, jonka hatussa luki Olen lyömätön. Tuli mieleen, että jos joku vaikka vahingossakin moksauttaa pelleä päähän, niin onkohan se sittenkin vielä lyömätön. Eipä kai.

### Auditorioon siirtyminen

Ruokailun jälkeen luokat siirtyivät vähäksi aikaa ruokalan ulkopuolelle, josta lähdettiin auditorioon. Siellä istuuduttiin varatuille paikoille ja odotettiin ohjelman alkamista.

### Ohjelma

Ohjelman aloitti kansakouluntarkastaja, joka kyseli yleisöltä hieman kaikenlaista ja ihmetteli, kun kaikki ei olekaan samalla tavalla kuin ennen. Hän paasasi menneistä vanhoista hyvistä ajoista.

Kaupunginjohtaja toivotti vielä kaikki kertaalleen tervetulleeksi, minkä jälkeen yleisölle esiintyi tanssiryhmä, joka esitti aika pitkän ohjelman.

Esityksen jälkeen musiikki alkoi soida ja valot välkkyä, eikä kukaan tuntunut tajuavan, mitä seuraavaksi oli vuorossa. Lavalle tuli kaksi tanssijaa ja vähän sen jälkeen nuori valkotakinen mies, joka huusi tervehdyksensä viidesluokkalaisille ja alkoi laulaa. Siinä vaiheessa kaikki tajusivat, että sehän oli itse Antti Tuisku! Parin kappaleen ajan yleisö suurimmaksi osaksi istui ja hieman ehkä taputti, mutta sitten Antti Tuisku antoi yleisölle luvan riehua ja kiljua, ja kyllähän yleisö tottelikin! Tuisku lauloi aika pitkään, mutta ei siellä tylsää ollut! Kun Tuisku lähti, yleisö taputti ja taputti niin kauan, että Tuisku tuli takaisin ja lauloi vielä pari kappaletta. Kun Tuisku sitten lopullisesti lähti tilaisuudesta, yleisö (lähinnä tytöt) oli pettynyt, kun Tuisku oli niin "vähän aikaa".

### Lähtö takaisin koululle

Auditoriosta poistuttiin jonossa, menttiin hakemaan ulkovaatteet ja käveltiin busseille. Bus-

sit kuljettivat oppilaat takaisin koululle ja oppilaat lähtivät hakemaan tavaroitaan. Koululla oppilaat keskustelivat kavereidensa kanssa konsertista ja muutenkin päivän tapahtumisista. Kyllä siinä vähän ääntään sai korottaa, sillä kaikkien korvat olivat vielä hieman tukossa Tuiskun konsertista vuoksi. Mutta kyllä siellä oli todella hauskaa!

Maria Marquis ja Johanna Lappalainen  
5a-luokka

## KUMMIT TULEVAT! JEE!

### Kummiopettajat rikastuttavat ensimmäisen luokan oppilaiden kouluelämää.

Olemme saaneet tänä lukuvuonna nauttia iloisten ja ahkerien kummiopettajien mukana tempaavia kummitunteja luokkamme kanssa. Kummiopettajamme ovat käyneet luoksamme pitämässä perjantaisin kaksi tuntia kummitoimintaa. Toiminnan aikana on leikitty, liikuttu, piirretty, tehty käsitöitä ja erilaisia projekteja. Luokkailmapiiri on ollut aina iloista puheensorinaa täynnä, kun opettajat ovat aloittaneet omat tuntinsa ottamalla jokaiseen ryhmään kuuluvat kummioppilaat, ja sitten on lähdetty omiin ryhmiin.

## Monipuoliset sisällöt

Kummiopettajat seuraavat oppilaiden kasvua ja kehitystä ja saavat varmasti omaan opettajuuteensa tärkeää pohjaa. Luokanopettajan näkökulmasta ekaluokkalaisten maailmaan tuon tärkeän lisän opettajien työpanos oppimisen hyväksi. Tunnit ovat olleet erityisen monipuolisia.

Kahdesta tunnista toisella ollaan aina yhdessä ja toisella tunnilla pienryhmässä. Yhteisillä tunneilla on opeteltu soittamaan, rytmittämään ja laulamaan. Liikuntatunneilla on liikuttu milloin avaruusteemalla, milloin erilaisin peleihin ja leikeihin. Käsiyötunneilla neulominen ja sorminäppäryys ovat kehittyneet kovaa kyytiä, ja kuvataiteessa värin maailmaan on tutustuttu erilaisin työtavoin. Muita kevään teemoja on ollut esimerkiksi 1a-luokan aika ja historian tutkiminen, jossa on tutkittu historiaa. Tämän lisäksi on tutustuttu mm. vanhan ajan elämään ja työnteekoon, vierailtu museoon ja rakennettu ihan oikean kello.

## Oppilaantuntemus ottaa oman aikansa

Vuorovaikutustaidot kehittyvät niin opettajilla kuin oppilailkin. Kun lapsi ja aikuinen opette-



*Kummiopet*

levät tuntemaan toisensa, joutuvat molemmat erilaisissa tilanteissa koetukselle.

Monta kertaa pitää miettiä, mitä toinen tarkoittaa ja mitä toinen aikoo tai haluaa. Vuorovaikutussuhde osoittaa, että tutustuminen vie oman aikansa. Niin aikuinen kuin lapsikin tarvitsevat tilaa näyttää, kuka hän on ja mitä hänelle kuuluu. Kummiopettajien harjoittelu toimii tässä erinomaisena esimerkkinä siitä, että opettaminen ja oppiminen sujuvat joka kerta paremmin, kun on saanut tarpeeksi aikaa ja tilaa tutustumiselle. Opettaja ei ole taiduri, joka taikasauvaa heilauttamalla oppii hetkessä tuntemaan oppilaansa. Työ on antoisaa, mutta vaatii aikaa ja rauhallista paneutumista ihmiseen. Kummiopettajuus kannattaa!

1a-luokan kummiopettajajina toimivat: Tiina Nissinen Erika Ristiniemi, Anna Vuori, Minna Tarvajärvi, Jonna Turja ja Reetta Aholainen.

1b-luokan kummiopettajina toimivat: Emilia Wilkman, Anne Silvander, Riina Luopajarvi, Heli Poutiainen, Mari Kaatrasalo ja Elina Rantamäki.

1c-luokan kummiopettajina toimivat: Katri Anala, Mari Kantola, Outi Peräinen, Heidi Salmenkangas, Anna Saari ja Riitta Vasama.

Kiitos kaikille kummiopettajille kuluneesta vuodesta!



*Helmitöiden tekoa kädentaitopajassa (Kuva: Heidi Järvinen)*



*Jälkkäriläiset ulkoilevat päivittäin koulun pihassa (Kuva: Heidi Järvinen)*

## ILTAPÄIVÄTOIMINTA JÄLKKÄRI

Kalevan Nuorten Piiri on toiminut Normaalkoulun iltapäivätoiminnan Jälkkärin palveluntuottajana elokuusta 2005 alkaen.

Jälkkäri on kouluilla järjestettävää lakisääteistä (1.8.2004) iltapäivätoimintaa 1-2. luokkien oppilaille. Kolmas ja neljaluokkalaiset voivat osallistua toimintaan, mikäli ryhmisä on tilaa.

Vastuuhajaajana Normaalkoulun 1. luokan jälkkärissä on toiminut Marjaana Pitkänen ja 2. luokan jälkkärissä Tiina Leppinen. Ohjaajina ovat toimineet myös Sari Pakkanen, Riitta Kallio ja Heidi Järvinen. Normaalkoulun Jälkkäreissä on yhteensä ollut yhteensä 55 lasta. Toiminta järjestettiin Normaalkoululla sekä yliopiston G- ja X- rakennuksissa.

Jälkkärissä lapsille järjestettiin harrastuskerhotoimintaa, kuten kädentaitoa, liikuntakerhoja, tarinapaja sekä kokkikerhoja ulkoilun ja muun toiminnan ohessa. Normaalkoulun jälkkäriläisille on myös tarjottu JKU:n järjestämää yleisurheilukerhoa Hippoksella. Jälkkäri on sopiva yhdistelmä virkistystä ja lepoa. Myös välipala kuuluu jokaisen päivän ohjelmaan. Jälkkäri on maksullista toimintaa, jota koordinoi Jyväskylän kaupungin opetustoimi. Jälkkärin toimintamaksut vuonna 2005 olivat 90 euroa / kk tai 7 euroa / päivä.

Jälkkärin harrastuskerhojen ohjelmassa ollut vuodenkiertoon liittyviä toimintoja sekä retkiä Nikolainkulmassa järjestettyihin esityksiin. Helmikuussa 2006 tehtiin retki Halsasilan





Halloween-kekkerit jälkkärissä lokakuussa (Kuva: Heidi Järvinen)

hihtomaahan.

## NORSSIN NUOTAN LUKUVUOSI 2005–2006

Norssin Nuotan tarkoituksena on tarjota vapaamuotoinen kohtaamispaikka oppilaille, heidän perheilleen ja opettajille. Joihinkin tapaamisiin on osallistunut myös opettaja-opiskelijoita. Nuotta on kokoontunut kerran kuukaudessa. Iltojen sisältö on vaihdellut osallistujien toiveiden mukaan. Toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja mukaan voi tulla silloin, kun se aikatauluun sopii. Suurin osa illoista on kohdennettu koko perheelle; jotkut tapahtumat on suunnattu aikuisille, mutta lapsille on järjestetty omaa ohjelmaa. Buffetti on tarjonnut mahdollisuuden rupatella kahvin ääressä. Koulun edustajana tapaamisissa on ollut lehtori Eero Hiltunen tai joku muu opettajista. Rehtori on antanut tukensa Nuotan työlle.

Lukuvuoden toiminta alkoi syyskuussa tutustumisillalla, jossa oli mahdollisuus suunnitella tulevien tapaamisten sisältöjä ulkopelien lomassa. Marraskuinen ”Hyvä, paha netti”-tilaisuus oli suosittu: Anu Mustonen alusti aiheesta, minkä jälkeen vaihdettiin ajatuksia ja kokemuksia pienryhmissä. Perinteeksi on muodostunut liikuntavälineiden vaihtoilta, jossa voi kierrättää tarpeettomia välineitä ja va-

rusteita sekä hankkia niitä edullisesti. Suunnitteluilloissa on pohdittu toimintoja, jotka isät kokisivat mielenkiintoisiksi. Esimerkiksi liikunnallinen peli-ilta helmikuussa houkutteli miehiäkin mukaan.

Norssin eurooppalaiset vieraat halusivat kuulla myös Nuotan yhdyshenkilön sekä isien edustajan kokemuksia kodin ja koulun yhteistoiminnasta. Tärkeäksi koettiin se, että Nuotassa on mahdollisuus jakaa kokemuksia samassa tilanteessa olevien perheiden kanssa. Nuotta koettiin myös yhtenä vaikutamisväylänä.

Lukuvuoden toiminta päättyi pulinailtaan. Näissä illoissa on oiva tilaisuus pohtia yhdessä ajankohtaisia aiheita. Nuotan toiminnan merkityksellisyyttä kuvastaa myös se, että uudet yhdyshenkilöt löydettiin vaivattomasti. Ensi lukuvuonna vanhempien yhdyshenkilöinä ovat Sari Pakkanen ja Raake! Petäjäjärvi. Koulun yhdyshenkilönä jatkaa Eero Hiltunen. Heihin voi ottaa yhteyttä ideoiden ja vastuunkannon merkeissä.

Silva Ruoppila, vanhempien yhdyshenkilö  
Eero Hiltunen, koulun yhdyshenkilö



Lähtötunnelman haikeutta lentokentällä vähensi lupaus vastavierailusta Ranskaan ensi lukuvuonna. Tarkoituksemme on jatkaa yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan uusien ryhmien kanssa.

## YLÄKOULUN LEIRIKOULUJA JA OPINTORETKIÄ

### Kadonneet maailma -kurssin opintokäynti Tampereelle

Historian valinnaiskurssin ”Kadonneet maailma” oppilaat tekivät elokuussa opintokäynnin Orinoco-näyttelyyn Tampereelle. Venezuelan alkuperäiskansoista kertova näyttely koostui peräti 1600 esinestä. Cisneros-säätiö on lähes 50 vuotta kerännyt ja kuvannut Amazonasin alueen intiaanien elämää ja kulttuuria talteen valokuviin ja näyttelyihin. Orinoco-näyttely kertoi Amazonasin intiaanien elämästä ja elinolosuhteista. Se perustui museokeskus Vapriikin näyttelymateriaaliin ja Cisneros-säätiön aineistoon.

### *Luontoretkitunnelmia*



### Luontoretki Päijänteen Kelvenne-saareen

Syyskuun puoleessa välissä tekivät koulumme 9d- ja 9f-luokat opintoretken Päijänteen kansallispuistoon kuuluvaan Kelventeen saareen. Saari lukeutuu maamme suurimpiin ja komeimpiin harjusaariin. Laguunilahtien, hiekkarantaisten poukamien ja harjukuoppiin syntyneiden suppalampien rikastamalla Kelventeellä oppilaat vaelsivat saaren päästä päähän havainnoiden jääkauden aikaisten jälkien syntyä. Vaelluksen aikana kerrattiin kansallispuistojen sääntöjä sekä tehtiin kasvi- ja sienihavaintoja.







*Uuden tilanteen jännitys näkyy kasvoilta seitsemännän luokan oppilaiden perheiden tutustumisillan alussa*



*Tutustumisillan ohjelmaan kuului perheiden esittäytyminen toisilleen*



*Myös vanhemmilla on mahdollisuus tutustua oman lapsensa luokkatovereihin perheiden yhteisissä tapahtumissa*

## **Päätöluokan perinteiset opintoretket ja leirikoulu**

Yhdeksännet luokat tekivät viimeisenä kouluvuotena leirikouluja ja opintoretkiä eri puolille Suomea. 9a ja 9b tekivät toukokuussa päiväretken Tampereelle, 9c oli toukokuulla leirikoulussa Vuokatissa, 9d tutustui Ouluun ja sen ympäristöön, 9e ja 9f viettivät leirikouluunsa huhtikuussa Kannonkosken Piispalassa.

## **KOULUTYÖN NIVELVAIHEISTA**

Koulumme oppilashuoltosuunnitelmaan on kirjattu erilaisia toimenpiteitä opinpolun tärkeisiin nivelkohtiin, tiettyihin siirtävaiheisiin, joita ovat siirtymien esiopetuksesta alkuopetukseen, opettajan vaihdos siirryttäessä kolmannelta luokalta neljännelle luokalle, siirtyminen alakoulusta yläkouluun ja viimeisenä vaiheena siirtyminen perusopetuksesta jatko-opintoihin.

Säännöllinen yhteistyö aloitetaan huoltajien kanssa heti koulunaloitusvaiheessa ja sitä ylläpidetään läpi kouluajan. Tänä keväänä uudet oppilaat tutustuivat tulevaan kouluunsa toukokuussa. Yläkoululla tutustuminen aloitettiin vanhempainverkon ja koulun yhdessä järjestämällä perheiden illalla. Tällöin julkistettiin tulevat seitsemännän luokan ryhmät ja ryhdyt-



tiin tutustumaan tuleviin luokkakavereihin ja heidän perheisiinsä. Tutustuminen jatkui pari viikkoa myöhemmin tutustumispäivänä. Tällöin uudet koulunsa aloittavat ekaluokkalaiset tulivat koululle, tulevat neljännen luokan oppilaat viettivät päivän uuden opettajan kanssa ja seitsemäsluokkalaiset tutustuivat yläkouluun tulevien luokanohjaajien ja yläkoulun tukipilaiden avulla.

## LUKION KOULUVUOSI

### LUKION LUKUVUODEN VARRELTA

Lukuvuoden suurin haaste on ollut uuden opetussuunnitelman käyttöönotto. Luokattoman lukion useissa opetusryhmissä on sekä uuden että vanhan opetussuunnitelman mukaan eteneviä opiskelijoita, ja siksi kurssivastaaavuksien kanssa olemme joutuneet olemaan tarkkoina. Uuden hallinto-ohjelman käyttöönoton myötä opiskelijan mahdollisuudet seurata omien opintojensa edistymistä ovat parantuneet. Jokaisella opiskelijalla on aina nettiyhteydessä ollessaan mahdollisuus seurata suoriutumistaan ja valintojaan. Jyväskylän kaikkien lukiodien yhteistyön ansiosta kurssivalikoima on ollut kattava. Mikäli oma lukio ei ole pystynyt tarjoamaan opiskelijan haluamaa kurssia, kurssi on löytynyt kaupungin lukiodien yhteistarjonnan kautta. Siirtyminen välituntien aikana toisen lukion oppitunneille on ollut mahdollista lukiodien yhteisesti sovitujen aikataulutusten avulla.

Ylioppilastutkinto uudistuu ja tämän lukuvuoden aikana reaalikoe muuttui. Entisen yhden kaikki aineet sisältävän reaalikokeen sijaan on mahdollisuus osallistua yksittäisen reaalinaimeen kokeeseen. Tänä keväänä kokelaat kirjoittivat yhteensä 113 ainereaalikoetta 10:stä eri oppiaineesta. Tällä ensimmäisellä kerralla kahden reaalikokeen suorittajia oli 33. Koska varsinaiseen tutkintoon voi sisällyttää vain yhden reaalikokeen arvosanan, kahden reaalikokeen suorittaminen ei vaikuttanut muiden kirjoitettavien kokeiden määrään. Ensi lukuvuonna uudistuu äidinkielen koe ja näin 150-vuotiaan ylioppilastutkinnon merkittävä uudistamisvaihe päättyy.

Lukion toimintaan olennaisesti liittyviä hank-

keita on esitelty vuosikertomuksen muiden lukujen yhteydessä. Kouluvuoden tapahtumia kirjautuu myös nettisivuillemme lukuvuoden aikana.

### NORSSIN LUKION YKKÖSET TIKKAKOSKELLA

Lukuvuoden ensimmäisen jakson lopuksi kaikki Norssin lukion ykköset hyppäsivät linja-autoon ja suuntasivat matkansa kohti Tikkakosken varuskuntaa. Luvassa oli yö armeijan puolijoukkueitella. Varuskunnassa meillä oli erittäin positiivinen vastaanotto, kiitokset vielä kapteeni Jarkko Pirkkalaiselle hienoista järjestelyistä.

Aluksi meille pidettiin luento, jossa esiteltiin Tikkakosken varuskuntaa ja kerrottiin muun muassa, kuinka vaikeaa on päästä hävittäjälentäjäksi armeijaan. Meille tuli selväksi, että luennointisijat olivat aika kovia kavereita. Luennon jälkeen aloitimme yhteiset retkivalmistelut. Pakkailtuamme tarvikkeita rekkoihin meille annettiin kartat käteen, osoitettiin suunta ja lykättiin metsään. Suunnistus ryhmissä leirytymspaikalle sai alkaa. Joku retkikunta oli ilmeisesti sitä mieltä, että patikoitava matka oli aivan liian lyhyt. Siitä syystä retkikunnan jäsenet päättivät laittaa kumpparit reppuun ja kastella jalkansa suossa. Sekään ei riittänyt, vaan nyt piti vielä kääntää kartta nurinpäin ja kiertää pieni bonuslenkki (kaksinkertainen matka) ennen kuin he näkivät sopivaksi saapua perille, minne puolijoukkueet oli jo pystytetty.

Puiden pilkkomisessa todistettiin miehisyyttä. Tovin ajan teltan vierestä kuului kirveskätisen pojan miehekkäät huudot: Suomi, voimaa. Tutustumista aloitettiin virallisesti leikkien muodossa, kun jokainen pistettiin aivan kuutamolle. Iltapalan jälkeen ei päivää suinkaan ollut vielä ohi. Ryhmissä kisailtiin, leikittiin, näyteltiin, pelailtiin ja keskusteltiin. Pimentynyttä iltaa jatkettiin järven rannassa tai kukkulan kuusikossa makkaraa paistellen ja juttuja kertoen myöhään yöhön. Vessassa käynti oli yllättävän jännittävä juttu.

Aamulla herättiin mukavan lämpimässä mutta aavistuksen savunhajuisessa teltassa. Kiitos siitä ahkerille luokkatovereille, jotka jakoivat pitää kipinävuoroa. Ulkona sää oli kirkas ja au-



*Nuotiotulet ja hyvä seura lämmittävät*



*Iltaapuhteella halonteossa*

rinko pilkotti puiden välistä. Kylmyys oli kuitenkin hyttävää, syksyn ensimmäiset pakkaset olivat käyneet leirissämme. Majoituskamojen purkamisen jälkeen odotimme jo nälkäisinä aamupalaa, koska yöllinen jänismetsästys ei ollut tuottanut tulosta. Lieneekö syy hitaissa jaloissa ja tylsässä puukossa. Aamupuuron jälkeen patikoimme takaisin armeijan leipiin järven toiselle puolelle. Kirjaimellisesti. Lou-nastimme siissotkussa ja sitten reissu olikin jo ohi. Linja-autossa istui paljon väsyneitä, tyytyväisiä opiskelijoita.

Toivo Sokka IC

## LIIKUNTALUOKKALAISET VUOKATIN LEIRIKOULUSSA 7.–10.2.2006

Kaikki varmasti odottivat innoissaan lähtöä Vuokattiin. Syksyn aikana leirikoulun kassaan oli kerätty yhteistä rahaa tekemällä kaupan kärrytalkoita sekä olemalla mukana järjestämässä yleisurheilukilpailuita. Kaikki olivat jo hyvissä ajoin pakanneet keskimäärin kolme suurta laukullista henkilökohtaisia tavaroita laskettelua, hiihtoa, sisäliikuntaa, uintia ja oleilua varten. Varmasti ei ainakaan vaatteiden puutteesta johtuisi reissun epäonnistuminen. Ainoa asia, mikä reissua varjosti, oli helmikuisen pakkasjakson osuminen juuri ennen sitä. Sääennustuksissa kerrottiin leirikoulun alkupäivinä olevan kipakkaa pakkasta, mutta sitten pitäisi helpottaa.

Tiistaiamun valjetessa alkoivat hytisevät liikuntaluokkalaiset pikkuhiljaa kerääntyä Norssin takapihalle. Bussin saavuttua saatiin kaikki tavarat pakatuksi autoon, ja matka oli valmis alkamaan. Linja-auton tavaratilaan ei olisi mahtunut välttämättä enää edes kokonaisia ruispalapakettia. Kaikki olivat aikaisesta aamuherätyksen vuoksi vielä alkumatkasta hieman väsyneitä, mutta kun Kuopio saavutettiin, alkoi leirikouluhenki jo pikkuhiljaa heräillä. Perille päästyämme majoitautuimme rivitalo-huoneistoihin, joista jokaiselle oli varattu huone yhdessä oman kämpäkaverin kanssa.

Ylimääräiselle velttoilulle ei jäänyt kauaakaan aikaa, koska aikataulu oli tiukka ja pian oli jo vuorossa hiihtosuunnistusta. Kovan pakkasen takia hiihtosuunnistusta lyhennettiin alkupe- räissuunnitelmista jonkin verran, eikä kukaan näin joutunut kokemaan pakkasen vaikutus-



*Vuokatin leirikoulussa ihailtiin "tähtien" esittämiä vanhoja tansseja*

ta ytimissään sietokykyänsä sallimaa määrää enempiä. Urheilupuiston ruokalan maittavat ateriat maistuivat tämän jälkeen kaikille varmasti, kuten koko reissun ajan. Ruokalassa tarjottiin päivän mittaan neljä ruokailua, ja ateria oli joka kerta erinomaista. Illalla kokoonnuimme yhdessä palloliuhalliin, jossa harjoittelimme vanhojen tansseissakin olleita tansseja. Pelasimme myös erittäin korkeatasoista polttopalloa ja nautimme yhteisestä rentoutusharjoituksesta.

Keskiviikko ja torstai olivat melko lailla samantyyppiset päivät. Koulu oli kustantanut jokaiselle henkilökohtaisen kahden päivän hissilipun Vuokatinvaaran rinteille. Päivän ohjelmassa oli aamupalan jälkeen laskettelua parin tunnin verran. Tämän jälkeen kävimme lounastamassa ja palasimme jälleen rinteille. Vuokatinvaaran rinteillä harjoittelimme yhdessä mm. half-pipen laskutekniikkaa sekä hurjastelimme rakentamallamme pujotteluradalla. Sääkin lämpeni keskiviikkona jo huomattavasti, eikä rinteessä enää ollut yhtä kylmä, vaan laskettelusta tuli nautittavaa ja riemukasta. Illansuu meni jokaisella omaharjoittelun merkeissä. Kukin siis harjoitteli omissa paikoissaan, kunnes tuli jälleen iltapalan ja iltaohjelman aika. "Ohjelmatoimistot" olivat ideoineet hienoja juttuja ja nauru raikui. Illanvietto venyi monilla pikkutunneille saakka, kun reippaat ja iloiset leirikoululaiset pitivät hauskaa erilaisten seurapeliensä parissa tai muuten vain jutustelivat ja naureskelivat omissa huoneistoissaan.

Perjantaina oli leirikoulun viimeinen päivä. Varmasti tuossa vaiheessa jo väsyneet ihmiset keräsivät vielä viimeisiäkin voimanrippeitään hiihtoretkeä tai paremmin hiihtolenkkiä

varten. Lenkin jälkeen söimme vielä opiston lounaan, siivosimme huoneistot ja pakkasimme laukkumme kotiinpaluuta varten. Leirikoululaisia painoi ehkä jo jonkinlainen koti-ikävä, ja oli varmasti helpotus päästä kotimatalle. Kotimatkan alussa pysähdyimme muutamaksi tunniksi vielä kylpylä Katinkultaan uimaan, saunomaan ja keilailemaan.

Reissu oli kokonaisuudessaan erittäin antoisa. Se toi varmasti jokaiselle jonkinlaisia uusia kokemuksia. Kaikki pääsivät nauttimaan Suomen talvesta täysin siemauksin. Tuo nelipäiväinen matka meni loppujen lopuksi nopeasti ohi. Mukava reissu kaikin puolin, ja varmasti kaikki pitivät siitä erittäin paljon.

Joni Haapamäki IC

## KOULUN KEHITTÄMISHANKEET

### LUMA –TOIMINTA

#### Tiedeopetuksen kehittämishanke

Tiedeopetuksen hankkeessa on tavoitteena monipuolisen maailmankuvan muodostuminen oppijalle. Opetuksessa tarjotaan monipuolisia ja konkreettisia kokemuksia, joilla tuetaan loogisen ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Tiedeopetushankkeen johtoajatus perustuu ongelmälähtöiseen ja tutkivaan oppimiseen. Hankkeessa pyritään vuoden 2006 aikana kehittämään koululaisten ja opiskelijoiden tieteellistä luovaa ajattelua. Tarkoitus on mm. edistää lahjakkaiden sekä oppimisvaikeuksien kanssa taistelevien oppilaiden oppimista heidän vahvuusalueillaan rakentamalla opetuskokonaisuuksia oppilaillemme yhteistyössä ainelaitosten kanssa.

Vuosien 2005 ja 2006 aikana matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa opettajakoulutusta on kehitetty yhteistyössä matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan, informaatioteknologian tiedekunnan ja opettajakoulutuslaitoksen kanssa. Lukion tiedeopetuksessa normaalkoulun malu-ryhmän toimintaan on yhdistetty matemaattis-luonnontieteellisten opettajaopiskelijoiden opintoja Jyväskylän yliopiston ainelaitoksilla mm. bio-

ja ympäristötieteiden sekä kemian ja fysiikan laitoksella. Näin malu-ryhmän opetuskokeilut palvelevat lukion tiedeopetuksen ja yliopiston ainelaitosten opintojen sekä opetusharjoittelun kehittämistä.

Peruskoulun puolella luonnontieteiden opetuksessa tehtiin yhteistyötä pedagogisilla messuilla. Alakoulun sekä yläkoulun fysiikan ja kemian opettajia opastettiin käytännönläheiseen työskentelyyn tiedekerhotoiminnassa. Koulutuksesta vastasivat Juhani Rahela ja Pekka Parkkinen.

#### Kolmikantayhteistyö

Kolmikannan (ainelaitokset, OKL ja normaalkoulu) yhteiset kokouspaikat ovat vuorotelleet, ja kokoontumisia on ollut lukuvuoden aikana jokaisessa jaksossa. Jokaisesta aineesta on valittu maaliskuusta 2006 alkaen oma vastuuhenkilö, joka huolehtii aineryhmänsä edustuksesta kolmikannassa.

Vakiintuneen kolmikantayhteistyön tuloksena pidettiinkin 25. tammikuuta Pedagoginen iltapäivä normaalkoululla. Iltapäivän aikana esiteltiin opettajakoulutuksen pedagogisten opintojen tavoitteita, harjoittelun sisältöjä ja toimintatapoja fysiikan ja luonnontieteiden kasvatustieteellisissä opinnoissa. Tammikuun 30. päivä ainelaitokset esittelivät pajoissaan kokeellista opetustaan, pedagogisia oppinäytetöitä ja väitöstyötutkimuksia. Päivä aloitettiin keskustelemalla ainelaitosten tutkintorakenteista. Samanaikaisesti keskusteltiin aineenopettajakoulutuksen nykyisistä ja tulevista haasteista. Tarkoitus on jatkaa yhteistoiminnan kehittämisen suunnittelua kevään mittaan aineryhmittäin. Esimerkiksi tätä kirjoittaessa tiedetään, että kemian laitos on jo ehtinyt kutsua kemian ainedidaktikot ja normaalkoululla kemian opetusta antavat opettajat pohtimaan yhteistyömuotojen kehittämistä.

#### Opetusharjoittelu

Opetusharjoitteluun tulevia opiskelijoita ohjataan tieteelliseen työskentelyyn oman työnsä tutkijoina ja kehittäjinä. Esimerkiksi keväällä 2006 fysiikan opetusharjoittelijat osallistuivat valtakunnalliseen MAOLin fysiikkakilpailussa menestyneiden oppilaiden valmennusjaksoon. Valmennusjaksoon osallistui 12 lukio-





*Kuvassa fysiikan pääaineharjoittelija Mikko Silanpää ohjaamassa lukiolaisia Planckin vakion määrittämistä Jyväskylän yliopiston fysiikan laitoksen oppilaslaboratoriossa*

laista eri puolilta Suomea. Kuusi harjoittelijaa suunnitteli sekä ohjasi kokeellisella leirillä kukin yhden kokeellisen työn. Samat työt on sisällytetty normaalikoulun kokeellisessa fysiikan kurssille FY10. Ohjauksesta ja opetuksesta vastasivat Anssi Lindell (OKL), Lasse Taskinen (fysiikan laitos) sekä Tom Nevanpää.

Kansainvälisen opettajankoulutuksen kehittämissä on ollut mukana koulumme fysiikan ja kemian lehtori Pekka Parkkinen. Jyväskylän normaalikoulu on yhdessä opettajankoulutuslaitoksen kanssa mukana kansainvälisessä opettajankoulutuksen kehittämishankkeessa Training of School Education Staff (Comenius 2.1). Kansainvälisellä yhteistyöllä pyritään kehittämään ja osaksi yhtenäistämään opettajankoulutusjärjestelmiä. Hanke mahdollistaa keväällä 2007 maaliskuuhuhtikuussa harjoittelijavaihtoja Puolan ja Bulgarian kanssa.

### **Verkko-opetuskokeilu ylä- ja alakoulussa**

Jyväskylän ja Savonlinnan normaalikoulujen yhteinen verkko-opetuskokeilu toteutettiin tammikuussa 2006. Kokeilussa fysiikan aineenopettajaharjoittelijat opettivat kahta alakoulun 5.-6. luokkaa, joista toinen oli Savonlinnassa ja toinen Jyväskylän normaalikoulun alakoululla. Fyysisesti opetus tapahtui Jyväskylän normaalikoulun yläkoulun fysiikan luokassa. Ohjaavana opettajana toimi Pekka Parkkinen. Opetuksesta vastasi kaksi fysiikan aineenopettajaharjoittelijaa, Juuso Jehkinen ja Jonne Lakanen. Molemmat harjoittelijat osallistuivat yhdessä kaikkien tuntien opetukseen.

Savonlinnan harjoittelukoululla oli opitunneilla läsnä oppilaiden lisäksi luokan oma opettaja ja kolme opetusharjoittelijaa. Jyväskylän normaalikoulussa opetusharjoittelijoita ei osallistunut opetukseen, mutta muutama seurasi opetusta paikan päällä.

### Kokeilun tavoitteena oli selvittää:

Miten verkko-opetus voidaan käytännössä toteuttaa? Millaisia laitteita tarvitaan? Mitä rajoituksia ja etuja verkko-opetuksella on?

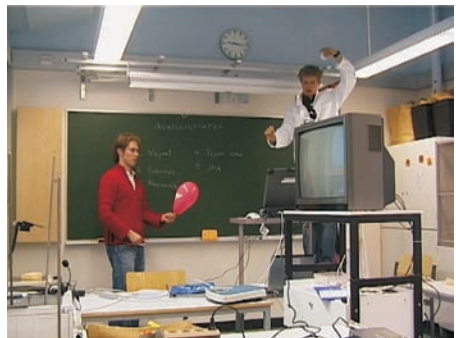
Kuinka aineenopettajaharjoittelijat suoriutuivat alakoulun oppilaiden opetuksesta? Miten opetusta voidaan kehittää?

Kuinka verkko-opetuksessa voidaan hyödyntää luokanopettajaksi opiskelevien harjoittelijoiden ja aineenopettajaksi opiskelevien harjoittelijoiden yhteistyötä?

Millaisissa tilanteissa tai yhteyksissä verkko-opetuksesta olisi hyötyä perinteiseen luokanopetukseen verrattuna?

### Laitteisto

Laitteistona käytettiin tavallisia pöytätietokoneita, joihin oli liitetty web-kamerat, mikrofonit ja kaiuttimet. Lisäksi kaikissa luokissa oli käytössä dataprojektorit. Viestintä tapahtui Skype-ohjelman avulla, joka on vapaasti verkossa ladattavissa maksutta kaikkiin koneisiin. Yksi kaksoistunti toteutettiin Windows Messenger-ohjelman avulla, mutta siitä luovuttiin, kun Skype osoittautui toimivammaksi.



*Kuvassa opetusharjoittelijat Juuso Jehkinen ja Jonne Lakanen*

## Huomioita kokeilusta

Opetuskokeilu onnistui hyvin ja oppitunnit onnistuivat odotusten mukaisesti. Yllättävää oli huomata, että verkko-opetus on mahdollista vähäisilläkin resursseilla. Luokkiin tarvitaan vain verkkoon liitetyt tietokoneet, web-kamerat, mikrofonit ja kaiuttimet. Huomattava etu saavutetaan, jos luokissa on dataprojektorit, jolloin kaikki oppilaat voivat seurata opetusta omalta paikaltaan. Heti alussa oli selvää, että näillä laitteilla ei saada aikaiseksi tarväävää yksityiskohtaista kuvaa opetettavista kohteista ja ilmiöistä. Niinpä tuntien suunnittelussa otettiin huomioon se, että esitettävät demonstraatiot on näytettävä pääpirteittäin ja tarkemmat havainnot oppilaiden on voitava tehdä luokissa.

Harjoittelijat valmistautuivat huolessa opettaviin tunteihin, ja 5. – 6. luokkien opetuksen erityispiirteisiin yritettiin kiinnittää valmistelussa huomiota aineenopettajan näkökulmasta. Luokanopettajaksi opiskelevilta saatiin hyvää palautetta oppituntien välillä. Tässä havaittiin, että kokemus tuo lisää ymmärrystä opettajan työhön. Samat elementit ovat tärkeitä niin luokkaopetuksessa kuin verkko-opetuksessakin. Opettajan on tavoitettava oppilaan ajatusmaailma ja osattava esittää opetettava asia sellaisessa muodossa, että oppilas pystyy sen vastaanottamaan ymmärrettävästi. Tavoitteena on asian ymmärtäminen eikä pelkkä tiedon jakaminen. Käytettävien opetusvälineiden rajoitukset ja edut on otettava huomioon, kun tähän tavoitteeseen pyritään. Fysiikan opetuksen näkökulmasta tavoitteet saavutettiin eikä verkko-opetus sinänsä tuonut mitään merkittävää haittaa tai etua opetukseen. Siinä muodossa kuin verkko-opetus tässä kokeilussa toteutettiin, sitä voidaan hyödyntää tilanteissa, joissa opetusta halutaan monipuolistaa, asiantuntijuutta jakaa tai halutaan tehdä yhteistyötä fyysisesti erillään olevien ryhmien välillä. Käytettävissä on siis toimiva verkko-opetusmalli, jota voi soveltaa tilanteisiin, joissa verkko-opetusta tarvitaan mutta resurssit eivät riitä kaikkein kalleimpiin sovelluksiin. Luokanopettajaksi opiskelevien ja aineenopettajaksi opiskelevien yhteistyöstä on hyötyä kaikille etenkin luonnontieteissä.

## Palautetta oppilailta

Hyvä:

Kaikkien mielestä näissä oppitunneissa parasta olivat hauskat ja toiminnalliset tehtävät: ilmapallostesti, jolla demonstroitiiin avaruusrakettin nousua avaruuteen, ja vedellä täytetyn pullon pudottaminen, jolla demonstroitiiin painottomuuden ja vapaan pudotuksen välistä analogiaa. Oppilaille jäivät mieleen juuri ne asiat, jotka olivat mukavia opetuksessa. ”Mukavat opet” oli mainittu useassa palautteessa. Muutamat pitivät parhaana sitä, että ”oppi jotain avaruudesta”.

Huonoa:

Yhteys katkeili. Ensimmäisellä oppitunnilla yhteys katkeili useamman kerran, ja se häittoi tunnin kulkua jopa merkittävästi. Tunnista kului yli puolituntia erilaisten teknisten ongelmien kanssa painimiseen. Yhdessä palautteessa oli mainittu kuvanlaatu, ja joku mainitsi, että siihen kyllästyy.

Oppilaiden palautteesta saa sen käsityksen, että tunneissa ei ollut mitään huonoa, lukuun ottamatta teknisiä ongelmia. On siis tärkeitä hallita laitteisto ja ohjelmisto, jotta vältyttäisiin turhilta katkoilta.

## **Verkko-opetusta biologiassa**

Lukuvuonna 2005–2006 Jyväskylän normaalikoulu toteutti lehtori Leena Säämänen-Huotarin koordinoimana lukion soveltavan ”nettikurssin” yhteistyössä Oulun, Tampereen ja Helsingin normaalikoulujen kanssa. Kurssi toteutui nyt neljättä kertaa. Aiheeksi valittiin jälleen ympäristö. Kunkin normaalikoulun oppilaat perehtyivät johonkin lähiseudun ympäristöongelmaan tai muuhun ajankohtaiseen kotipaikkakuntaansa koskevaan ympäristöaiheeseen.

Opiskelijoita oli mukana Jyväskylästä ja Tampereelta kaksi sekä Helsingistä ja Oulusta kolme. Kurssilla oli mukana myös opetusharjoittelijoita. Koulumme oppilaat selvittivät Keljonlahdelle suunnitteilla olevan lämpövoimalan ympäristövaikutuksia ja päätöksentekoprosessia. Tamperelaisten tutkimuksen aiheena oli Suomen susikanta ja ihmisten yleinen



*Jyväskylän normaalikoulun opiskelijat Paula Eskonen ja Elisa Keisanen videoneuvottelussa.*

asennoituminen susiin. Oululaisten kiinnostuksen kohteena olivat Lapin metsähakuut ja Ruskon kaatopaikka. Helsingiläiset perehtyivät ”hiljaisiin alueisiin”: mitä ihmiset kokevat ”hiljaisina alueina” ja missä sellaisia on.

Kurssilaiset työstivät tutkielmiaan kukin tahoillaan. Töiden edistymistä seurattiin ja töitä kommentoitiin mm. videoneuvottelujen yhteydessä. Kaikkiaan pidettiin neljä videoneuvottelua. Videoneuvottelut koettiin innostavana ja tärkeänä kurssin osana. Kolmanteen videoneuvottelustunttoon saatiin myös huipputason vierailija, kansanedustaja Oras Tynkkynen. Hän kertoi maapallolla tällä hetkellä esiintyvistä vakavista ympäristöongelmista ja keskusteli kansalaisten vaikutusmahdollisuuksista. Keskustelua ja ajatuksia herättivät muun muassa ilmastonmuutos ja sen globaalit vaikutukset, sekä kansalaisvaikuttamisen eri keinot ympäristöasioiden päätöksenteossa. Tynkkynen painotti, että ympäristöasiat on saatava mukaan opetuksen eri tasoille ja ympäristöasioihin suuntaavaa koulutusta tulisi lisätä.

Kurssilaisten yhteistapaaminen, loppuseminaari, pidettiin Konnevedellä Jyväskylän yliopiston biologisella tutkimusasemalla.

### **Kilpailumenestys**

Jyväskylän yliopiston matemaattis-luonnon-

tieteellinen tiedekunta järjesti 26.1.2006 viidennentoista kerran Keski-Suomen lukioilaisille tarkoitettua fysiikan, kemian ja matematiikan kilpailut. Seitsemättä kertaa kutsu lähetettiin myös Keski-Suomen maakunnan lähikuntien lukioille. Kilpailuihin osallistui yhteensä 98 lukiolaista 17 lukiosta. Tyttöjä oli osallistujista 28.

Normaalikoulun oppilaista menestyivät Lauri Peltonen (fysiikka, 5. sija), Antti Tiihonen (kemian, 4. sija), Iida Jokinen (matematiikka, 3. sija) sekä Sanna Korpela (matematiikka, 5. sija). Menestys toi jokaiselle opiskelupaikan kirjoituksien jälkeen. Matemaattis-luonnon-tieteellinen tiedekunnan tiedekuntaneuvosto on nimittäin päättänyt, että kilpailussa menestyneet valitaan suoraan ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeen tiedekunnan opiskelijoiksi kyseiselle alalle. Lisäksi informaatioteknologian tiedekunta on päättänyt antaa matematiikan ja fysiikan kilpailujen kolmelle parhaalle suoraan opiskeluoikeuden tietotekniikan pääaineeseen ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeen.

Joukkuekilpailun voiton ja tiedekunnan kiertopalkinnon, Silta-vaasin, voitti Jyväskylän Lyseon lukio. Kouluista toiseksi parhaiten menestyi Jyväskylän normaalikoulu. Kolmas oli Keuruun lukio.

## **EHEYTTÄVÄN OPPIMISEN JA OPETUKSEN HANKE YLÄKOULUSSA**

### **Äidinkielen ja historian yhteistyötä**

#### 7b- ja 8c-luokka

Äidinkielen ja historian opiskelussa jatkettiin edellisenä vuonna seitsemännellä luokalla aloitettua eheyttävän oppimisen ja opiskelun projektia. Oppiaineiden välinen yhteistyö toteutettiin kevätlukukaudella 7b:llä ja 8c:llä. Integroitujen osioiden suunnittelusta ja toteutuksesta vastasivat äidinkielen ja historian opettajajarjoittelijat. Ohjaavina opettajina toimivat Mari Mäki-Paavola ja Heikki Marjomäki.

7b:llä äidinkielen ja historian tiivis kaksi viikkoa toteutettiin neljännessä jaksossa. Kokoavana teemana oli Yhdysvaltojen 1800-luvun historia, alkuperäiskansojen ja uudisasukkaiden kohtaaminen, sisällissota, nouseva kansa-

kunta ja siirtolaisuus. Projektissa tutustuttiin historian lähteisiin ja opiskeltiin historian tulkintatapoja, ryhmissä ja yksin. Projektin aikana oppilaat laativat mm. presidentti Lincolnin murhaa käsitteleviä sanomalehtisivuja, joissa piti huomioida mahdollinen eri osapuolten näkemys ja tulkinta, silminnäkijöiden suullisia kertomuksia ja siirtolaisten kirjeitä uudesta maailmasta entiseen kotimaahan.

8c:n integrointijakson kokoavana teimana oli kylmän sodan aika ja se, kuinka maailman tapahtumat tulivat v. 1950–1970 osaksi jokaisen suomalaisen kokemusmaailmaa. Kolme viikkoa kestäneessä kokeilussa poliittisia ja taloudellisia murroksia, ristiriitoja ja uudistuksia tarkasteltiin mikrohistorian näkökulmasta. Oppilaat analysoivat mm. uutisoinnissa ja mainonnan kielessä tapahtuneita muutoksia. Projektissa kylmä sota, joka oli informaatio sodan aikaa, tarkentui syventävissä mielipidetekstin ja mediakriittisyyden harjoituksissa.

### 8e-luokka

Kaija Nukarinen ja Matti Rautiainen toteuttivat 7e-luokalla lukuvuonna 2004–2005 kaupungistumista 1800 luvun Suomessa käsittelevän historian ja äidinkielen ja kirjallisuuden integraatiojakson. Lukuvuonna 2005–2006 yhteistyötä jatkettiin 5. jaksossa 8e-luokalla projektilla, jossa historian aiheena oli talvi- ja jatkosota. Äidinkielessä ja kirjallisuudessa projekti liittyi kurssiin Viestinten välittämää. Tavoitteena oli perehtyä erilaisiin mediateksteihin ja tutkia viestimiä vaikuttajina. Projektin tarkoituksena oli myös tarjota opetusharjoittelijoille kokemuksia aineiden välisestä yhteistyöstä. Historian harjoittelijat Hanna Ikola ja Mikko Saranen sekä äidinkielen ja kirjallisuuden harjoittelijat Jonna Siipola ja Maria Tolvanen suunnittelivat, toteuttivat ja arvioivat yhdessä 20 tunnin kokonaisuuden. Työskentely alkoi eläytymistehtävällä ”Koulussa joulukuun alussa vuonna 1939” Normaalkoulun vanhassa väestönsuojassa. Projektin päätehtävänä oli tuottaa radio-ohjelma vuodelta 1942 ja sanomalehden sivuja jatkosodan päättymispäivän lehteen. Projektin loppuksi ryhmä kävi Jyväskylän kaupunginteatterissa katsomassa Juha Hurmeen ohjaaman näytelmän Tuntematon sotilas. Projekti päättyi yhteiseen keskusteluun teatteriesityksen herättämistä ajatuksista.

## **Kemiaa ja äidinkieltä integroiden**

Marras-joulukuussa 8c:n kemian ja äidinkielen ja kirjallisuuden opetus toteutettiin reippaan viikon ajan integroiden.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetussuunnitelmasta valittiin opetettaviksi sisällöiksi tiedonhankinnan ja lähdekriittisyyden vahvistaminen sekä artikkelin kirjoittaminen. Kemian oppisällöistä päätettiin vahvistaa tietoutta uusiutuvista energiavaroista ja energiansäästöstä.

Opetus aloitettiin tiedonhankinnan opiskelulla. Tietoa etsittiin Internetin lisäksi tietokirjoista ja lehdistä. Lähdekritiikkiä ja tiedon luotettavuuden arviointia pyrittiin vahvistamaan harjoituksilla, joissa päästiin tutustumaan myös kemian tieteenalan teksteihin.

Oppilaat saivat omien artikkeliansa aiheiksi esimerkiksi vesivoiman, aurinkoenergian, maalämmön ja turpeen energiavaroina. Tavoitteena oli tutustua valittujen energiavarojen etuihin, haittoihin, kustannuksiin ja ympäristövaikutuksiin. Lisäksi omasta artikkelista pyrittiin kirjoittamaan mahdollisimman selkeää ja tiivis asiategsti, jossa harjoiteltiin myös lähteiden käyttöä.

Integroidun opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa oli mukana kummankin oppiaineen opettajaharjoittelijoita. Ohjaavina opettajina toimivat Tom Nevanpää ja Mari Mäki-Paavola. Mielenkiintoisen opetus- ja oppimiskokemuksen lisäksi yhteistyöstä syntyi myös yhdeksän kiinnostavaa artikkelia.

## **NORMAALIKOULU MUKANA HALLITUKSEN POLITIIKKAOHJELMISSA**

### **Kansalaisvaikuttaminen**

Lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia ollaan lisäämässä Suomen kouluissa. Taustalla ovat tiedot nuorten vähäisestä yhteiskunnallisesta osallistumisesta ja huoli demokratian tulevaisuudesta. Asian tiimoilta käynnistyi hallituksen kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelma vuonna 2004. Siinä korostetaan oppilaitosten merkitystä kansalaiskasvatuksessa ja demokratiassa tarvittavien valmiuksien kehittämisessä. Tavoite on saada Suomi kansalaisvaikuttamisen osalta Euroopan parhaiden



maiden joukkoon.

Jatkossa oppilaskuntien toimenkuva laajenee, ja ne ulottavat toimintansa myös peruskoulun alaluokille. Lisäksi uusi nuorisolaki velvoittaa kuntia kuulemaan päätöksissään nuoria. Laki johtaa siihen, että peruskoulujen ja keskiasteen oppilaskuntatoiminnasta tulee kiinteä osa kunnallista osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmää. Lapset ja nuoret pääsevät siten oppilaskuntiensa kautta vaikuttamaan, ei pelkästään oppilaitostensa, vaan myös kotipaikkakuntiansa asioihin.

Uudistuksessa tärkeänä tekijänä on opettajankoulutus. Sen painopisteitä ja toimintatapoja ollaan tarkistamassa. Opetusministeriö rahoittaa useita opettajankoulutukseen kohdistuvia hankkeita. Helsingin yliopistosta koordinoidaan esimerkiksi hanketta, jonka tarkoituksena on lisätä yhteiskunnallista painotusta opettajankoulutuksessa. Hankkeen kansalliseen johtoryhmään kuuluvat Jyväskylän normaalikoulun johtava rehtori Pekka Ruuskanen sekä opettajista Matti Rautiainen ja Sakari Suutarinen. Matti Rautiainen koordinoi lisäksi hankkeeseen liittyvää toimintaa Itä-Suomen opettajankoulutusyksiköiden osalta. Sakari Suutarinen on puolestaan vastannut muutamista eri ministeriöiden toimeksiantoista. Poliitiikkaohjelma jatkuu hallituskauden loppuun.

### **Yrittäjyyskasvatus**

Lukuvuonna 2005 – 06 Jyväskylän yliopiston rehtori asetti koko yliopiston yrittäjyysstrategiatyöryhmän, jota normaalikoululta edusti lehtori Jukka Jokinen. Työryhmä jätti ehdotuksensa yliopiston rehtorille maalikuun lopulla 2006. Opettajankoulutuslaitoksen johtaja asetti oman yrittäjyyskasvatuksen kehittämisryhmän, jota normaalikoululta edustivat lehtorit Eero Hiltunen ja Matti Siipola. Näiden lisäksi Jukka Jokinen on ollut mukana luomassa Keski-Suomen alueen toisen asteen yrittäjyyskoulutusyhteistyötä, jonka pohjalta syksyllä 2006 on tarkoitus tehdä yhteistyötä yrittäjyyskurssilla normaalikoulun ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kesken.

Yrittäjyyskasvatukseen olemme saaneet koulun omaa projektirahaa kahtena vuonna peräkkäin, jolla olemme voineet toteuttaa luok-



*Panu Heikkinen (6c) ja Norssi-kassi*

kien omia ideoita: vierailuja ja koulutusta. Lisäksi normaalikoulun rehtoreille on ehdotettu koko Norssin Veso –koulutusaiheeksi yrittäjyyttä ja yrittäjyyskasvatusta ensi syksyksi.

### Norssi-kassi ja yrittäjyys

Sykyinen ilta on pimentynyt jo jonkin aikaa sitten. Koulun ikkunasta loistaa valo. Sataa. Sisällä kuuluu iloinen puheen sorina ja touhukkaita ihmisiä kulkee koulun käytävillä. On talkoot. Sampon äiti antoi hyvän vinkin koulun nimikkokassien painamisesta ja nyt niitä tulee. Osa porukasta leipoo pullia ja keittää kahvia. Yhteishenki on korkealla.

Edellä kuvattu tilanne on vain yksi tapahtuma 6c-luokan vanhempien aktiivisesta toiminnasta alakouluajan aikana. Tällainen toiminta on oiva esimerkki yrittäjyydestä ja yrittäjyyskasvatuksesta.

Tuotteiden suunnittelu, valmistus ja markkinointi pitää sisällään monenlaista toimintaa ja antaa erilaisille tekijöille hienoja tilaisuuksia osoittaa taitojaan. Vanhempien, lasten ja opettajan yhteinen työskentely lisää toisten tuntemista ja yhteistyökykyä.

Kuluvana lukuvuonna koulumme yrittäjyyskasvatustyöryhmään ovat kuuluneet Matti Siipola, Jukka Jokinen ja Eero Hiltunen. Olemme osallistuneet yhdessä ja erikseen erilaisiin koulutuksiin ja tapahtumiin. Olemme pyrkineet luomaan yrittäjyyskasvatuksen alueella yhteyksiä niin yliopiston sisällä kuin valtakunnallisestikin.

6. luokat ovat kuluvana lukuvuonna tutust-

neet erilaisiin yrityksiin. Näistä erikoisimpia ovat olleet ydinvoimala ja Konneveden Navettakino. Navettakinoa pyörittää pari nuorta poikaa. Liike-idea tuntuu loistavalta ja poikien malli nuoremmille oppilaille on ihailtava. Elokuvaksi valitsimme palkitun Åideistä parhain-elokuvan.

Miten yrittäjyyskasvatus näkyy opetusharjoittelussa? Tätä kysymystä työryhmä on pohtinut niin omassa keskuudessaan kuin muiden harjoittelukoulujen edustajien kanssa. Nuorten opettajien on tärkeää huomata opetuksessa ja kasvatuksessa parhaansa tekemisen, yrittävyyden ja sisäisen yrittäjyyden tavoitteita. Myös terveen itsetunnon kehittymisen tavoite on keskeinen asia yrittäjyyskasvatuksessa.

Vielä viimeiset siivoukset ja tämä ilta on pulkassa. Kassien myyjät odottavat jo innolla työnsä alkua. Hyvää tuotetta on kiva myydä. Kiitos kivasta illasta! Viimeinen sammuttaa valot. Mutta vain huomiseen asti!

## TERVEYSTIEDON KEHITTÄMISHANKE

### Terveystietoa verkossa

Normaalikoulun terveystiedon kehittämishankkeen yhtenä tavoitteena on kehittää oppiaineen didaktiikkaa ja koko oppiainetta mahdollisimman mielekkääksi. Tähän liittyen kehittämiskohteena on tänä vuonna ollut lukion terveystiedon verkko-opetus.

Lukion pakollisen kurssin itsenäiset suoritukset on toteutettu koetta lukuun ottamatta kokonaan verkkoympäristössä. Kurssin aloitussivut ja linkit opintotehtäviin olivat normaalikoulun kotisivujen alla terveystiedon oppiainesivulla. Opiskelualustana käytettiin Opintoverkkoa. Siellä opiskelijat mm. kävivät verkkokeskustelua kurssin aiheista, tutustuivat toisten kursсилаisten julkiseen osaan tallentamiin töihin, kommentoivat niitä ja pitivät omaa oppimispäiväkirjaa.

Verkko-opiskelu sujui luontevasti. Opiskelijat pitivät palautteessaan ohjeita riittävinä, verkkoympäristöä helppona ja motivoivana työskentely-ympäristönä ja viikkotehtäviin perustuvaa aikataulutusta toimivana. Oppimista uskottiin tapahtuvan väistämättä ainakin yhtä

paljon kuin lähiopetuksessa. Muutamat opiskelijat pitivät tehtävien määrää suurena ja saivat niiden tekemiseen kuluneen yllättävän paljon aikaa. Toisaalta opettajien ennakoarviot tehtävien tekemiseen kuluva ajasta pitivät opiskelijoiden mukaan suunnitteleen paikkansa. Opiskelussa korostui itsenäisyys. Opettajan tehtävänä oli organisoida verkkoympäristö ja antaa tarkentavia ohjeita ja palautetta. Perinteisessä mielessä opettajajohtoista opetusta kaikille kurssilaisille samaan aikaan ei ollut. Kurssin pääasiallinen oppimateriaali oli lukion terveystiedon kirja.

### Tupakoimattomuutta tukevat kampanjat

Koulumme 14–20-vuotiaille opiskelijoille tarjottiin mahdollisuus osallistua valtakunnalliseen Smokefree-kisaan. Kilpailu-aika oli tammi-kuusta maaliskuun loppuun.

Valtakunnallisen hankkeen jatkeeksi normaalikoulun 7.- ja 8.-luokkalaisille toteutettiin huhtitoukokuussa tupakoimattomuutta tukeva kampanja. Sen tarkoituksena oli, että koko luokka sitoutuu pysymään tupakoimattomana. Jokaisella luokalla tupakoimattomana pysyneiden oppilaiden kesken arvottiin kerran kuukaudessa elokuvalippu. Lisäksi jokaisella kokonaisuudessaan tupakoimattomana pysyneellä luokalla oli mahdollisuus voittaa kaksi ylimääräistä elokuvalippua joka kuukausi.

Kampanjan alussa oppilas allekirjoitti sitoumuslapun, jossa hän lupasi noudattaa yhteisiä sopimuksia. Kampanja perustui rehellisyyteen, omaan päätökseen sekä vertaisryhmän ja kodin tukeen. Jokainen oli velvollinen itse kertomaan, jos oli tupakoinut. Tupakoinut oppilas ei voinut osallistua elokuvalippujen arvontaan sen kuukauden aikana, jolloin oli tupakoinut. Tällöin myöskään luokalla ei ollut mahdollisuutta ylimääräisten lippujen voittamiseen.

Tätä kirjoitettaessa kampanja on vielä kesken. Nähtäväksi jää, koetaanko tämä tupakoimattomuutta tukeva prosessi viime vuoden tapaan positiiviseksi, mutta rehellisyyttä koettelevaksi. Joka tapauksessa vertaisryhmän ja kodin tukea tarvitaan kampanjan onnistumiseksi.

## KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

### KANSAINVÄLISTÄ YHTEISTYÖTÄ

Alakoulun yhteistyö eurooppalaisten koulujen kanssa on jatkunut vilkkaana. Yhteistyön muotoina ovat olleet Euronetwork, Comenius, Unesco-koulutoiminta, Teddybear Ambassador -projekti ja Arion-vierailuseminaari. Kansainvälistä väriä ovat tuoneet myös OKL:ssä opiskelevat ulkomaalaiset vaihto-opiskelijat, jotka ovat harjoitelleet koulussamme. Koulumme on myös vastaanottanut vieraita eri puolilta maailmaa.

Euronetwork on noin kymmenen eurooppalaisen maan koulujen yhteistyöprojekti. Se kokoontuu arvioimaan menossa olevia suunnitelmia ja suunnittelemaan uusia yhteistyön muotoja kerran vuodessa jossakin toimintamaassa. Tämän lukuvuoden kokoontuminen oli lokakuussa Venäjällä Jaroslavlissa. Kouluttamme osallistui tähän seminaariin lehtori Eero Hiltunen.

Kahden edellisen Comenius-hankkeen jälkeen olemme pitäneet yhteyksiä yhteistyökouluihimme muilla tavoin, mm. Unescon maailmaperintökohteiden esittelyllä Englantiin ja Saksaan. Uusi Comenius-hanke on juuri hakuvaiheessa. Projektiin hakevat yhteistyökumppanit ovat Italiasta, Romaniasta, Puolasta ja Turkista. Hankkeen valmisteleva suunnitteluviikonloppu oli Italiassa joulukuun alussa, ja siihen osallistui lehtori Mari Kalaja. Kolmansien ja viidensien luokkien kieliryhmät ovat jo etukäteen olleet kirjeenvaihdossa siililalaisen koulun oppilaiden kanssa tutustukseen tulevaan partnerikouluun.

Teddybear Ambassador -projekti jatkui Irmeeli Pietilän johdolla Norjan Bergenistä olevan koulun kanssa. Nallelähettiläs vieraili 3C-koululuokan lisäksi oppilaiden kodeissa. Vierailuja dokumentoitiin valokuvin, joita lähetettiin maasta toiseen.

Arion-ohjelma on EU:n Sokrates-ohjelman alalaji. Ohjelman viikon mittaiset vierailut on tarkoitettu eurooppalaisille koulutusalan asiantuntijoille ja opettajankouluttajille. Suomen Sokrates/CIMOn toivomuksesta anoi-



*Arion-kurssilaiset*

me Arion-kurssin järjestämistä Jyväskylään. Anomus hyväksyttiin ja kurssi toteutettiin Norssilla 20.–24.3.2006. Vastaavina järjestäjinä toimivat Matti Siipola ja Mari Kalaja. Osallistujina oli 15 asiantuntijaa yhdestätoista eurooppalaisesta maasta. Viikon aiheena oli suomalainen koulujärjestelmä ja opettajankoulutus. Kurssilaisten kiinnostus suuntautui erityisesti Suomen viime vuosien hyviin kansainvälisiin koulusaavutuksiin. Koulumme vieraanvaraisuus, lämmin henki ja viikon monipuolinen ohjelma vierailuineen teki kurssilaisiin lähtemättömän vaikutuksen. Kurssilaiset muistelevat vierailua lämpimästi.

Kansainvälinen harjoittelu on vakiintunut osaksi kouluvuoden opettajaharjoittelujaksota. Tänä vuonna koulussamme suoritti opettajaharjoittelua 10 opiskelijaa syksyllä ja 15 keväällä. Vaihto-opiskelijat tutustuvat koulujärjestelmäämme ja opettajankoulutukseemme. He työskentelevät myös luokissa eri tehtävissä. Luokissa tapahtuva toiminta vaihteli kieliopin tai matematiikan opettamisesta leikkien ja laulujen opettamiseen ja erilaisiin esitelmiin; tutustuttiinpa joulun alla saksalaisiin joulunviettopoihin.

Oppilaat ovat päässeet luontevalla tavalla harjoittamaan kielitaitoaan ja saaneet ruohonjuuritasolla tietoa eri kulttuureista. Kevätlukukaudella kaukaisin harjoittelija tuli Japanista. Hän ilahtui varmasti löytäessään luokastaan japaninkielentaitoisen tytön!



*4b-luokan oppilaat harjoittelivat demokratiataitoja tunneilla ja valmistelivat kysymyksiä kaupunginjohtajalle.*



3c-luokka askartelemassa saksaksi



Vaihto-opiskelija vauhdissa

## UNESCO

### Yhteistyötä Jyväskylän ASP-koulujen kanssa

Jyväskylän seudun Unesco-koulujen edustajat aloittivat syksyllä kokoontumisen tutustumalla paikkakunnan uuteen maailmanperintökohteeseen Oravivuoreen. Kokouksessa päätettiin ottaa lukuvuoden teemaksi suomalaisuus, josta jokainen koulu kokosi oman näyttelynsä. Kouluissa aihetta voitiin käsitellä kulttuuriselta tai ympäristökasvatukselliselta kannalta. Näyttelyn tuotoksia on tarkoitus lähettää Jyväskylän ystävyyskaupunkiin Islantiin. Jyväskylän seudun Unesco-edustajat tapasivat seuraavan kerran Huoneteatterin Vanja-eno esityksessä. Yhteiset kokemukset lisäävät yhteenkuuluvuutta.

Norssilla oli kunnia kutsua Jyväskylän seudun Unesco-koulujen edustajat syystapaamiseen. Alustajana tilaisuudessa toimi professori Jo-





*Unesco-teemaviikolla 4b-luokka kutsui kaupunginjohtajan vierailulle norssille.*

hanna Lasonen. Lisäksi koulujen edustajat kertoivat toiminnastaan Unescon yhteistyökumppanina. Kevätlukukauden lopulla edustajat kokoontuivat arvioimaan mennyttä ja suunnittelemaan tulevaa lukuvuotta.

### **Yhteistyötä Unesco-normaalikoulujen kanssa**

Normaalikoulujen yhteistyötä jatkettiin eNorssin seminaarien yhteydessä. Päätettiin Unesco-sivujen laadinnasta. Hämeenlinnassa valittiin eNorssin Unesco-yhdyshenkilöiksi Juha Vänttinen Turusta ja Maarit Kerimaa Jyväskylästä. Kevätlukukaudella normaalikoulut järjestivät yhteistyöprojektin. Tavoitteena oli normaalikoulujen Unesco-toiminnan monipuolistaminen, oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen ja eNorssin ja muiden virtuaaliympäristöjen hyödyntäminen.

Jyväskylän alakoulun yhteistyöpariksi saatiin Oulun normaalikoulu. Kansalaisvaikuttamisen teemavuoteen liittyen aiheeksi valittiin Yksilö vaikuttajana. Koska Unesco on YK:n koulutus-, tiede- ja kulttuurijärjestö, pedagogisiksi sisäl-



*Vaikuttajat, Helvi Koivisto 4b ja kaupunginjohtaja Markku Andersson*



*Unesco-viikon yhteistapahtuma*

löiksi nostettiin yksilön vaikuttamisen yhteys Unescon tavoitteisiin, yksilön merkitys ja vaikuttamismahdollisuudet sekä paikallisiin vaikuttajiin tutustuminen. Yhtenä tärkeänä tavoitteena oli myös opiskelijoiden perehdyttäminen Unesco-koulujen toimintaperiaatteisiin ja niiden pedagogisointiin. Teemaviikolla tutustuttiin mm. Alvar Aalton ja P.J. Hannikaiseen sekä seurattiin oppilaan näkökulmasta kamppuksen koulun historiaa. Koulun ala-aulaan oli koottu myös aiheeseen liittyvä näyttely, jonka yhtenä osana 5a-luokka esitteli teknologiakilpailun tuotoksiaan opettaja Juhani Rahelan johdolla. Unesco-viikon kohokohta oli kaupunginjohtaja Markku Anderssonin vierailu. Oppilaat saivat kuulla nykypäivän vaikuttajan mielipiteitä. Kaikissa Unesco-norsseissa vietettiin 27.4.06 teemapäivää, jossa oppilaskunnan edustajat kertoivat toiminnastaan.

Yhteistyöprojektin Oulun normaalikoulun kanssa toteuttivat luokat 4a, 4b ja 4c sekä opettajat Esa Penttinen, Maarit Kerimaa ja Anne Streng. Muut luokat osallistuivat Unesco-viikon tapahtumiin ja yhteiseen juhlaan.

## **KANSAINVÄLISTÄ OPETTAJAN-KOULUTUSTA**

Normaalikoulu on ollut mukana vuodesta 2004 viiden eri EU-maan projektissa, joka tähtää oppilaiden yksilöidyn opetuksen parantamiseen eritasoisten oppilaiden opetusryhmissä. Muut projektimaat ovat Englanti, Norja, Ruotsi ja Saksa.

Tämän vuoden painopiste oli projektissa kouluvierailuilla kerättyjen havaintojen ja muun aineiston pohjalta laadittu täydennyskoulutuskurssi, joka toteutettiin 17.–22.1.2006 Mülheimissä, Saksassa. Osanottajiksi kutsuttiin eri maista niitä opettajia, joiden opetusta projektin aikana oli seurattu. Heitä oli yhteensä 20. Suomesta mukana olivat Jyväskylän Huhtaharjun koululta Hanna-Kaisa Malkavaara ja Marjut Rajahuhta, Laukaan yläkoulusta Paula Vuorinen ja Vihtavuoresta Jaana Uuksulainen. Kurssilla käsitellyjä asioita olivat yksilöllisen opettamisen ja oppimisen filosofia, koulun yhteisöllisyys, opetuskäytänteet eri maissa, erilaiset yksilöllistävät opetus- ja opiskelumetelmät, yksilöllinen opiskelusuunnitelma ja



*Liikuntapedagogiikan vaihto-opiskelijoiden ja 8-luokan poikien tunnit päättyivät jalkapallohenki-  
seen poseeraukseen.*

arviointi. Kouluttajina kurssilla toimivat John Grue Englannista, Steinar Wennevold Norjasta, Katrin Höhmann Saksasta, Kaija Kähkönen Suomesta sekä Hans Johansson ja Jörgen Dimenäs Ruotsista. Tavoitteena on tarjota kursssia EUn Comenius 2.2 -täydennyskoulutusohjelmaan eri maiden opettajille.

Kouluvierailujen rinnalla tehdyt videoinnit alkavat olla valmiita tallenteita, jakelussa ovat jo Suomen ja Ruotsin kouluista tehdyt DVD:t ja toiset ovat editointivaiheessa. Kaikkien projektiin liittyvien tallenteiden on tarkoitus olla valmiina syksyyn 2006 mennessä. Samoin projektijulkaisu, jossa raportoidaan projektin eri vaiheita, sekä tutkimusmenetelmiä että tuloksia, on työn alla ja valmistuu syksyksi 2006.

Projektin päätöskonferenssi pidetään Boråsissa 14.–18. toukokuuta. Vaikka projektin varsinaiset toiminnot ovatkin ohii sen jälkeen, kolmen vuoden yhteistyön aikana muodostuneet siteet toivottavasti vahvistuvat ja jatkuvat säännöllisenä yhteydenpitona ja mahdollisesti jopa laajenevat esimerkiksi oppilaiden ja luokkien tasolla tapahtuvaksi. Ehkä projekti myös lisää opettaja- ja asiantuntijavaihtoa projektissa mukana olleiden maiden ja laitosten välillä.

## **KANSAINVÄLISTÄ LIIKUNNANOPE- TUSTA**

Syksyllä liikuntaryhmän 8bc jalkapallotunneilla oli tunnelma tavallista korkeammalla, kun Jy-

väskylän yliopiston liikuntapedagogiikan vaihto-opiskelijat Italiasta, Saksasta, Sveitsistä, Espanjasta, Belgiasta ja Unkarista opettivat poikien liikuntaryhmälle jalkapalloilun saloja. Pienryhmissä oli vipinää, taitoja treenattiin ja taktiikkaa hiottiin. Kaikille tuttu laji ja englannin kieli varmasti autoivat toimivan kokonaisuuden syntymisessä. Tosin joku oppilaista totesi tunnin aikana, että on ärsyttävää, kun ei ymmärrä kaikkea, mitä puhutaan. Kommunikointi niin sanoin kuin elein olikin tunnilla keskeistä. Jotkut viestit taisivat aiheuttaa eri kulttuurien ihmisissä erilaisia tulkintoja. Sanojen loppuessa apuun tuli tietenkin kehonkieli ja liikunnan oppimisessa aina tärkeät esimerkinäytöt.

Liikuntaryhmän pojat taisivat saada näiltä tunneilta sen viimeisen silauksen, jonka avulla he myöhemmin talven aikana voittivat jalkapallon pienpelien Keski-Suomen mestaruuden yläkoulun poikien sarjassa. Vaihto-opiskelijat jatkoivat opiskeluaan liikuntatieteellisessä lukuvuoden loppuun ja siirtyvät sitten taas opiskelemaan liikuntapedagogiikkaa omissa ”kotiyliopistoissaan” eri puolilla Eurooppaa.

## **JYVÄSKYLÄ-KOBLENZ-VAIHTO**

**”Koblentz –vaihto on mahtava juttu”**

Lukiomme integroidun saksan ja historian kurssin 16 opiskelijaa ja kaksi opettajaa toteutti leirikoulun Koblenzin kaupungissa sijaitsevan ystäväkoulumme Görres-Gymnasiumin oppilaiden kanssa 16.9.–22.9.2005.

Tätä nykyistä kieli- ja kulttuurirajat ylittävää ystäväkoulutoimintaa olisikin tervehdittävä suurella ilolla – edistäähän se kansojen ja yksilöiden välistä ymmärrystä. Oman koulumme kansainvälisen toiminnan päätaivoite ei ole ainoastaan jakaa tietoa ja valmentaa jatko-opintoihin vaan ohjata oppilaita kasvaamaan sivistyneiksi maailmankansalaisiksi, jotka ottavat muut ihmiset huomioon, arvostavat omaa kulttuuriaan ja suvaitsevat erilaisia tapoja elää.

Ystäväkouluprojektimme tavoitteena on vieraan kulttuurin ymmärtäminen, ja yhteinen puhuttu kieli on ymmärtämisessä suureksi avuksi. Asuessamme isäntäperheissä Koblenzissa huomasimme, että kielen tekninen osaaminen on vain kalpea haamu todellisesta kielitajusta. Kieli ei ole ainoastaan vain puhuttua tai kirjoitettua kieltä, vaan tunteiden tulkinnessa vielä tärkeämpää olisi osata lukea eleitä ja ilmeitä, kuunnella ja tulkita toista ihmistä, luottaa häneen ja suvaita erilaisia tapoja ilmaista itseään. Jotta voisimme oppia vierasta kieltä, meidän tulee olla aidosti kiinnostuneita ihmisistä ja vieraasta kulttuurista.

Yhtenä leirikoulumme tavoitteena on ollut suullisen kielitaidon kehittäminen. Kysyttäessä oppilaiden mielipidettä, he katsovat puhumisen yksiselitteisesti tärkeimmäksi ja mieluisammaksi osaksi vieraiden kielten opiskelua. He korostavat, että ihmisten välinen viestintä rakentuu puhumiselle. Kansainvälinen yhteistyö on tempaissut sekä oppilaat että opettajat mukaansa, ja oppilaiden valmius ja motivaatio käyttää vierasta kieltä on lisääntynyt huomattavasti viime vuosina ystäväkouluhankkeemme myötä.

Opettajakollegamme Karen, Frank, Barbara ja Volker olivat onnistuneet erittäin hyvin vierailuohjelman laatimisessa. Ohessa joitakin otteita oppilaiden leirikoulun matkaraporteista:

”Hahnin lentokentällä keli muuttui puolipilviseksi, ja Saksan sää ei ollut juuri lämpöisempi kuin Suomesta lähdetäessäkään. Saimme laukut nopeasti ja pääsimme jatkamaan matkaa linja-autolla noin 80 kilometrin päässä olevaan Koblenziin. Komea kuutamoloihi koko automatkan ajan, ja hienoinen jännitys isäntäperheen tapaamisesta hiipui kaikkien mieliin... Oli mukavaa tavata kaikki saksa-

laiset tutut Koblenzin teatterin edessä. Saa-  
vuimme perille niin kuin sanotaan – väsyneinä, mutta onnellisina.”

„Am Morgen habe ich mit Iris und Ethel gefrühstückt. Das Frühstück war groß. Es gab z.B. Brötchen, Croissants, Marmelade, Käse und Würste. Ich mochte auch das Haus meiner Gastfamilie. Es war sehr groß und schön und ich hatte ein eigenes großes Zimmer.“

„Wir entschieden nach Frankfurt zu fahren... da fand die Internationale Automobile Ausstellung (IAA) statt. Das Gelände war riesengroß, wie eine andere Stadt in Frankfurt. Es gab sieben Hallen, in denen die Autos waren. Für die großen Automarken, wie Mercedes-Benz oder BMW, gab es eigene Hallen. In einer Halle konnte man teure Wagen finden: Ferraris, Porsches und Rolls-Royces, sogar einen F1-Ferrari. Die Ausstellung war wirklich der Höhepunkt des Tages, weil ich neben Ferraris Angela Merkel sah, die wahrscheinlich neue Bundeskanzlerin wird.“

„Am Nachmittag haben wir eine Haribo-Ausstellung besucht. Da gab es Kunst von den Haribo-Bonbons und alle möglichen Sachen von Haribo.“

„Am Samstag bin ich mit Eva nach Köln gefahren. Wir haben dort eingekauft und den Kölner Dom besichtigt. Die Kirche war sehr eindrucksvoll.“

„Weil es spät war, gingen wir ins Restaurant essen. Wir aßen gut und diskutierten viel über die Stellung der Ärzte in Finnland im Vergleich zu der in Deutschland. Es ging auch um KELA und Versicherungen im Allgemeinen in Finnland. Ich muss zugeben, dass die Themen ganz schwierig waren, weil jede Menge Fachwörter und Begriffe gebraucht wurden. Während der Diskussionen merkte ich, worüber ich diskutieren kann und worüber nicht kann. Es war eine Überraschung, dass ich über sehr viele – sogar abstrakte Themen und Sachen sprechen konnte.“

”Burgunderfestissä laulumme sujui oikein mallikkaasti, vaikka edessä istuikin satapäinen yleisö. Se oli yllättävän suuri tapahtuma, ja laulumme oli tärkeä ohjelmanumero muiden joukossa. Kun olimme vapautettuja





*Norssilaiset Koblenzin kaupungin vastaanotolla*

edustustehtävistä, jatkoimme porukalla kiertelyä kaupungilla.”

„Am Abend kam die Mutter von Lukas und holte uns ab. Zu Hause aßen wir Gulasch und Spätzle, die schmeckten herrlich. Am Tisch unterhielten wir uns viel über die Wahl, z.B. darüber, wer BundeskanzlerIn wird. Es ging auch um die Eßgewohnheiten. Ich wundere mich darüber, dass man in Deutschland nach dem Essen dem Koch nicht dankt.“

„Heute ist der erste Tag im deutschen Gymnasium. Erst war ich in einer Biologie-Stunde. Die Schüler hielten Vorträge. Ich habe einige Sachen verstanden, weil ich dieselben Themen im letzten Jahr studiert habe.“

„Lisas Schule Görres-Gymnasium ist ganz groß. Ich war in einer Lateinstunde. Die Schule unterscheidet sich sehr von unserer Schule. Sie ist mehr historisch und ich mag sie sehr.“

„Der Schultag fing pünktlich um acht Uhr an. Lukas hatte Mathematik, und ich dachte, es wäre interessant, die Stunde zu beobachten. Man behandelte Funktionen in der Stunde. Eigentlich lernten und wiederholten die Deutschen die Grundsachen, aber trotzdem werden sie während dieses Schuljahres fast alle gleichen Sachen lernen wie bei uns. Die

Disziplin war gut, weil der Lehrer streng war. Das merkte ich auch, als jemand falsch antwortete, sagte er sofort: Falsch!“

„Am Nachmittag war der Rundgang in der Stadt Koblenz. Wir gingen ins Mittel-Rhein Museum, da hatten wir den Empfang im Schöffenstübchen durch den Kultur- und Schuldezernenten der Stadt Koblenz Herrn Knopp. Die Lehrer aus Koblenz und Finnland wurden von einer Lokalzeitung interviewt, und ein Gruppenfoto wurde auch genommen. Ein Lokalsender interviewte Samuli und Antti.“

„Am Dienstag fahren wir mit dem Zug nach Trier. Der Zug war ganz modern, und die Landschaft war wunderbar. An der Mosel gab es viele Weinberge und kleine Dörfer.“

„In Trier gab es viele Sehenswürdigkeiten. Wir fingen mit Porta Negra an. Es ist ein großer und am besten erhaltener Stadttor in der ganzen Welt und ist 2000 Jahre alt. Der Rundgang ging weiter mit einem Besuch in einer römischen Basilika, die riesengroß war und wurde am Anfang des fünften Jahrhunderts aus Ziegel gebaut. Wir spazierten durch einen schönen Garten ins Amphitheater, das ein Teil der alten Stadtmauer war. Da gab es auch Kaiserthermen, ein großes römisches Bad. Im Bad gab es viele lange Wasserleitungen und schöne Einzelheiten.“



„Mittwoch war ein besonderer Schultag. Es war „ein Tag der Naturwissenschaften“, weil Görres-Gymnasium eine MINT –Schule ist. Es bedeutet Mathematik, Informatik, Naturwissenschaften und Technik. In einer Vorlesung erzählte ein Physikprofessor aus Kaiserslautern über die Bose-Einstein Kondensation, die eine große Rolle in moderner Physik spielt. Es war sehr interessant, die Vorlesung zu hören, weil ich die Hälfte wusste und die andere Hälfte Neues war. Die Begriffe waren schwierig, aber so wäre die Vorlesung auch auf Finnisch gewesen! Zum Schluss führte er ein fantastisches Supraleitungsexperiment durch, und danach fragte ich ihn einige Sachen nach.“

„Koululla oli luonnontiedepäivä: eri alojen asiantuntijat luennoivat eri aiheista ja koulun omia projekteja esiteltiin. Olin heti yhdeksältä seuraamassa luentoa Atomimalleista ja niiden kuvaamisesta mikroskooppilla – aihe sinänsä oli mielenkiintoinen ja asiassa pysyi ihan hyvin mukana.“

„Um zwei Uhr fing unsere Schiffahrt an. Die Fahrt am Rhein entlang zur Marksburg dauerte eine Stunde. Vom Schiff sahen wir schöne Landschaften am Rhein, und das Wetter war warm, etwa 20 Grad. Die Marksburg, die wir hoch auf einem Gipfel sahen, ist die einzige nie zerstörte Burg am Rhein.“

„Von dort fuhren wir mit dem Zug in eine Brauereigaststätte, die hieß Maximiliansbräu. Das Essen war lecker, ich aß eine „Sudpfanne“, verschiedene Fleischsorten mit Kartoffeln.“

„Meine Gastfamilie gab mir ein Buch über Koblenz als Geschenk. Wir alle dachten, dass mein Aufenthalt in Deutschland zu kurz war.“

„Saksalaiset olivat ystävällisiä ja perhe otti meidät hyvin huomioon. Ruokailut kummasuttivat perheessä ehkä eniten. Vesi oli aina hiilihappoista. Aamuisin oli aina tuoreita sämpylöitä, joiden päälle laitettiin hilloa tai suklaata. Perinteiset saksalaiset ruuatkin poikkesivat hieman omistamme. Ruuasta ei myöskään ollut tapana kiittää vaan siitä piti kehua. Saksalaiset olivat kohteliaita ja ensiujotuksen jälkeen small talkiakin ilmeni enemmän.“

„ Das Görres-Gymnasium hat uns Becher mit

einem Görres-Logo geschenkt. Und Gummibärchen natürlich.“

„Meine Gastfamilie gab mir viele Mitbringsel, deutsche Schokolade und Kekse. Als ich ins Bett ging, fühlte ich mich ein bisschen wehmütig, ich hatte die Familie kennen gelernt, die Zeit ging so schnell.“

”Oli ihanaa laskeutua takaisin Suomen kammalle. Ruskan värit olivat poissa ollessamme voimistuneet; vaahterat loistivat tulipunaisina Pirkkalan lentokentän parkkialueella. Ilta oli lämmin ja aurinkoinen. Saavuimme Jyväskylään illalla ennen kahdeksaa. Ikimüstoinen reissomme oli päättynyt. Koulun pihalla oli kotiväki vastassa. Miten paljon minulla olisikaan kotona kerrottavaa!”

## TÄYDENNYSKOULUTUS

### TÄYDENNYSKOULUTUSTOIMINTA

Normaalikoulu vastaa alueelliseen täydennyskoulutustehtäväänsä kahdella tavalla. Jyväskylän seudun verkostokuntien kanssa tehdään yhteistyötä tarjoamalla opettajille lyhytkestoisia (2-4 h) pedagogisia koulutussilltopäiviä. Verkostokunnat huolehtivat itse koulutusten markkinoinnista opettajilleen, ja välineenä käytetään yhdyshenkilöiden lisäksi mm. www-sivua. Ensi syyslukukaudella tarjolla on Norssista seitsemän koulutusta ja kevätlukukaudella 11 koulutusta.

Olemme aktiivisesti mukana myös OKL:n Pedagogisten messujen järjestelyissä. Tammiukuussa 2006 järjestetyt messut toteutettiin alakoulun tiloissa ja niihin osallistui n. 350 opettajaa Jyväskylän seudulta. Messut koostuivat kaikille yhteisestä luennosta ja erikseen valittavista työpajoista. Kuuden pajan vetäjinä oli Norssin opettajia. Loput norssilaiset osallistuivat messuille kouluttautujina.

Jatkamme ja kehitämme edelleen täydennyskoulutusyhteistyötä sekä verkostokuntien että OKL:n kanssa. Koulutustoimintaan osallistuminen on Norssin opettajille vapaaehtoista, mutta koulun kannalta merkittävää.

## NORSSILAISTEN JULKAI- SU- JA OPPIKIRJATUO- TANTOA

Daffue-Karsten, Louisa, Luukkonen, Hilpi, Moilanen, Kari, Pollari, Pirjo, Venemies, Kati & Vincent, Kirby. 2004. English UNITED Course 1. Tammi.

Daffue-Karsten, Louisa, Luukkonen, Hilpi, Moilanen, Kari, Pollari, Pirjo, Venemies, Kati & Vincent, Kirby. 2005. English UNITED Course 2. Tammi.

Daffue-Karsten, Louisa, Luukkonen, Hilpi, Moilanen, Kari, Pollari, Pirjo, Venemies, Kati & Vincent, Kirby. 2005. English UNITED Course 3. Tammi.

Daffue-Karsten, Louisa, Luukkonen, Hilpi, Moilanen, Kari, Pollari, Pirjo, Venemies, Kati & Vincent, Kirby. 2006. English UNITED Course 4. Tammi.

Honkanen, Tarja; Marjomäki, Heikki; Pakola, Eija; Rajala, Kari: Yhteiskunnan tuulet 9, oppikirja, Otava 2006.

Lasse Kannas, Kari Eskola, Pia Räsänen & Pertti Mustajoki. 2006. Virtaa - Terveys ja tutkimus. Atena Kustannus Oy.

Kara, Hannele 2005. Eurooppalainen kielsalkku puhutun saksan opetuksessa perusteella. Teoksessa V. Kohonen (toim.) Eurooppalainen kielsalkku kouluissa ja oppilaitoksissa - taustaa ja kokemuksia suomalaisesta kehittämistyöstä. Helsinki: WSOY, 148–160.

Kara, Hannele 2006. Portfolio saksan kielen puhekuulttuurin opettamisessa ja arvioinnissa. Teoksessa R. Kankaansyrjä, T. Nyman & T. Piippo (toim.) Opin kieliä omaan salkkuun. Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos. Opetuksen perusteita ja käytänteitä 42, 64–70.

Kara, Hannele 2005. Norssilla puhutaan sakkaa - kokeiluista tutkimukseksi. Teoksessa K. Nukarinen (toim.) Norssi tutkii ja kehittää. Jyväskylän normaalikoulun vuosikirja 2005. Jyväskylän normaalikoulun julkaisu nro

8, 19–29.

Kauppinen, Merja 2006. Peruskoulun opetussuunnitelmien tekstuaalista tarkastelua. Teoksessa A. Pajunen & H. Tommola (toim.) XXXII Kielitieteen päivät Tampereella 19.–20.5.2005. Tampere Studies in Language, Translation and Culture. Series B 2. Tampere: Tampere University Press, 197–209.

Murtorinne, Annamari 2005. Tuskan hauskaa! Tavoitteena tiedostava kirjoittaminen. Kirjoittamisprosessi peruskoulun yhdeksännellä luokalla. Jyväskylä Studies in Humanities 40: Jyväskylän yliopisto.

Murtorinne, Annamari 2005. Tuskan hauskaa! Tavoitteena tiedostava kirjoittaminen. Väitöksenalkajaisesitys Jyväskylän yliopistossa 17. syyskuuta 2005. Teoksessa K. Nukarinen (toim.) Norssi tutkii ja kehittää. Jyväskylän normaalikoulun vuosikirja 2005. Jyväskylän normaalikoulun julkaisu nro 8, 106 – 114.

Murtorinne, Annamari 2005. Kirjoittamisen prosessi on tuskaa ja hauskaa. Kielikukka 4/2005, 6–7.

Mäki-Paavola, Mari (toim.) 2005: Kirje lasinpuhaltajalle ja muita tekstejä. Jyväskylän normaalikoulun julkaisu nro 7. Saarijärvi.

Nukarinen, Kaija (toim.) 2005: Norssi tutkii ja kehittää. Jyväskylän normaalikoulun vuosikirja 2005. Jyväskylän normaalikoulun julkaisu nro 8. Saarijärvi.

Suutarinen, Sakari 2006. Demokratiakasvatus ja -koulutus. Teoksessa S. Borg (toim.) Suomen demokratiaindikaattorit. Hallituksen poliittikkaohjelmat kansalaisvaikuttaminen. Oikeusministeriön julkaisu nro 1/2006. Helsinki: Edita Prima Oy, 204–230.

Vuorimies, Heikki (toim.) 2005: Koulumuistoja menneiltä vuosikymmeniltä. Jyväskylän normaalikoulun julkaisu nro 9. Saarijärvi.



*Alakoulun oppilaskunnan hallitus*

## OPPILASKUNNAT

### OPPILASKUNNAN TOIMINTAA LUKUVUONNA 2005–2006

Lukuvuoden aikana vuosiluokilla 1–6 oppilaskunnan hallitus sai osallistua ja vaikuttaa monin eri tavoin yhteisiin asioihin. Ensimmäisiä tehtäviä uudella hallituksella oli laatia luokille koripallovuorot välituntipelejä varten. Koulun pihalle koripalloteline oli saatu oppilaiden oman aktiivisuuden ansiosta.

Uuteen hallitukseen valittiin varsinaisiksi jäseniksi Silvia Geier (3a), Eikka Flander (3b), Helmi Kalaja (3c), Tilda Lattu (4a), Julius Honka (4b), Juuso Takala (4c), Oula Valkeinen (5a), Laura Wilsson (5b), Aapo Rainamo (5c), Janne Riikonen (6a), Roosa Leinonen (6b) ja Sohvi Kalaja (6c). Järjestäytyessään hallitus valitsi puheenjohtajaksi Laura Wilssonin.

Uusi puheenjohtaja on ollut aktiivisesti kertomassa oppilaskunnan kuulumisia opettajainkokouksissa. Myös muut hallituksen jäsenet päättivät tulla tutummiksi laittamalla kuvansa uudelle oppilaskunnan ilmoitustaululle. Tämän

tärkeän tiedotuskanavan lisäksi avattiin oma sähköpostiosoite, johon kaikilla oli mahdollisuus laittaa muun muassa tapahtumaehdotuksia, aloitelaatikon lisäksi.

Syksyllä oppilaskunta osallistui perinteiseen SPR:n nälkäpäiväkeräykseen. Rahaa kertyi nyt enemmän kuin edellisenä syksynä, jopa 533,50 euroa. Ahkerin rahan kerääjä oli 5c-luokka.

Marraskuussa oppilaskunnan hallitus osallistui koulun ympäristöohjelmaan kuuluvaan jätöpaperinkeräysteemaan. Oppilaat jakoivat luokkiin uudet paperinkeräyslaatikot, myöhemmin luokat saivat käyttökoulutusta hallituksen jäseniltä.

Hallituksen puheenjohtaja oli vastaanottamassa kansainvälisiä Arion-vieraita, hallituksen muita jäseniä oli myös mukana opastamassa vieraille koulua. Oppilaiden tekemä hieno eri maiden lipuista koottu lippulanka toivottaa vieläkin vieraat tervetulleeksi kouluimme.

Yhteistyö Oulun normaalikoulun kanssa saatiin syntymään Unescon kansalaisvaikuttamisen teemaviikoilla. Hallituksemme tehtävänä



oli opastaa Oulun alakoulun norssin oppilaita oppilaskuntavaalien organisoinnissa. Oppilaat olivat yhteydessä toisiinsa ja suunnittelivat tapaamista.

Unesco-viikolla luokissa tutustuttiin maakuntamme merkkihenkilöihin ja saatiinpa kaupunginjohtaja Markku Anderssonkin kaikkien oppilaiden tentattavaksi kulttuuriasioista.

Torstaina 27.4.2006 vietettiin Unesco-teeapäivää eri norsseissa yhtä aikaa. Hallitus kertoi koko koululle toiminnastaan ja innosti kaikkia oppilaita osallistumaan yhteisten asioiden eteenpäin viemiseksi.

Tämän viikon päätteeksi iloittiin vappuisesti pukeutuen. Oppilaskuntapäivänä 28.4. pääesiintyjä Yhden Joukon Yhtye nauratti kaikkia ikään katsomatta.

Työteliään talven päätteeksi oppilaskunnan hallitus teki retken. Jäätelö maistui!

Oppilaskuntatoimintaa ohjasivat opettajat Maarit Kerimaa ja Ilpo Ollikainen.



*Oppilaskunnan päivässä esiintyi Yhden Joukon yhtye*



*4b-luokan poikien tietovisailu*



Taitavat breikkaajat lumosivat yleisönsä Norssirockissa (Kuva: Hannu Korpela)



Hiphop-duo vauhdissa (Kuva: Hannu Korpela)



*First Day soittaa Norssirockissa Rasmusta (Kuva: Hannu Korpela)*

## YLÄKOULUN OPPILASKUNNAN HALLITUKSEN TOIMINTA LUKU- VUONNA 2005-2006

Koulumme 90-juhlavuoden takia yläkoulun ja lukion yhteistyössä järjestämät itsenäisyyspäivän tanssiaiset muuttuivat 90-vuotistanssiaisiksi. Osallistuminen oli tänäkin vuonna vapaaehtoista, mutta silti osanotto oli runsas. Usea opettajakin oli tullut juhlistamaan koulun juhlavuotta oppilaiden kanssa. Hallitus piti myös buffetia tanssiaisten lomassa.

Kaksi hallituksen jäsentä edusti Jyväskylän norssia, norssien peruskoulun ja lukion hallitusten kokouksessa Helsingissä. Ideoita ja toimintamalleja jaettiin molempiin suuntiin.

Perinteinen Puurojuhla toteutettiin yhteistyössä lukion hallituksen kanssa. Pientä maksua vastaan vierailijoille tarjottiin riisipuuroa ja oppilaiden tekemiä esityksiä. Vierailijoita olikin mukavasti.

Taksvärkkikohteeksi tänä vuonna päätettiin Tansanian aids-valistus ja kotimaan kohteeksi sotaveteraanit.

Hallitus on toiminut oppilaiden ja opettajien

tiedonvälittäjänä. Erityisesti keskustelua on käyty kouluviihtyvyydestä.

Maija Väisänen

## LUKION OPPILASKUNTA

Kuluneena lukuvuonna lukion oppilaskunnan toiminta on ollut vilkasta, mikä on ohjaavan opettajan ja itse hallituksen jäsenten ansiota. Oppilaskunta oli mukana koulumme 90-vuotis juhlaviikolla järjestämällä juhlatanssiaiset. Perinteinen puurojuhla hoitui myös oppilaskunnan voimin. Kevätpuolella aprillipäivän tuntumassa oppilaskunnan hallitus järjesti Lähi-Itä-henkisen tempauksen.

Ohjaava opettaja, puheenjohtaja ja abien aktiivijäsen pitivät koulutuspuheen oppilaskunta-toiminnasta Nuorten Keski-Suomen järjestämässä Kohtaus-tapahtumassa. Oppilaskunta oli mukana suunnittelemassa Norssin taiteen ja kulttuurin iltapäivää, Norssirockia ja Afterockia. Oppilaskunta oli huhti- ja toukokuun kuluessa mukana järjestämässä myös janoapäiväkeräystä ja otti osaa ulkoasiainministeriön Aasian kehitysprojektiin.





*Afterrockissa kaikki halukkaat pääsivät esiintymään (Kuva:Hannu Korpela)*



*Ajatukset ja motoriikka yhdistyvät tanssimatolla (Kuva: Hannu Korpela)*

## KIRJASTO

### MARTIN JA 5B:N OPPILAIKEN KIRJASTOTUNNIT LUKUVUONNA 2005–2006

Joka perjantai 5b-luokalla on kirjastotunti. Luokka on jaettu puoliiksi ja tunnit ovat aamupäivällä. Tunnilla tehdään esitelmää itse valitsemista aiheista ja luetaan kirjoja sekä lehtiä.

Haastattelin Markoa ja Jannea kirjastotunneilla työskentelystä. He kertoivat etsineensä lukukauden alussa airsoft-harrastuksesta. Minä en ollut aikaisemmin tutustunut tuohon harrastukseen ja kyselin pojilta siitä. Ehdotin pojille, että he tekisivät siitä esitelmän, koska moni muukaan ei varmasti tunne lajia. Työryhmä kasvoi vielä Aleksilla, Makella, Eerolla, Taistolla, Miikalla ja Henrillä. Pojat innostuivat lisäksi tekemään kotisivut aiheesta. Kotisivuja on työstetty ahkerasti koko talvi. Sivuille voi ilmoittautua jäseneksi, ja muutama innokas koulun ulkopuolinen poika onkin tämän tehnyt. Pojilla on jo tulevaisuuden suunnitelmat valmiina. Kun ikää on riittävästi, he perustavat



pienen yrityksen alan harrastajille. Palveluihin kuuluisivat korjaus- ja huoltopalvelua sekä pieni muotoista varustemyyntiä. Pojat kertoivat oppineensa projektista paljon uusia asioita ja saaneet lisätietoa harrastuksesta, kotisivujen teosta ja yhteistyöstä. Kotisivujen osoite on [www.freewebs.com/make7](http://www.freewebs.com/make7).

### Mietteitä 5b-luokan kirjastotunneista

"Kirjastossa on ollut kivaa. On saatu tehdä esitelmiä, lukea kirjoja ja surffailla netissä tietoa etsien. Anne on auttanut aineiston etsimisessä, jos tarvetta on ollut, ja hyvin onkin auttanut!" (Johanna)

"Olen oppinut kirjastosta monen moista enimmäkseen koirista, koska pidän niistä. Yleensä piirrän kirjastossa mutta joskus teen esitelmiä." (Monica)

"Olen oppinut kirjastossa paljon. Täällä on todella mukavaa lukea ja tehdä esitelmiä, ainakin yleensä. Kirjastossa on hiljaista, koska siellä pitää olla hiljaa. Kirjastoon on myös mukava tulla muuten vain." (Tessa)

"Olen oppinut kirjastosta etsimään kirjoja. Teen kirjastossa esitelmiä, luen ja joskus piirrän." (Katri)

"Esitelmien teko on hauskaa. Kirjastossa on paljon hyviä ja mielenkiintoisia kirjoja. Kirjastossa saa käyttää tietokoneita tiedonhakuun." (Laura W.)

"Teemme yleensä kirjastossa esitelmiä, luemme ja piirrämmme. Kirjastossa on ihanat sohvavälikkeet ja rauhallinen tunnelma. Kirjoja on paljon joka lähtöön. On myös hyvä, että kirjastossa on tietokoneita. Niistä saa lisäapua esitelmiä tekemisessä ja voi tulostaa kuvia. Kirjastonhoitaja Anne on avulias ja auttaa etsimään kirjastossa kaiken, mitä etsii. Anne auttaa kaikessa!" (Laura N.)

Mitä mieltä olet kirjastosta? "MAAILMAN PARAS PAIKKA ! Ihanan rauhallinen." Mitä kirjoja olet lukenut? "Kaikki hevostkirjat ja kissakirjoja."

Mitä olet tehnyt? "Olen tehnyt läksyjä, esitelmiä, lukenut ja etsinyt kuvia netistä." (Vuoko M.)



5b:n oppilaita kirjastossa

"Kirjastossa on paljon hyviä kirjoja, joista on hyvä etsiä tietoa esitelmien tekoon ja mukavat sohvavälikkeet sekä paljon hyvää lukemista!" (Anna)

"Aina perjantaisin käymme kirjastossa kirjastotunneilla. Yleensä teemme esitelmiä tai luemme kirjoja. Kirjastossa voi rentoutua ja sohvavälikkeet ovat mukavia lukemiseen. Kirjasto on ehdottomasti paras paikka koulussa." (Pulmu)

"Kirjasto on oikea aarrekkamio, joka on täynnä tietoa, huumoria, fantasiaa ja muuta mielenkiintoista. Aina kun on kirjastotunti, juoksen heti tieto- tai fantasia-hyllylle. Haluaisin kovasti, että kirjastotunteja jatkettaisiin." (Petra)

"Olen tehnyt varmaan yli viisi esitelmää. Niitä on helppo ja kiva tehdä. Kun kirjastossa on neljä tietokonetta, pääsee hyvin etsimään tietoa ja kuvia." (Leo-Emil)

"Vuosi täällä on mennyt ihan mukavasti." (Antti)

"Paljon luettavaa, kiva ja hiljainen paikka. Jatketaan vielä." (Saska)

"Mielestäni on kiva, että koulussa on näinkin iso kirjasto. Kirjastossa on kivaa, vaikka välillä tylsää, kun ei keksi mitään tekemistä tai laiskottaa. Yleensä teen kirjastossa esitelmää tai luen." (Ilja)

"On kiva etsiä asioista tietoa ja tehdä esitelmiä. On edes joku tunti, jolloin ei tarvitse rassata päätä vaan saa tehdä jotain hiljaista hommaa." (Taisto)



*Kuvassa innokkaita lukudiplomin saajia ja mestarilukijoita 2a-luokalta*



*Kirjan ja Ruusun päivän juhla*



*Juhlissa jaettiin 156 lukudiplomia*

## LUKEMALLA LENTOON

2a-luokkalaisten päivänavaus kansainvälisenä lukutaitopäivänä 8.9.05 polkaksi käyntiin lukudiplomien suorittamisen koulussamme. Toisluokkalaaiset esittelivät monenlaisia hauskoja, mielenkiintoisia ja jännittäviä kirjoja.

Koulumme oppilaat ovat lainanneet kirjoja sekä koulun omasta kirjastosta että kaikista kaupungin kirjastoista. Kirjojen etsinnässä apuna ovat olleet kaupunginkirjaston kullekin luokkatasolle tarkoitetut kirjaluettelot.

Lukuvuoden lukemisarakka palkittiin Kirjan ja Ruusun päivänä 10.5.06 yhteisessä päivänavauksessa, jonka yhteydessä jaettiin lukudiplomit ja mestarilukija-diplomit. Saajia oli joka luokkatasolta.

## KOKEMUKSIANI OPETUSHARJOITTELIJANA JA OPETTAJANA KOULUKIRJASTOSTA

Tutustuin ensimmäisen kerran yläkoulun kir-

jastoon ollessani aineenopettajajarjoittelijana Jyväskylän norssilla. Koulun kirjasto ei vartannut ennako-odotuksiani. Ei ollut kaikuvaa salia eikä hiljaisuutta. Ovella tungeksi iloisesti puliseva oppilasparvi. Osa selaili lehtiä, jotkut tekivät viime tippaan jääneitä läksyjä ja loput seilasivat netissä tai pelasivat pelejä. Kaiken keskellä kirjastonhoitaja etsi lukiolaiselle tenttikirjaa. Sisälle päästyäni petyin tilan ahtauteen. Harjoittelijoille pidetyssä infotilaisuudessa kuitenkin selvisi, että kirjaston hyllyihin mahtui melko kattava kokoelma kirjallisuutta. Kirjastosta sai myös kätevästi hankittua oppikirjat tuntien suunnittelua varten. Muuten peruskoulun oppikirjoja olisikin ollut lähes mahdotonta hankkia, sillä kaupungin kirjastosta niitä ei löydy. Oppikirjat olivat kovassa käytössä, mutta joustavan lainauskäytännön vuoksi oikea kirja löytyi aina ajoissa ennen harjoitustunteja.

Nyt aloittelevana tuntiopettajana olen edelleen tutkinut ahkerasti kirjaston hyllyjä. Aineistoa on tullut etsittyä Lassista ja Leevi -sarjakuvista pedagogisiin ja tieteellisiin julkaisuihin. Kaikki



*Kaisa Kivioja*

tarvittava kirjallisuus ei tietysti mahdu täpötäysille hyllyille, mutta alakoulun puolelta ja opettajien työhuoneista kirjat on toimitettu kätevästi suoraan lokeroon. Palvelu siis toimii. Myös oppilaat tuntuvat olevan tästä samaa mieltä. Monet hyödyntävät sujuvasti sekä kirjallisuutta että Internetiä tiedonhaussa, ja tutulta kirjastonhoitajalta jokainen uskaltaa varmasti pyytää apua tarvittavan tiedon löytämiseen.

Kahdeksannella luokalla kaikki oppilaamme tekevät maantiedossa Eurooppa-aiheisen tutkielman, ja silloin kirjastossa riittää vilskettä. Kurssin alussa kuului takapenkistä purnasta asettamastani ”kirjaston käyttöpakosta”. Tutkielman viimeiseltä sivulta tuli siis löytyä nettiosoitteiden lisäksi myös kirjallisuuslähteitä. Purnaus vaimeni kuitenkin nopeasti, ja huomasin, että yhä useampi oppilas vietti oppitunnin vapaaehtoisesti tietokirjan parissa näyttöpäätteen sijasta. Oppilaat huomasivat, että kaikkiin esille nouseviin kysymyksiin ei löytynytäkään vastausta netistä. Toisaalta tietoa oli liikaakin ja siksi tietokirjojen selkeät sisällysluettelot olivat oppilaille helppotus. Kurssin lopussa katkeria kommentteja lentelikin silloin, kun oppilaat eivät jostakin syystä päässeet kirjastoon oppitunnin aikana. Myös lukion tutkielmakursseilla opiskelijat löysivät kutsunsa aineiston kätevimmin koulun kirjastosta, sillä kynnys vierailuun oli tarpeeksi pieni kiireisellekin oppijalle. Koulumme kirjasto on mielestäni monipuolinen oppimisympäristö, jonka jokainen neliö on varmasti tehokkaassa käytössä. Enää tilakaan ei tunnu pieneltä, vaan tiivis tunnelma kuuluu asiaan.

Kaisa Kivioja

## TUKIOPPILAS- JA TUTOR-TOIMINTA

### TUKIOPPILASTOIMINTA

Kuluvana lukuvuonna tukioppilaina ovat toimineet seuraavat oppilaat:

- 8a Joakim Innilä, Nanna Mylly, Pinja Vaasala
- 8b Anna Hakala, Hanna Heisto, Iina Piirainen, Herkko Pirskanen
- 8c Mira Hölttä, Venla Järvinen, Valtteri Kairaluoma, Helmi-Riikka Olkinuora
- 8d Mirna Aho, Jenna Kastepohja, Niko Kähkönen
- 8e Amanda Nurminen, Paula Sopanen, Sanni Strandén
- 8f Elli Kantanen, Meri-Maaria Kiiänmaa, Elli Pirttimäki
- 9a Tamar Hamo, Sonja Oikari, Hanna Rintanen
- 9b Heidi Hokkanen, Päivi Poutanen, Sara Virtanen
- 9c Shila Abedi, Pekka Korhonen, Juulia Leivo, Luukas Savolainen
- 9d Elli Hepola, Anna Kasurinen, Auri Pöntinen
- 9e Mari Kiviniemi, Matias Laakso, Saara Laukkanen, Kalle Matsinen
- 9f Hanna Keskitalo, Hanna Maukonen, Saara Rehn

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on kehittää itseluottamusta ja aktivoida oppilaita hyvien toverisuhteiden ylläpitämiseen. Toiminnalla pyritään lisäämään yhteistyötä eri vuosiluokkien oppilaiden sekä nuorten ja aikuisten välillä.

Kahdeksannen vuosiluokan tukioppilaat opettelivat kurssin aikana ryhmässä toimimista ja vuorovaikutustaitoja erilaisten harjoitusten avulla. Kiusaamisteemaa käsiteltiin mm. draaman keinoin yleisesti ja erityisesti oman koulun näkökulmasta. Kevätlukukaudella tukioppilaat kävivät yhdessä opinto-ohjaajien kanssa kertomassa alakoulun oppilaille yläkoulussa opiskelusta. Tutustumispäivänä tukioppilaat järjestivät ohjelmaa tuleville seitsemäsluokkalaisille. Lisäksi kahdeksannen luokan tukioppilaat suunnittelivat peruskoulunsa päättävälle potkiaiselle, jotka pidettiin tou-



◇◇◇ ————— ◇◇◇

kotöiden aikana.

Lukuvuoden alkajaisiksi yhdeksännen luokan tukioppilaat järjestivät tervetulojuhlan seitsemäsluokkalaisille. Tapahtuma pidettiin Harjulla. Tunnelma oli mukava niin järjestäjien kuin osallistujienkin mielestä. Syyslukukauden aikana tukioppilaat kävivät myös leikittämässä kummiluokkia. Kevätlukukaudella he kävivät kertomassa seitsemäsluokkalaisille tukioppilastoiminnasta. Ystävänpäivänä tukioppilaat jakoivat aikaisempien vuosien tapaan tervehdyksiä oppilaille ja koulun henkilökunnalle. Lisäksi he järjestivät ohjelmallisen ystävänpäiväjuhlan, jossa mm. julistettiin vuoden ystävällisin yläkoululainen sekä vuoden pari.

Lukuvuoden aikana tukioppilaat osallistuivat Mannerheimin lastensuojeluliiton tukioppilasseminaareihin Vesalassa. Syksyllä seminaariin osallistui yhdeksäsluokkalaisia ja keväällä kahdeksäsluokkalaisia.

Tukioppilaat ovat kokoontuneet pääasiassa valinnaiskurskien tuntien aikana. Tukioppilastoiminnan ohjaajina ovat toimineet Satu Eskelinen (ent. Polas), Tiina Huohvanainen, Taina Kesti ja Mari Mäki-Paavola.

## TUTORTOIMINTA LUKIOSSA

Lukion tutoreina ovat toimineet lukion II vuosikurssilta Milla Jantunen, Elisa Keisanen, Jenni Saukkonen ja Marjo Pitkänen. Lukion III vuosikurssin tutoreita ovat olleet Emilia Pehkonen, Jenni Ahola, Sanna Vähämäki, Ida Jokinen, Hanna Uutela, Seda Ilksöz, Johanna Laine, Isa Lampinen, Jenni Parkkonen, Maria Lamminmäki, Tytti Matsinen ja Marjukka Kivelä.

Lukion tutoritoimintaan ovat osallistuneet hakkaat lukion opiskelijat. Toiminnan tarkoitus on, että tutorit auttavat ja tukevat lukiota aloittelevia opiskelijoita ja kertovat lukioon pyrkiville peruskoulun 9-luokkalaisille ennakkotietoja lukiosta opiskelijan näkökulmasta. Tutorit antavat vinkkejä opintonsa aloittaneille lukujärjestyksen laadintaan ja kurssivalintoihin. Vanhemmat opiskelijat käyvät tutoroimassa nuorempiaan koulun perinteisiin (olympialaiset, tanssiaisat ja joulunäytelmä) liittyvissä asioissa. Tutoreiden ohjaajana on toiminut musiikin opettaja Rami-Jussi Ruodemäki.



*Elisa Keisanen ja Sebastian Lopez-Lehto*

## SAAVUTUKSIA

### LIIKUNTASAAVUTUKSIA

Kouluiliikuntaliiton (KLL) toimintaan osallistumisesta ja menestymisestä koulujen kilpailuissa myönnettiin KLL:n ansiomitali Heli Mutikaiselle (IIIC). Liikunnan lahjakortti myönnettiin taidokkaista tanssiesityksistä Suvi Poutaselle (IIIC), Tiina Sirviölle (IIIC), ja Tiina Vartiaiselle (IIIC) sekä Wanhojen tanssien koreografian suunnittelusta ja ohjauksesta Elisa Keisalle (IIC) ja Sebastian Lopez-Lehdolle (IIC).

Lukuvuoden 2005-2006 aikana Norssin oppilaat osallistuivat paikallisiin ja valtakunnallisiin kouluiliikuntakilpailuihin yleisurheilussa, golfissa, jalkapallossa, pesäpallossa, salibandysä, koripallossa ja uinnissa. Lukion poikien koripallojoukkue osallistui lukuvuoden aikana KLL:n sarjaan sekä Suomen Koripalloliiton ensimmäiseen järjestettyyn Urheiluakatemioiden mestaruuskilpailuihin Helsingissä. KLL:n sarjassa tuli menestystä monen neljännen sijan jälkeen: olimme hopealla. Urheiluakatemioiden - koulujen, jotka järjestävät koripallon aamuharjoittelua opiskelun ohessa - turna-



*Hopeaa voittanut lukion koripallojoukkue*

uksessa, saavutimme neljännen sijan. Joukkueessa pelasivat Jaakko Korhonen, Jukka Puolakka, Joonas Pälvimäki, Janne Puotamo, Jani Parkkinen, Petrus Heinonen, Kalle Kuokkanen, Juuso Hautala, Tommi Kostilainen ja Toivo Sokka. Joukkueen valmentajana toimi Jari Laine.

Valtakunnallisessa Power Mover -tanssikilpailussa liikunnallisia taitojaan esitteli kaksi Norssin ryhmää. Lukion toisen vuosikurssin opiskelijat sävyttivät yleisön taidollaan ja tyylikkyydellään perinteisissä Wanhojen tansseissa helmikuussa. Hienosti sujuneet tanssit kruunasi tänä vuonna Norssin oma reggae, jonka upean koreografian suunnittelivat itsekin tansseissa mukana olleet vanhat Elisa Keisanen ja Sebastian Lopez-Lehto.

## PERUSKOULUN TALOUSTIETOKILPAILU

Perinteiseen tapaan normaalikoulun 9. luokat ottivat osaa valtakunnalliseen taloustietokilpailuun. Kilpailussa luokkiensa parhaimpia olivat Patrick Ahonen (9a), Liisa Elomaa ja Lauri Niemistö (9b), Jenni Kuttila ja Pekka Korhonen (9c), Laura Kangasmetsä ja Auri Pöntinen (9d), Essi Suominen (9e) sekä Noora Kakko (9f).

## KERHOTOIMINTA

### PIENTEN KUORO

Kampuksen Norssin Pienten kuoron toimintaan osallistui lukuvuonna 2005–2006 aktiivisesti nelisenkymmentä reipasta laulajaa. Maanantaiaamut alkoivat innokkaiden eppuja toppuluokkalaisten kanssa laulaen, leikkien ja musiikista nauttien. Laulussa on voimaa! Yhdessä opittua päästiin myös esittämään isolle yleisölle joulu- ja kevätkuulussa, jotka olivat kuorolaisille tärkeitä ja odotettuja tilaisuuksia. Kuoron ohjaajana toimi Pirkko Oikarinen. Alakoululla järjestettiin opaskerhon ja kuoron lisäksi seuraavat kerhot: tekninen työ, käsityöaskartelu, palloilu, matematiikka, viittomakieli, ilmaisupaja sekä tiedekerho.

### OPASKERHO

Koulussamme vieraili useita ryhmiä ja yksittäisiä vieraita eri maista. Saksa, Englanti, Japani, Itävalta ja Tshekki olivat edustettuina. Lukuisat vierailut antoivat sykäyksen perustaa kevätlukukaudella opaskerho myös alakouluun. Kerhossa koulutettiin 5. ja 6. luokan oppilaista 13 kouluopasta, jotka ovat valmiita kiertämään vieraiden kanssa koulua ja kertomaan koulusta ja sen toiminnasta tarvittaessa





### *Alakoulun opaskerholaisia työssään*

vaikka vieraila kielillä.

Kerhossa harjoiteltiin niin esiintymistaitoja kuin opastamistakin, koulusta kertovia faktoja unohtamatta. Ensimmäisen tulikokeensa kerholaiset saivat Arion-vieraita opastaessaan. Opaskerhon pioneirit suoriutuivat tehtävästään loistavasti, ja toimintaa tultaneen jatkamaan ensi vuonnakin. Kevään viimeinen opastus annettiin amerikkalaisvieraille kesäkuussa juuri ennen kevätjuhlaa!

## **POWER MOVER-KERHO**

Kerho oli tarkoitettu Koululiikuntaliiton oman tanssin kisaan osallistuville oppilaille. Kerhoaikana oppilaille on ollut mahdollisuus suunnitella ja harjoitella omia tanssiesityksiään. Toiminnassa on ollut mukana kaksi innokasta ryhmää: 8. ja 9. luokan tyttöryhmä ja lukion poikaryhmä. Ryhmät osallistuivat tekemillään tansseilla aluekilpailuun.

## **HARRASTE- JA PALLOILUKERHOT**

Trampoliini on edelleen ollut hyvin suosittu. Parhaimmillaan trampoliinilla on ollut yli kaksikymmentä käyttäjää yhden kerhon aikana. Myös kuntosalin käyttö on lisääntynyt. Uusi laite, juoksumatto, on toiminut niin 7.-luokkalaisten kuin lukiolaisten innoittajana, kun oppilaat ovat tutustuneet sisäjuoksemisen saloihin. Kerhoissa on harrastettu myös sulkapalloa, pöytätennistä, sisäjäalkapalloa, voimistelua, squashia, erilaisia palloleikkejä ja parkouria.

## **NORSSIN TORWET**

Peruskoulun, lukion ja opettajakunnan yhtei-

nen puhallinyhtye jatkoi toimintaansa tänäkin vuonna. Vuoden ensimmäinen esiintyminen oli norssin päivänä koulumme 90-vuotisjuhlassa. Torvet esittivät koulun tunnuskappaleen asemaan nousseen ”Norssin sinisen” yliopiston Sinfiksen jousiston tukemana. Esiytyksestä tehtiin myös äänite, joka päättyi 90-vuotisjuhla levyille.

Toinen lukuvuoden kohokohdista oli jo perinteeksi muodostunut esiintyminen yliopiston yhteisissä joululaulajaisissa. Viime vuoden tapaan tilaisuus sai juhlat puitteet, kun laulut ja soitot kajautettiin kaupungin kirkossa. Yhtye esiintyi koulumme tilaisuuksissa mm. norssin päivänä, vanhojen tansseissa ja keväisessä Norssirockissa. Norssin Torvien riveissä soittivat kuluneena vuonna

Pipsa Hämäläinen, huilu,  
Jussi Ikola, piano,  
Hanna Keskitalo, klarinetti,  
Heikki Linnakylä, tenorisaksofoni,  
Tom Nevanpää, trumpetti,  
Emilia Pehkonen, huilu,  
Miila Pöntinen, klarinetti ja  
Tuulia Saikkonen, alttotorvi.

Torvien kapellimestarina ja sovittajana toimii musiikinopettaja Rami-Jussi Ruodemäki.

## **PARLAMENTTIKERHO TOIMII**

Aloitimme parlamenttikerhon kokoontumiset joulukuussa 2005. Tutustuimme eduskunnan toimintaan teoriassa, parlamentarismiin ja sen toteutumiseen Suomessa. Toiminta huipentui Helsingin matkaan ja nuorten parlamentin juhlaistuntoon eduskuntaan.

Suunnittelimme kaksi kysymystä kysyttäväksi istunnossa ja lähetimme ne eduskuntaan ennakkokäsittelyyn. Kysymyksemme koskivat koululiikuntaa ja nuorten ylipainoa sekä miesten ja naisten välisiä palkkaeroja.

Nuorten parlamentin juhlaistunto toteutui 17. maaliskuuta 2006. Lähdimme koululta aamulla bussilla kohti Helsinkiä. Perillä olimme noin puoli kymmenen. Aamupäivä kului tutustussamme eduskunnan tiloihin, ja kello 10.45 oli varsinaisen istunnon harjoitukset. Kello 12.00 alkoi eduskunnan nuorten parlamentin juhlaistunto. Istunnossa käsiteltiin ympäri Suomea



*Anna-Mari Laulumaan dramatisointi työyhteisön elämästä antoi aihetta pohdiskeluun...*

tulleiden parlamenttikerholaisten kysymyksiä, jotka liittyivät nuoria kiinnostaviin aiheisiin. Puhemies oli valinnut esitettävät kysymykset jo etukäteen, sillä niitä oli valmistettu kerhoissa yhteensä 182 kappaletta eikä aikaa ollut kuin reiluun kahteenkymmeneen. Emme päässeet esittämään omia kysymyksiämme, mutta istunnossa käsiteltiin kumpaakin esittämäämme aihetta.

Juhlaistunnon jälkeen oli puhemiehen vastaanotto valtiosalissa. Vastanotolla oli mahdollisuus vielä keskustella puhemiehen ja ministerien kanssa. Vastanoton jälkeen me jatkoimme sovittuun tapaamiseen Mauri Pekkarisen avustajan Päivi Ohlsin kanssa. Pääsimme myös myöhemmin hieman jututtamaan itse Pekkaristakin.

Matkan jälkeen olemme kokoontuneet keskustelemaan istunnosta ja omista kokemuk-



*Ryhmädynamiikassa on voimaa*

sistamme. Olemme myös kutsuneet Aila Paloniemen meidän koulullemme vieraaksi kertomaan työstään ja keskustelemaan yhdeksäsluokkalaisten kanssa ajankohtaisista asioista. Paloniemen vierailu tapahtuu toukokuussa. Osa ryhmämme jäsenistä pääsee keväällä vielä uudelle vierailulle eduskuntaan ensimmäisen käynnin epäonnistuttua heidän osaltaan ikävästi.

Kaiken kaikkiaan meillä on ollut oikein mielenkiintoinen kevät.

Tekijät: Viivi Järvinen, Iida Hämäläinen

## TYÖHYVINVOINTI

### TYÖYHTEISÖILTAPÄIVÄ

Lukuvuoden aikana on koko normaalikoulussa pohdittu monipuolisesti työyhteisön hyvinvointiin ja jaksamiseen liittyviä kysymyksiä. Koko henkilökunnalle suunnattujen kyselyjen perusteella toteutettiin Agorassa 30.3. työyhteisöiltapäivä, jonka käynnisti draamapedagogi Anna-Mari Laulumaa kyselyissä esiin nousseiden teemojen pohjalta. Pienryhmissä koottiin ajatuksia koulumme työhyvinvointiohjelmaa ja seuraavan lukuvuoden toimintoja varten.



*Pohdimme hyvinvointia erilaisissa ryhmissä ja monella tunnetasolla*



## **HENKILÖKUNNAN JUMPPA**

Norssin henkilökunnalla on ollut mahdollisuus nauttia tiistai-iltaisin liikunnasta ja yhdessä olosta jumpan merkeissä. Vuoden aikana on kokeiltu muun muassa stepaerobicia, lattareita, bodyaerobicia, intervallijumppaa ja syvävenyttelyä. Innokkaita jumppaajia on ollut kymmenkunta – mukana myös miehiä. Ohjaajina toimivat Satu Eskelinen ja Pia Räsänen.

## **NORSSIN PILATES TIISTAISIN SYLISALISSA**

Liikunnanopettaja ja Pilates-kouluttaja Merja Kalaja on ohjannut sekä ala- että yläkoulun opettajia Pilates- metodin avulla parempaan kehonhallintaan. Ryhmään on kuulunut 15 norssilaista, jotka ovat osallistuneet kahteen 10 tunnin mittaiseen kurssiin.

Pilates- tekniikka perustuu kehon keskustan hallintaan ja vahvistaa erityisesti kehon syviä lihaksia. Liikkeet kehittävät lihasvoimaa, -kestävyyttä ja nivelten liikkuvuutta. Liikkeet perustuvat kuuteen periaatteeseen: tarkkuuteen, keskittymiseen, keskittämiseen, kontrolliin, virtaukseen ja hallittuun hengittämiseen. Näiden periaatteiden toteuttaminen koulu-päivän päätteeksi on vaatinut sitoutumista ja sisua, mutta tarjonnut samalla upeita oppimisen kokemuksia!

## HYVINVOINTIA JA JAKSAMISTA TEKNISESTÄ KERHOSTA

Jo perinteeksi muuttunut Jorma Lindin isännöimä tekninen kerho kokoontui kuluneen lukuvuoden aikana varsin säännöllisesti. Norssin opettajat, henkilökunta sekä muutaman kerran jokunen oppilaskin toteuttivat luovuuttaan ja käden taitojaan.

Hitsaus, vannesaha, sirkkeli, oiko- ja tasohöylä ja hiomakoneet ovat tulleet sangen tutuiksi kerholaisille. Valmiina tuotteina olemme voineet ihailla entistettyjä ja uusia huonekaluja, kaapistoja, hyllyköitä, lapinkuksia sekä erilaisia metallipuolen luomuksia. Tietysti myös kevään muuttolinnut saavat uudet pesäpöntönsä tulevaa pesuettaan varten.

Töiden ohessa olemme hoitaneet koulu yhteisöme yhteisöllistä työyhteisökoulutusta ja lisänneet omaa jaksamistamme tehdessämme jotain näkyvää ja voidessamme ihailla valmiita tuotteita.

Kerholaiset

## OPETUSHARJOITTELUN TOTEUTUMINEN JA KEHIT- TÄMINEN

### OPETTAJANKOULUTUKSEN KEHIT- TÄMINEN JYVÄSKYLÄN YLIOPISSA

Jyväskylän yliopistossa opettajankoulutuksen keskeisiä kehittämisalueita ovat pedagogisten opintojen laaja-alainen toteuttaminen, opetusharjoittelun monipuolistaminen, soveltuvuuskokeet, ainelaitoksilla suoravalintajärjestelmään siirtyminen ja opetuksen laatu.

Normaalikoulun ja eri tiedekuntien yhteiset opettajankoulutuksen kehittämishankkeet on sisällytetty Jyväskylän yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmaan. Bolognan-prosessin tukena valtakunnallinen VOKKE-yhteistyö oli keskeisellä sijalla pedagogisten opintojen uuden opetussuunnitelman laatimisessa. Tämän työn pohjalta syyslukukauden 2005 alusta lukien on toteutettu valtakunnallisesti



*Teknisen työn kerholaisia*

sovittujen periaatteiden mukaisena pedagogisia opintoja. Ohjattuihin harjoitteluihin on pyritty yhtenäisen opintopistemäärän lisäksi saamaan yhdenmukaisia toteutustapoja, jolloin opiskelijoiden vapaa liikkuvuus olisi opintojen sisältöjen suhteen mahdollista. Lisäksi Normaalikoulu on toiminut yliopiston eri ainelaitosten muunto- ja pätevyöttämiskoulutusten harjoittelupaikkana joustuen henkilökohtaisten opetussuunnitelmien mukaisesti.

### PEDAGOGINEN YHTEISTYÖ ERI TAHOJEN KANSSA

Lähes kaikki ainelaitokset ovat siirtyneet suoravalintaan, mikä on jättevöittänyt opettajankoulutuksen yhteistyötä. Yliopiston aineenopettajankoulutuksen yhteistyöryhmä on jatkanut toimintaansa kehittäen ja koordinoiden koulutusta niin, että opiskelijan näkökulmasta opiskelu muodostaisi integroidun opintokokonaisuuden eri laitosten opetuksesta. Eri tiedekuntien perustamat opettajankoulutuksen yhteistyöryhmät ovat kehittäneet pedagogisia opintoja monimuotoisesti. Käytännön kehittämistyöstä vastaavat normaalikoulu ja OKL: n opettajat sekä suoravalinta-ainelaitosten edustajat. Luokanopettajankoulutuksen pedagogisia opintoja ja siihen sisältyvää opetusharjoittelua on suunnitellut yhteistyöryhmä, johon kuuluvat OKL:n edustajat, alakoulun rehtori sekä harjoittelukoulun rehtoria avustavat opettajat. Opintojen periodistaminen asetti lisähaasteen ohjattujen harjoitteluiden sujuvaan etenemiseen syyslukukaudella.

Opetusharjoittelun toteuttamiseksi normaalikoulun rinnalle on kehitetty opettajankoulutuksen yhteistyökoulujen ja -oppilaitosten verkosto. Monipuolinen yhteistyö kaupungin ja lähikuntien koulutoimen sekä ammattikorke-



koulun ja toisen asteen oppilaitosten kanssa on taannut riittävät harjoittelumahdollisuudet, vaikka opiskelijamäärät ovat kasvaneet eri koulutusväylien kautta. Normaalkoulu koordinoi harjoittelua, ja harjoittelusuunnitelmat tehdään siten, että opiskelijat vuorottelevat normaalkoulussa ja kenttäkouluissa. Näin opiskelijan on mahdollista perehtyä laaja-alaisesti opettajan työhön.

Yhdessä opettajankoulutuslaitoksen kanssa järjestettiin pedagogiset messut tammikuussa. Tavoitteena on antaa kenttäkoulujen opettajille mahdollisuus tutustua pedagogisiin virtauksiin ja omakohtaisesti kokea opettajan työn moninaisuus eri työpajatoimintojen avulla.

Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuksen opetussuunnitelmassa ilmaistaan selkeästi opetusharjoittelun merkitys opettajankoulutuksessa. Harjoittelu on opettajaksi opiskelun tärkein osa, johon muut opinnot integroidaan. Opiskelijoille ja ohjaajille vuosittain tehtyjen palautekyselyjen analyysin perusteella tarkistetaan pedagogisten opintojen toteutuvaa opetussuunnitelmaa osana tulevaa laatutyötä. Aineiden välinen integraatio keskittyy yhteisöllisyyteen, luokanohjaajan työnkuvaan ja oppilashuollon tehtäviin.

Luokanopettajakoulutuksessa opiskelee vuosittain noin kymmenen opiskelijan Juliet-ryhmä, joka harjoittelee sekä Kortepohjan koulun englanninkielisessä luokassa että normaalkoulussa englannin kieltä.

Viittomakielisten luokanopettajaksi opiskelevien, muuntokoulutettavien matemaattisten aineiden harjoittelijoiden sekä vaihto-opiskelijoiden opiskeluedellytyksiä on vahvistettu laatimalla heille henkilökohtaiset opetusharjoittelusuunnitelmat.

Jyväskylän normaalkoulussa on luotu tieto- ja viestintätekniikan avulla uusia oppimisympäristöjä ja kehitetty verkkovälitteisen ohjauksen käytänteitä eNorssi-hankkeen kautta. Sähköinen viestintä on tehostanut harjoittelun ohjaajien ja opiskelijoiden välistä tiedonkulkua.

Lisäksi Normaalkoulun opettajia osallistui eNorssi-hankkeen kautta toteutettuun ohjaajakoulutukseen sekä terveystiedon didaktiikan ohjaajakoulutukseen.



*Opetusharjoittelija Päivi Jylhä ohjaamassa Maatiasta 1a-luokassa*

## KEHITTÄMISHAASTEET

Jyväskylän normaalkoulussa opetusharjoittelun kehittämistä ja monipuolistamista pidetään keskeisenä tehtävänä. Tavoitteena on integroida kasvatustieteiden opintojaksot ohjattuihin harjoitteluihin sekä ajallisesti että sisällön kannalta. Nykyisessä opetussuunnitelmassa on tarjolla opetusharjoittelun opintojakso, joka toteutetaan aineenopettaja- ja luokanopettajaopiskelijoiden yhteisryhminä näkökulmana yhtenäinen perusopetus. Tämän toiminnan jatkuvan kehittymisen takeena on luokanopettaja- ja aineenopettajakoulutuksen ohjattujen harjoitteluiden kehittämistoimikunta. Normaalkoulu on mukana kehittämishankkeissa, joita kuvataan tarkemmin sekä koulun että Jyväskylän yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmissa. Esimerkiksi yläkoulun ja lukion laaja tiedeopetushanke tullaan integroimaan ohjattuihin harjoitteluihin, jolloin mahdollistuu laaja-alaisen tiedekäsityksen leviäminen kenttäkouluverkostoon uusien opettajien rekrytoinnin myötä.

Opetusharjoittelijoiden hyvin suuri määrä erityisesti joillakin aineenopettajakoulutuksen aloilla aiheuttaa opetusharjoittelun järjestämisiongelmiä. Toisaalta muutamissa aineissa on resursseja laajemmalle opetusharjoittelulle. Näihin ongelmiin normaalkoulu on etsinyt ratkaisuja yhdessä ainelaitosten, opettajankoulutuslaitoksen ja yhteistyöoppilaitosten kanssa.

◇◇◇ ————— ◇◇◇

## OPETTAJAKOULUTUKSEN MÄÄRÄLLINEN LAAJUUS

Opetusharjoittelu iv. 2005 - 2006	AINEENOPETTAJAKOULUTUS		LUOKANOPETTAJA- KOULUTUS	
	Opiskelijamäärä suoravalinnan perusopinnoissa	Opiskelijamäärä perus- ja aineopinnoissa	Opiskelijamäärä eri harjoittelujaksoissa	
Äidinkieli ja kirjallisuus	50	42	Orientoiva harjoittelu	69
Historia	10	20	Perushar- joittelu	146
Psykologia		6	OH3	80
Filosofia		5	Syventävä harjoittelu	75
Matematiikka	24	21	Kansain- välinenhar- joittelu	25
Fysiikka	7	16		
Kemia	4	11		
Tietotekniikka		5		
Ruotsin kieli	9	20		
Englannin kieli	39	38		
Saksan kieli	9	16		
Ranskan kieli	5	5		
Venäjän kieli		5		
Musiikki		30		
Liikunta, naiset		27		
Liikunta, miehet		27		
Terveystieto		3		
Biologia ja maantieto		10		
Opinto-ohjaajat		3		
Erityisopettajat				18
Kuvataide		5		
Matematiikan muunto- koulutettavat		4		
Kotitalous, tekstiilityö				
<b>Yhteensä</b>	<b>157</b>	<b>319</b>		<b>413</b>
<b>Kaikki yhteensä</b>				<b>889</b>



## LIIKUNNANOPETUSTA YHTEIS- TYÖSSÄ LIIKUNTATIETEIDEN LAI- TOKSEN KANSSA

### Mikä oli liikuntatunnin motivaatio-ilmas- to?

Norssin lukion liikuntakurssilaiset selvittivät yhteistuumin Liikuntatieteellisen opiskelijoiden kanssa, mitä oppitunnin motivaatioilmas-  
to tarkoittaa ja miten se käytännössä näkyy. Samalla lukiolaiset tutustuivat liikuntapedago-  
giikan opintoihin ja Liikuntatieteellisen opiske-  
lupaikkoihin. Lukiolaisilla vierailu kuului liikun-  
nanohjauksen perusteiden opiskeluun lukion  
liikuntakurssien yhteydessä, yliopisto-opiske-  
lijoilla taas heidän liikuntadidaktiikan ja -peda-  
gogiikan ensimmäisiin aineopintoihinsa.

Demonstraatiotuntien aiheena oli liikuntatun-  
tien motivaatioilmasto. Ensimmäisellä tunnil-  
la yliopisto-opiskelijat opettivat lukiolaisia ja

toisiaan tehtäväsuuntautuneen motivaatioil-  
maston periaatteiden mukaan. Toisella tun-  
nilla mentiin kilpailusuuntautuneen ilmaston  
hengessä. Molemmilla tunneilla oli kolmella  
lukion oppilaalla erityistehtävänä olla lioitel-  
lun aktiivinen, passiivinen tai häiritsevä. Tuntia  
pitäneet liikuntapedagogiikan opiskelijat eivät  
tienneet tätä etukäteen. Juoni selvisi heil-  
le tuntien jälkeisessä palautekeskustelussa,  
jossa pohdittiin yhteisvoimin, miten erilaiset  
motivaatioilmastot näkyivät näillä tunneilla  
ja miten opettajat huomioivat erityistehtävän  
saaneet oppilaansa. Tällainen korkea-asteen  
yhteistyön Jyväskylän yliopiston liikuntatietei-  
den laitoksen ja Normaalikoulun välillä sai mo-  
lemmilta opiskelijaryhmiltä ja mukana olleilta  
opettajilta positiivista palautetta.



*Norssin liikuntaluokkalaisia testaamassa liikuntatunnin motivaatioilmastoja yhdessä liikuntatie-  
teiden opiskelijoiden kanssa*

## KUVIA LUKUVUODEN VARRELTA



*Tullaan tutuiksi! Lukio sai toukokuussa vieraita Koblenzin ystävyyskoululta.*





*8c-luokka aloittamassa artikkelin kirjoittamista kemian tunneilla 30.11.2006 äidinkielen ja kemian harjoittelijoiden Reetan, Sannan ja Sannin ohjaamina.*



*Malu -luokan 1B:n toimintailtapäivään lauantaina 29.4.2006 osallistui yli 50 luokan oppilasta, vanhempaa sekä oppilaiden sisaruksia. Iltapäivän aikana tutustuimme koululla toisiimme mm. pelaamalla mölkyä.*



## ALAKOULULAISIA VÄLITUNNILLA





## TIEDOTUKSIA

Lukion **hylättyjen kurssien** uusintakoe ja perusopetuksen ehtolaiskuulustelut ovat maanantaina 12.6.2006 klo 9.15.

Uuden lukuvuoden aloitus on **maanantaina 14. elokuuta 2006.**

1. - 6. luokat	klo 9.00
7. luokat ja lukion aloittavat opiskelijat	klo 9.15
8. luokat	klo 9.45
9. luokat ja lukion muut opiskelijat	klo 10.15

### **Lomat** lukuvuonna 2006 - 2007

syysloma	ma 16.10.2006	-	pe 20.10.2006
joululoma	pe 22.12.2006	-	ma 1.1.2007
talviloma	ma 26.02.2007	-	pe 2.3.2007
pääsiäisloma	pe 6.4.2007	-	ma 9.04.2007

Lukuvuonna 2006 - 2007 järjestetään koko koulussa **Norssin päivä** lauantaina **7.10.2006.**

**Syyslukukausi päättyy** torstaina 21.12.2006, ja **kevätlukukausi alkaa** tiistaina 2.1.2007 ja **päättyy** lauantaina 2.6.2007.



# NORMAALIKOULUN KOULUMUODON MUUTOKSET

## KANSAKOULU

Jyväskylän Seminaarin Mallikoulu	1866 - 1900
Harjoituskoulu (nimenmuutos)	1900 - 1960
Jyväskylän kasvatusopillisen korkeakoulun kansakoulu	1960 - 1968
Jyväskylän yliopiston Opettajanvalmistuslaitoksen Harjoituskoulu	1968 - 1973

## OPPIKOULU

Jyväskylän Suomalainen Yhteiskoulu	1915 - 1919
Jyväskylän Koe yhteiskoulu	1919 - 1922
Jyväskylän Koe yhteislyseo	1922 - 1928
Jyväskylän Yhteislyseo (6-luokkainen)	1928 - 1952
Jyväskylän Yhteislyseo (8-luokkainen)	1952 - 1955
Jyväskylän normaaliylyseo	1955 - 1973

## PERUSKOULU JA LUKIO

**Harjoituskoulusta ja Normaaliylyseosta** muodostettiin vuonna 1973 yksi yhteinen yliopistoon kuuluva valtion harjoittelukoulu:

Jyväskylän harjoittelukoulu	1973 - 1976
Jyväskylän normaalkoulu (nimenmuutos)	1976 -

## ESIOPETUS, PERUSOPETUS JA LUKIOKOULUTUS

Normaalkoulussa annetaan nykysäädösten mukaisesti

esiopetusta alle kouluikäisille,  
vuosiluokkien 1 - 9 perusopetusta ja  
nuorille tarkoitettua lukiokoulutusta.

2



PL 35 (N)  
40014 Jyväskylän yliopisto